

@001A ༄། །རྒྱལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རང་དོན་ལེའུ་དང་གཞན་དོན་ལེའུ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་རྒྱན་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུག་སོ།

@001B ༄༄༄། །ན་མོ་གྲུ་རུ་མཁྱུ་གྲོ་ཏཱ་ཡ། གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་མཁྱེན་བཙེའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །དཔལ་ལྷན་ལེགས་ལཤད་རིན་ཆེན་བྱེ་བའི་གཏིར། །སྤིད་གསུམ་
མཉམ་མེད་ལྷ་ཡི་ལྷར་གྱུར་བ། །བྱབ་དབང་སྤྲོ་བའི་སང་གས་བདག་སྦྲོངས་ཤིག །ལི་ཁྲིའི་རྩལ་བཙེགས་མིག་སྤྲོན་ཐོར་ཅོག་གཡོ། །རབ་སྤྲོན་གསུང་གིས་ཕན་
བདེ་རྗེས་སུ་འཆིང་། །རྒྱལ་ཀུན་མེས་པོ་མཁྱེན་པའི་གཏིར་ཆེན་གྱིས། །དྲི་མེད་ལུང་རིགས་སྤྲོ་བའི་སྤྱོདས་པ་སྤྱོལ། །དགག་སྤྱབ་སུན་འབྲིན་རིགས་ལམ་འབྲུམ་
ཕྱག་གིས། །ལོག་སྤྲོའི་སྤྱོད་བཏགས་སྤྲོ་བ་བྱུམ་བྱེད་ཅིང་། །ལུང་རྟོགས་བ་དན་སྤིད་པའི་ཕྱི་མོ་རུ། །བསྐྱིང་མཁས་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་རྣམ་གཉིས་རྒྱལ། །སྤྲིགས་

@002A ༄། །དུས་རྒྱལ་བའི་དབང་བོ་ཕྱོད་ཁ་བ། །མགོན་དེའི་སྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་རྣམ་གཉིས་ཞབས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དངོས་དགེ་འདུན་གྱུབ་པ་སོགས། །ཡབ་

སྤྱི་བཟུང་པར་བཅས་ལ་སྤྱི་མཐུན་ལྟར་། འདི་མེད་ལུང་དང་རིགས་པའི་ང་རོ་ཡིས། །ཆོས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་དེ་ཉིད་འབྱེད་པ་ལ། །དཔལ་ལྷན་གྲགས་པའི་ཞབས་

དང་མི་གཉིས་པ། །རྩི་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞབས་ལ་ལྟུང་། །སྤྱི་མཐུན་སྤྱི་གཙུག་དཔལ་ལྷན་ཡི་ཤེས་ཞབས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་དངོས་ངག་དབང་བྱམས་པའི་

དཔལ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། །ངག་ལ་དབང་འབྱེད་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་སོགས། །རྩི་མེད་ཡོངས་འཛིན་ཆོགས་ལ་གྲུས་བརྟུང་ནས། །རིགས་པའི་

@002B དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་དགོངས་པའི་དོན། །གསལ་བར་འཆད་ཀྱི་རིགས་སྤྱི་གཞི་རྒྱུ་འཛིན་ཆོགས། །དགའ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་བཞིན་འཇུག་རྣེས་སྤྱི་གཞི་ལྟར་། །རི་སྐོང་དུ་ཡང་འཇུག་
དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། །ཡི་གེ་རྩ་ཞེས་

སྤྱི་མཐུན་མཚན་གྱི་སྤྱི་མཐུན་སྤྱི་གཙུག་ལྟར་། །ཆོས་ལ་འཇུག་པ་སྤྱི་གཞི་ལྟར་། །སྤྱི་མཐུན་སྤྱི་གཙུག་ལྟར་། །ཆོས་ལ་འཇུག་པ་སྤྱི་གཞི་ལྟར་། །ཆོས་ལ་འཇུག་པ་སྤྱི་གཞི་ལྟར་།
དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་

པས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བཟོད་པའི་ལམ་དངོས་སྤྱི་གཙུག་ལྟར་། །ཆོས་ལ་འཇུག་པ་སྤྱི་གཞི་ལྟར་། །ཆོས་ལ་འཇུག་པ་སྤྱི་གཞི་ལྟར་། །ཆོས་ལ་འཇུག་པ་སྤྱི་གཞི་ལྟར་།

ཚད་མ་ནམ་འབྲེལ།

ཅུང་ཟད་བསྐྱུས་པ་ཚད་མ་ནམ་ངེས། ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ཚད་མ་རིགས་ཐིགས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཙོ་བོ་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་
པ། འབྲེལ་བ་

བརྟག་པ། རྒྱུད་གཞན་སྐྱབ་པ། ཅོད་པའི་རིགས་པ་སྟེ་བཞི་ནི་རྟོག་གའི་ཚིག་དོན་བརྒྱུད་ཚང་བར་མི་སྟོན་ཞིང་དེ་དག་གི་ཆ་ཤས་ཅི་རིགས་པ་སྟོན་པས་ན་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་
བཅོས་བཞི་སྟེ་ཚད་མ་སྟེ་

བདུན་མཇད་དོ། །ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གི་བརྫོད་པར་བྱ་བ་ནི། རིགས་སྒྲོ་ལས། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་ །ལྟར་སྒྲུང་བཅས་པ་བདག་རིག་གྱིར། །སྐྱབ་པ་དང་ནི་སུན་
འབྲིན་ངག་ །ལྟར་

@003A ༄། །སྒྲུང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་གྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གིས་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་

པ་ལྷར། རོན་ལ་

གནས་མི་གནས་ནི་གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་མ་སོང་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་རྒློག་གྱུར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་སྒྲིན་མེད་རྗེས་དཔག་དང་། མངོན་གྱུར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་
སྒྲིན་མེད་མངོན་སུམ་

ཚད་མ་གཉིས་དང་། སྒོ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་ན་སྐྱབས་འགྱུར་བས། ལམ་གྱི་གོ་ལ་ས་གཙོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མངོན་རྒྱུ་སྤང་གཉིས་ཏེ་བཞི། རང་གིས་ངེས་ནས་གཞན་ལ་རྟོགས་པ་
བསྐྱེད་པའི་ཡན་

ལག་ཏུ་ཕྱི་མ་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་དཔལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་སུན་འབྱིན་ཡང་དག། མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱབས་ངག་ཡང་དག་
དང་། དེ་གཉིས་

ཀྱི་གོ་ལ་ས་གཙོད་པའི་ཕྱིར་སུན་འབྱིན་དང་སྐྱབས་ངག་ལྟར་སྤང་གཉིས་ཏེ་རྟོག་གི་ཚིག་དོན་བརྒྱུད་དོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྗེས་དཔག་འཆད་པ་ལ་གཉིས། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་།

གཞན་དོན་རྒྱུ་དཔག་གོ། ཚད་མ་

རྣམ་འགྲེལ་འདིར་རང་དོན་རྒྱུ་དཔག་རྟོག་གི་ཚིག་དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་གཏན་ལ་འབབས་པ་དེ་གཏན་ལ་

@003B འབབས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་རྟོགས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ་རག་ལས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་མཇད་ནས། སློབ་དཔོན་

ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་བྱས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕྱི་རེལ་བས་བྱས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་དོན་དང་མི་ལྡན་པར་སོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་རྣམ་

པར་འབྱེད་པ་མངོན་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་དཔག་ཁོན་ལ་རག་ལས་པས་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་རང་དོན་རྒྱུ་དཔག་དང་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དོན་དང་

དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་

འབྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པས་དེ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དང་བོ་ལ་གསུམ། རྗེས་དཔག་གི་
རང་བཞིན།

རྒྱ་རྟགས་འཛིན་སེམས། རྟེན་གཏན་ཆོགས་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་
རྟགས་ཡང་དག

གི་ཚུལ་གསུམ་བྱན་པའི་བྱན་ཤེས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྐྱོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་མདོ་ལས། རྗེས་དཔག་རྣམ་
གཉིས་རང་དོན་ནི།

@004A ༄། ༄། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། ༄། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་དང་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་དོན་གཅིག ༄། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་

ཉུགས་

ཀྱི་རྗེས་དཔག། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྗེས་དཔག། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་རྟེན་རྩུབ་བའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཉུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་
ཚུལ་གསུམ་བླན་པའི་

བླན་ཤེས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྒོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་སྟུ་བའི་རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཉུགས་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་

པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་ཡོད། གཉིས་པ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་རྟེན་རྩུབ་བའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་
གསུམ་བླན་པའི་བླན་

ཤེས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཤིན་རྩུ་སྒོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་སྟུ་བའི་རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེན། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་

གསུམ་ལ་བཏིན་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་ཏིན་དུ་གྱུར་བའི་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་
ཤེས་ལས་

@004B དངོས་སུ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་བཤད་པ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་ཏོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལ་རྗེས་དཔག་

ཅས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟགས་མཐོང་ཞིང་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་དཔོག་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཅས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་

དེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒོ་འདོགས་སེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རང་དོན་དང་། རྟགས་མཐོང་ཞིང་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་དཔོག་པས་ན་རྗེས་དཔག་ཅས་བརྗོད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁ་

ཅིག། སྒྲ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་ཡང་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་
ཞེན་ཡུལ་ཡིན་

པའི་སྤྱིར་ཟེར་བ་མི་འབད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་འཛོག་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མ་འབྱུང་བའི་
ཤེས་པ་ཡིན་

པར་འཛོག་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པས་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པར་འཛོག་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་
ཐལ། སྤང་ཡུལ་

@005A ༄། །ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་ལོག་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་གྱི་
གཙོ་བོ་འཛིན་སྤང་གྱི་ཡུལ་ལ་མ་ཐལ་

གཅིག་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཞུགས་པས་ལོག་ཤེས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལ་སྤང་བ་དོན་མིན་པ་ལ་དོན་དུ་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་

ལས། རང་གི་སྤང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན་སྒྲོན་མེད་དེ། སྤྱི་མི་རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་རང་ལ་སྤང་བ་དེ་ཉིད་སྤྱི་
མི་རྟག་པར་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་དོན་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལ་ཞེན་

པ་ལུང་གི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་ལ་སྤང་བ་དེ་ཉིད་དོན་སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཞེན་པ་ལུང་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལའགད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤོང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་མཁན་པོ་ན་རེ། རང་བཞིན་གྱི་

རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་རྟགས་འཛིན་སེམས་མི་དགོས་ལ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཆོས་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་མེད་ཅིང་། རྟགས་འཛིན་

སེམས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དུ་བཤད་པས་རྟགས་ཚོས་གྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་མིད་ཅས་ཟེར། འོན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་བྱུག་མིད་
ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་

@005B གིས་རྟགས་འཛིན་པ་གང་ཞིག །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཁས་སྦངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སྦངས་ཏེ། རྟགས་ཅན་རྗེས་
དཔག་གིས་རྟགས་འཛིན་བཞིན་དུ་རྟགས་

འཛིན་སེམས་ལོགས་སུ་དགོས་ན་བྱུག་མིད་དུ་འགྱུར་བར་རྒྱན་མཁན་པོ་རང་གིས་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཅན་རྗེས་
དཔག་གིས་རྟགས་

འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། །དེ་ལས་གཞན་གྱིས་རྣམ་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། བྱས་མི་རྟག་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་བྱས་པ་རྟོགས་པ་ཙམ་
གྱིས་མི་རྟག་པ་རྟོགས་

མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་ཆོ་དང་པོར་སྐྱ་བྱས་པར་འཇལ་བའི་ཆོད་མ་དང་བཅད་ཤེས་སྐྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱ་མི་རྟག་
རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་

སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཆོས་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟགས་འཛིན་སེམས་རྟགས་ཆོས་
གཉིས་ལས་མཐའ་

གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟགས་ཆོས་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡང་རྟགས་འཛིན་སེམས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་མེད་པར་ཐལ། དེའི་@006A ༄༄༅། །རྟགས་འཛིན་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱབ་སྟེ། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལས་སྐྱེ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་འཛིན་སེམས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟགས་འཛིན་
སེམས་མངོན་

སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བཤད་པ་ནི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རྟོགས་པར་གྱུར་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་

བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆང་མང་གི་སྟངས་དུ་མེ་
ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་

མངོན་སུམ་དེས་མཐུན་དཔེ་ཆང་མང་གི་སྟངས་དུ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །ཤྲུག་གློའི་དགོངས་པར་བསམས་ནས་རྟགས་
འཛིན་སེམས་ལ་ཕྱོགས་

ཆོས་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྩལ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ལས་འོགས་སུ་བྱུང་པའི་རྩལ་གཉིས་འཛོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་
འཛིན་སེམས་ཡིན་ན་

@006B ཕྱོགས་ཚོས་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྩལ་གསུམ་ཡིན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་
རང་ལྷགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་

བ། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དང་རྟགས་འཛིན་སེམས་མི་སྟུ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རང་འབྲས་རྗེས་
དཔག་སྐྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་

པའི་རྟགས་ཀྱི་རྩལ་འཇལ་བའི་སྒོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱོགས་ཚོས་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། བྱབ་པ་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་གཉིས་ཡོད། དང་
པོ་ལ་ཕྱོགས་

ཚོས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། བཅད་ཤེས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཏུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཏུ་བ་མཐོང་བའི་མངོན་
སུམ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྟོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་བཅད་ཤེས་ལ་དབྱེན་སྟོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བཅད་ཤེས་
གཉིས་ཡོད། གཉིས་

པ་བྱབ་པ་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་དབྱེན། ཚད་མ་དང་། བཅད་ཤེས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་བྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་དབྱེན། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གཉིས་ཡོད། དང་
པོ་ནི། ཚང་མང་གི་སྟངས་

@007A ༄༄༅། །དུ་མི་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་བྱབ་པ་འཇལ་

བའི་བཅད་ཤེས་ལ་དབྱེན། བྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཛོན་ན། དང་པོ་རྟགས་ཅན་
རྗེས་དཔག་མི་སྐྱ་བར་སྐྱབ་པའི་

ཚུལ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་མི་སྟུ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་སྟོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོ་འདོགས་བཅད་
པའི་དོན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་འབྲེལ། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལ་འབྲེལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་
བའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་རྟགས་འཛིན་སེམས་མི་སྟུ་བར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། བཅད་ཤེས་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལ་མི་
སྟུ་བ་ཡིན་ཏེ།

དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ལ་སྟོ་འདོགས་བཅད་པ་གང་ཞིག །བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྐྱ་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱ།
དེ་ལས་སྐྱ་

@007B བྱས་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྟེ། དེ་དང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱ་འབྲེལ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་བཅད་ཤེས་སྟེ། དེ་
ལས་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་

དཔག་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚེད་པ་སྟོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་བཤ། མཚན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་གི་བརྒྱད་རྒྱ་ཡིན་པར་བཤ། རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། ཀྱན་བརྟམ་འབྲེལ་བ་ལས། རྟགས་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱ་
མིན་ཏེ། བྲན་པས་

བར་དུ་ཚེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན་མ་བྱ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་ཆེ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱ་འབྲེལ་

འཇལ་བའི་བྱན་པས་ཆོད་པས་དེའི་དངོས་རྒྱུ་མིན་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། ཏྲགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རྒྱས་
ཏེ། གཙོ་སེམས་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཏྲགས་འཛིན་སེམས་སུ་བྱུར་བའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་ཐལ། ཆོད་མ་མདོ་ལས། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །ཞེས་ཏྲགས་འཛིན་སེམས་དང་།
ཏྲགས་ཅན་རྗེས་དཔག་

@008A ༄༄༅། །གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ལུང་དེས་ཏྲགས་འཛིན་སེམས་རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་ཏྲག་
པར་སྐྱབ་པའི་

ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱུད་བ་འཇལ་བའི་ཏྲགས་འཛིན་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། རྗེས་བྱུང་རྒྱུད་བ་འཇལ་བའི་ཏྲགས་འཛིན་སེམས་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཏྲགས་འཛིན་
སེམས་ཡིན་ན་ལྟོག་བྱུང་

ཤྱགས་ལ་གཞལ་བས་བྱབ། རྟོག་བྱབ་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་དེ་ལ་ཡང་རྗེས་བྱབ་ཤྱགས་ལ་གཞལ་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྗེས་དཔག་གི་རྟོན་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་རྟགས་གྱི་

མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་ཡིན་ན་རྟགས་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་རྩ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོ་

ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རི་བོང་རྩ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྟོར་བའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟགས་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་གྱི་སྟོན་སྲོལ་དབྱེ་ན། རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྟོག་
ཤྱགས་གཏན་

ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟགས་དཔེ་ཤྱགས་གསུམ་གྱི་སྟོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྟོང་གསུམ་
ལས། དང་པོ།

@008B སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་དངོས་སློབ་ཆོལ་བ་དབང་ཕུག་སྡེ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་ཇེས་བྲུབ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་ཕྱོག་
བྲུབ་དང་། དམ་བཅའ་ལ་ཆད་

མའི་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། རྫོག་ཕྱོགས་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་ཏེ་རྟགས་གྱི་ཚུལ་ལྟ་དང་། ཚུལ་ལྟ་བོ་དེ་ངས་པའི་ཤེས་
པ་ཉིད་གྱི་ཚུལ་ཏེ། ཚུལ་

དུག་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་ཇེ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་ཕུལ་བའི་གསུང་ལན་
ལས། དེའི་ཐུགས་ལ་དེ་

ལྟ་བུའི་འབྲུལ་གཞི་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཆན་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགོ་བལ་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་བྱུབ་དགོས་པ་མ་དགོངས་ཤིང་། ཚད་མ་མདོ་ལས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་སོ་
སོའི་མཆན་ཉིད་

གསུངས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ཉིན་གཏན་ཆོག་སྟོན་པ་ན་ཡང་། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་ཞེས་པ་ཙམ་
ཞིག་ལས་མ་གསུངས་

པས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གྱངས་ངེས་པར་མ་རྟོགས་ལ། རིགས་པ་ཙན་པ་དང་དཔྱེད་པ་བས་ཚུལ་དུག་འདོད་པ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་ཞིང་།
དེ་ཉིད་འཐད་པར་

@009A ༄། །བཟུང་ནས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལ་དུག་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བར་མཐོང་བས་ཚུལ་དུག་པ་ཙན་གྱི་རྟགས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད་དུ་

དམ་བཅའོ། །དེ་ཡང་སྒྱུར་བ་སྒྲོར་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོན་གྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་དགོས་པར་འདོད་པས་ཚུལ་གསུམ་འདོད་ལ། དམ་བཅའ་ལ་
ཚད་མས་གཞོད་ན་

གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་ཚུལ་གཅིག་དང་། འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷོག་ཕྱོགས་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་མེད་ལ།
དེའི་ཕྱིར་

གངས་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་སྒྲས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ངེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་དོན་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་ཚུལ་གཅིག་
ཏུ་བགྱངས་པས་ཚུལ་

དུག་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །ཚུལ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཡང་མིང་ཙམ་འདོད་པ་མཐུན་ཡང་དོན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་
རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་

མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་བྱུང་འགྲུབ་པ་རང་སྤེ་སློབ་དཔོན་འདི་དང་། གཞན་སྤེ་བྱེ་བྲག་པ་དང་གངས་ཅན་པ་སོགས་འདོད་དེ། །དེ་དག་གི་བསམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྟགས་གྱི་
ལྷོག་བྱུང་ངེས་པ་ལ་

@009B ཉགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་དགོས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགག་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཉགས་དེ་ཡོད་ན་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཁོལ་ལ་སྒྲུང་རུང་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་
པར་མ་དམིགས་པའི་སྒྲོན་ས་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཉགས་དེ་མེད་པར་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། ངེས་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉགས་ཀྱི་ཕྱོག་གཞི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་

སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཁོལ་གྱིས་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། ཉགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་སྒྲོན་ས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཁོལ་གྱིས་མེད་པར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཉགས་ཀྱི་ཕྱོག་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

མཐའ་དག་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཁོལ་ལ་སྒྲུང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེ་སྟེ། སྐྱ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོ་དའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་མེད་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཁོལ་བ་ལ་སྒྲུང་བུ་
རུང་མི་རུང་ཅི་རིགས་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་མི་དགོས་ཀྱི་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གོ་ཞེས་ཟེར། དེ་རྣམས་ཀྱི་
ནང་ནས་དང་པོ་ཚུལ་རྒྱག་རྟགས་

ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་ཚུལ་ཕྱི་མ་གསུམ་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མའི་
གཞོད་པ་མེད་པའི་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་

@010A ༄༄༅། །ཞོལ་གྱིས་གཞོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བྱེད་དམ། གཞོད་པ་མེད་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཞོལ་གྱིས་དམ་བཅའ་འམ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཆད་
མས་གཞོད་པ་མ་མཐོང་བ་

ཙམ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཞོལ་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཆོ་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྲུབ་ཟིན་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་

ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་སྟོགས་ཆོས་བྱབ་པའི་ཆོ་དམ་བཅའ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་ཡང་མ་མཐོང་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པར་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ།

དེའི་ཆོ་ཆོལ་བ་དེས་སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོལ་བ་དེའི་ངོར་སྐྱ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
སྟོགས་ཆོས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་ཆོལ་ཡང་དག་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོལ་བ་དེའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཐེ་
ཆོམ་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེས་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་མེད་པར་ཆད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་བྱས་པའི་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། རྟོག་
སྟོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་

@010B མེད་པའི་དོན་སྒྲོག་ཕྱོགས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྒྲུབས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོལ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་དམ། མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་སྒྲུབས་ཀྱི་ཕྱོལ་བས་ཕྱོགས་ཆོས་

གྲུབ་ཅུམ་ནས་སྒྲོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་མཐོང་བ་ཅུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོལ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོལ་
བ་དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྒྲོག་ཕྱོགས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་
ཡང་། ཚུལ་གསུམ་ལས་འོགས་

སྤྱུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཐར་ངེས་པ་སྒྲས་པས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
ཐལ། ཚད་མ་མདོ་ལས། རྗེས་

དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཏྲགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་མ་གྱུ་པར་
ཐལ། དེ་ལྟར་གྱུ་པར་

འདོད་པའི་རང་སྤྲེལ་སྟོབ་དཔོན་དབང་ལྷུག་སྤྲེལ་གསུངས་ལ་ལུང་དུག་གིས་གཞོད། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རང་གཞན་གྱི་སྤྲེལ་བ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་གཞན་
སྤྲེལ་གཙོ་བོ་གསུམ་ལ་ཁས་ @011A ༄༅། །སྒྲངས་ནང་འགལ་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལུང་དུག་དང་འགལ་ཚུལ་ལ་གསུམ། རིགས་སྒོ་དང་འགལ་ཚུལ། ཀྱན་བརྟམ་གྱི་རང་
འགལ་དང་འགལ་ཚུལ། རྒྱང་གི་རབ་བྱེད་དང་

འགལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རིགས་སྒོར། སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་གསུངས་པས། སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྟོག་བྱུང་གྱང་ཡིན་དེ་སྐྱབ་
གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གས་

གྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་གཙོ་བོ་མི་རྣམས་པར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱུང་པ་འབྱུང་བ་ཅན་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གས་ཡིན་ནམ་སྒྲ་མ་པའི་དོགས་པའི་གཉིན་པོར།
བྱས་པའི་ཏྲགས་གྱིས་

སྒྲིལ་ཏུག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་སྒྲིལ་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཏུགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱི་གོལ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་
གྱིས་སྟོག་བྱབ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར། ཏུགས་ཁས། འདོད་ན། རིགས་སྟོར། རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉིན་པོར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་སོ། །ཞེས་བྱས་པའི་ཏུགས་གྱིས་སྒྲིལ་ཏུག་པར་
སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོ་བུས་པ་

དེ་སྐྱབ་གྱི་འགལ་ཏུགས་ཡིན་ནམ་སྒྲིལ་པའི་དོགས་པའི་གཉིན་པོར་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་དང་། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ནམ་སྒྲིལ་པའི་དོགས་པའི་གཉིན་པོར་ཆོས་མི་མཐུན་
སྟོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་

@011B གཉིས་སྒྲིལ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། འབྲུལ་བ་ཅན་གྱི་གཉིན་པོར་ནི། །མི་མཐུན་ཆོས་བརྗོད་གང་ཡིན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཀུན་བརྟུས་གྱི་རང་

འགྲེལ་དང་འགལ་ཚུལ་ལ་བཞིལ་ས། དང་པོ་ནི། ཟླ་པའི་ཤིང་ཐོག་དང་གཟུགས་སྒྲུག་པོར་མཚུངས་པ་ཆོས་ཅན། མ་ཟླ་པའི་གཟུགས་སྒྲུག་པོ་ཅན་གྱི་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་རྣམས་རོ་མངར་
བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་པར་

སྒྲུབ་པའི་ལྷག་ལྷན་འབྲུལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱོད་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཕྱོག་བྱུང་གྱང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་གྱི་སྐབས་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
མཚུངས་པས། རོལ་

སོགས་པ་གདོན་མི་བྱ་བར་མཚུངས་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་པས་
ཕྱོག་འབྱུར། །ཅི་སྟེ་

ལྷག་ལྷན་འབྲུལ་ཅན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པས་ལྷོག་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པའི་ལྷོག་ལྷན་གྱི་ལུས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསོན་

@012A ༄༄༅། །ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར། གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
པར་ཐལ་།དེ་སྐྱབ་

གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྷོག་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབས་གྱི་ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས།
འདོད་ན། མདོ་

རང་འགྲེལ་ལས། ལྷག་མ་ལྷ་པོ་དག་ནི་གཏན་ཆོགས་སམ་འགལ་བ་ཉིད་དུ་མ་ངས་ཏེ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱུ་ལོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། ལྷོག་པ་

ཅན་ཡང་གཏན་ཚིགས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་བྱུང་མ་གྱུབ་ཐེ་ཚོམ་བཟུང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་བྱས་པ་ཚོས་

ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་

པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་གང་ཞིག་ །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གྲོལ་བ་དེས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
མ་མཐོང་བ་ཙམ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། ལྡོག་བྱུང་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཟུང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ལྡོག་བྱུང་མ་གྱུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཟུང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྱུབ་པ་
གཉིས་དཔེ་དོན་

@012B སྒྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་བྱུང་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཟུང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་བྱུང་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་

གྱི་ཆོས་ནི་ཤོལ་བ་དང་ཕྱི་ཤོལ་བ་གཉི་ག་ལ་ངེས་བར་གཟུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་
ལུང་ལུང་ཚད་མར་ཁས་

སྒངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་གྲུབ་སྒྱུར་བ་བརྗོད་བྱ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་ཡིན་
ཀྱང་ལྷོག་བྱུང་ལ་ཐེ་

ཆོམ་ཟ་བ་ལྷོག་བྱུང་གྱི་སྦྱོན་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཅི་རིགས་པ་སྒྲས་སོ། །དེས་ན་ལྷོག་བྱུང་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཤོལ་བ་ལ་ལྷོག་བྱུང་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་མ་བཀག་གོ་ཞིན། དེ་
ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ།

གཞི་གང་དང་གང་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཆོ། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་སྔ་ཤོལ་དང་ཕྱི་ཤོལ་ཡང་དག་གང་རུང་གིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་གང་རུང་གིས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན། སྔ་ཤོལ་
རྟག་ལྡན་གྱིས་གཞི་དེ་སྒྲུབ་པའི་

ཕྱིར་དུ་ཕྱི་ཤོལ་དེ་ལ་རྟགས་གྱི་ཚུལ་དེ་འགོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དེ་ཁོ་ན་སྐྱབ་པའམ་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་
མ་གྲུབ་པ་དང་། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་

@013A ༄༄༅། །བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོས་ཞེ་ན། གཞན་དོན་སྐབས་གྱི་སྐྱབ་རྟགས་གྱི་
ཕྱོགས་ཚོས་

ཤོལ་ཕྱི་ཤོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན་དུ་བབྱུང་བས་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་པའི་དཔེ་བཞི་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་
ཅན་དགའི་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྲོག་

གི་བྱབ་པ་ཤོལ་ཕྱི་ཤོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཞི་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་ཏེ་སྔ་
མ་གསུམ་དཔེ་དོན་སྒྱུར་ལ་

ཐ་མ་མི་སྐྱོར་བའི་དོན་ནོ། །དཔེ་དོན་སྐྱོར་ཚུལ་གཞུང་དང་སྐྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་ན། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུ་ལ་བསྐྱེ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་ཞེས་པ་
ནས་ངེས་པར་གཟུང་ངོ་

ཞེས་པའི་པར་གྱིས་གཞན་དོན་སྐྱབས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀས་ངེས་དགོས་པར་བསྟན་པས་ཤུགས་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་དང་། གང་རུང་
གི་མ་གྲུབ་པ་སོགས་གཞན་

དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་སོགས་གྱིས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཁྲབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་
འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་

@013B གྱི་གཏན་ཆོགས་དགུ་བསྟན་ལ། གཞུང་སྤྱི་ཕྱི་དེ་གཉིས་གྱིས་བསྟན་ངེས་བཞིན་དཔེ་དོན་སྐྱོར་ཚུལ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་གྱི་
ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་

ཆོས་ཅན་དགའི་ནང་ནས་འགལ་ཏྟགས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་གཉིས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱུང་པ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་པ་མི་འགྲུབ་ཅིས་དཔེ་དོན་སྒྲོར། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་
ཆོས་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གང་རུང་གིས་མ་

གྲུབ་ན་གཞན་དོན་གྱི་ཏྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་ནང་ནས་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་ཏྟགས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་བཞིན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱུང་པ་ཆོལ་ཕྱི་
ཆོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པས་

བྱུང་པ་མི་འགྲུབ་ཅིས་དཔེ་དོན་སྒྲོར། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གང་ཡང་རུང་བས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་གཞན་དོན་གྱི་ཏྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་ནང་
ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་

ཏྟགས་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱུང་པ་ལ་འང་། ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས། རྗེས་འགྲོ་དང་ལྷོག་པའི་བྱུང་པ་མ་གྲུབ་པ་དཔེ་དོན་སྒྲོར་ལ། སྒྲུབ་ཏྟགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཞི་མ་
གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་

བས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་འདི་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྒྲོར་བ་གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་བྱུང་པ་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་མི་སྒྲོར་
ཏེ། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་

@014A ལྟོ། །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བབྱུང་བས་སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་ཡང་
དག་གི་རྗེས་

སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་བྱུང་པ་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལྟོ་འུལ་དུ་བྱ་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཤེས་བྱར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྡོག་
བྱུང་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟོ་འུལ་དུ་བྱ་རུང་བུམ་པ་ཤེས་བྱར་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྟངས་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དོན་སྒྲོར་རྩལ་འདི་དག་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་གྱི།

རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་ཤོལ་ཕྱི་ཤོལ་གཉིས་ཀས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
ཤོལ་བ་གཞན་གྱི་

ཆོག་གི་བྱེད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སློབ་ཏུ་དུ་བ་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྟགས་པའི་ཆོས་ཤོལ་ཕྱི་ཤོལ་གྱི་ཐ་སྐད་ཀྱང་མེད། ཤོལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་སོགས་
གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་

འདྲའི་གང་ཟག་ལ་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ཡིན་གྱི་

@014B གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་
ཡོད་བར་ཐལ། བྱི་བྲག་པས་

བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བ་དང་། དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་སྦངས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་སྤྱགས་སྦང་གིས་བྱེ་བྲག་པའི་ཁས་སྦངས་
ལ་འབྲིས་ནས། བ་

སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། དེའི་བརྒྱུག་དོན་གྱི་
སློབ་བ། བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་

ཆོས་ཅན། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་ཏེ། དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སློབ་བ་སློབ་བ་ནམ་དག་གང་ཞིག །བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་སློབ་བ་དེའི་ཆོས་ཅན་ཡང་
ཡིན་གཞི་ཡང་མ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར། འོན་སློབ་བ་དེའི་ཆོས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་དེའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སློབ་བ་དེའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ཞིག་
དང་། རང་རྟོན་གྱི་ཆོས་ཅན་གཉིས་

འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་དེ་སྤྱིར་བ་དེའི་ཆོས་ཅན་ཙམ་པོ་བ་དང་། བ་ལང་གི་དོན་སྤྱི་སྤྱིར་བ་དེའི་རང་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཙམ་
པོ་བ་བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་

@015A ༄༄༅། །ཚད་མས་ཁེགས་ཀྱང་། རང་རྟེན་ཆོས་ཅན་བ་ལང་གི་དོན་སྤྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པས་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སློབ་དཔོན་
ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་

བོས། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་སུ་དཔག །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་འཆད་པའི་ཆོ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་དེའི་
རང་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་

གཉིས་ཆོགས་པ་ཚད་མས་བསལ་ན། གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་རྟེན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་དོན་
ཚད་མས་བསལ་ཡང་

གཏན་ཆོག་གི་སྒྲིལ་དུ་མི་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཏྲགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་པའི་སྒྲིལ་བ་ལ་གཞི་མ་གྱུ་བ་པར་ཆོས་ཅན་
དུ་འཛིན་རིགས་པར་

ཐལ། ཡུང་བོའི་ཆོག་སྐྱུན་གང་ལ་ཡང་བཏྲགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཡུང་བོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲིལ་བ་

འདི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་སྒྲིལ་བ་རྣམ་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཡུང་བོའི་ཆོག་སྐྱུན་གང་ལ་ཡང་བཏྲགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་མ་གྱུ་བ་ན།

@015B དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་སྒྲིལ་བ་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྱུ་བ་ན། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
ཆོ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་ཆོས་

ཅན་དུ་མ་བཟུང་ན་གང་ཟག་གི་བདག་རང་སྟོག་ནས་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་དང་། ཕྱི་རྟོལ་གྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་དང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
བར་སྒྲང་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་

འཁྲུལ་ནས་ཤེས་འདོད་ཉུགས་ཤིང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བར་སྒྲང་བའི་སྒྲ་དོན་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཉུགས་ཆད་མས་བྱུང་པས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བའི་སྒྲ་དོན་སྦྱར་བ་དེའི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ་

གངས་ཅན་པས་འདོད་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་དངོས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆོ། སྤྱི་གཙོ་བོ་དེའི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་དང་སྤྱི་གཙོ་བོའི་དོན་སྤྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་ཐམས་
ཅད་མ་བྱེན་པའི་དབྱ་མ་

རྒྱན་གྱི་ཟིན་བྱིས་ལས། གཞི་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཚུད་གཞིར་བཟུང་བ་ལ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་
པར་སྒྲང་བ་ནི་ཡོད་ལ།

དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་དངོས་པོར་མེད་ཅེས་བསྒྲུབས་པས་གཞི་དེ་ལ་སྤྱི་ཚོལ་ལ་ཤེས་འདོད་དང་། སྤྱི་ཚོལ་ལ་དཔག་འདོད་མེད་པའི་སྒྲིན་མེད་ལ། སྤང་གཞི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དོན་བྱེད་
རྩས་སྟོང་དང་། སྤང་གཞི་བདེན་བར་ཡོད་^{@016A} ༄༅། །པ་བདེན་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱིས་བཀག་པ་ན། ཉགས་དེ་གཉིས་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་
ཉིད་ལ་འགྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་གི་ཆོས་སུ་

འཇོག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་གང་གི་ཆོས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཏགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་སྒྲིན་མེད་
དོ། །ཞེ་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་ཉགས་གྱིས་སྒྲི་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་སྒྲའི་དོན་སྤྱི་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་
ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་གཙོ་

བོ་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་སྤྱི་གཙོ་བོའི་དོན་སྤྱི་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྤྱི་དོན་སྤྱི་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་སྤྱི་
དངོས་པོར་མེད་པས་

བྱས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཟིན་བྲིས་ལས། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབས་པ་ན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་
སྒྲ་བའི་སྒྲ་ལྟོག་དངོས་པོར་མེད་

པས། །བྱས་པའི་རྟགས་དེ་ལ་གྲུབ་པ་མིན་གྱི། སྒྲ་གཞི་སྒྲ་ལ་གྲུབ་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་དར་
ཀླུ་དང་རིགས་རྒྱན་ལས། གཞི་མ་གྲུབ་པ་

@016B ཆོས་ཅན་དུ་བབྱུང་བའི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་བསྐྱན་ན་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཐད་དོ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་
གསུངས་སོ། །ཀྱན་བརྟུས་གྱི་རང་

འབྲེལ་དང་འགལ་ཚུལ་བཞི་བཞི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྟོག་བྱབ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་

གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་སྤྲ་ཏྲག་མི་ཏྲག་གཉིས་ཀར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་རྟོལ་བས་དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་
ན། ཀྱན་བརྟུས་གྱི་

རང་འགྲེལ་ལས། བྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱད་པར་རྣམ་
པར་གཅོད་པ་ཡི། །གཏན་

ཆོགས་སུ་འགྱུར་མ་མཐོང་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྤྲ་ཏྲག་མི་ཏྲག་གཉིས་ཀར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་རྟོལ་བས་དེ་སྐྱབ་
གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྟོལ་བ་དེས་དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་བཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྤྲ་ཏྲག་མི་ཏྲག་གཉི་ག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་བཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲ་དེ་
རྟོལ་བ་དེའི་ངོར་སྤྲ་ཏྲག་

@017A ལྷ། །མི་རྟག་གཉིས་ཀར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲིན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐོལ་བ་དེའི་ངོར་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་

སྐོལ་བ་དེ་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་སྐོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན།
འདི་ལ་བཞེད་སྟོལ་

གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་དུ་མཁས་གྲུབ་ཤེས་པ། རྒྱལ་དབང་སྟོ། བོད་དུ་མཁས་པ་ཉ་དཔོན་སོགས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞེད། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་དང་
བུམ་ཟེ་ཆེན་པོ་གཉིས་

གྲིས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །མཁས་གྲུབ་ཤེས་པས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་ཚུལ་ནི། སྐོལ་བ་དབང་
རྒྱལ་གྲིས་རྟགས་ཆོས་

གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མཐུན་དཔེ་ལ་སྟོས་ལ། རྟོལ་བ་དབང་རྟོན་མཁས་པས་མཐུན་དཔེ་ལ་མི་སྟོས་པར་སྒར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱལ། དེ་རྗེས་སྐྱ་མཉན་བྱར་
མཐོང་མ་ཐག། རྟགས་

ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་སྒར་ངེས་ཟིན་དེ་ཉིད་བྲན་པས་དེ་རྗེས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་ལ། དེའི་ཆོ་མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཞིང་།

@017B དེ་ཉིད་རྣམ་འབྲེལ་ལས། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གཏན་ཆོགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད། ཅས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ཉིད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་འགོག་ཚུལ་ནི། མཉན་
བྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གི་བྱབ་པ་
བྱལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དོར་མཉན་

བྱ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་མཐུན་དཔེའི་སྤྱིང་དུ་ངེས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །མཉན་བྱ་དང་སྐྱ་གཉིས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་དགའ་སྐྱ་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་སྐྱའི་

མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཉན་བྱ་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་

མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་།
མཉམ་བྱ་དང་སྐྱའི་མིང་དོན་གྱི་

འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། མཉན་
བྱ་དང་སྐྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་

@018A ༄། །མས་ངེས་ནས་སྒྲ་ཏྲག་མི་ཏྲག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་ཏྲག་པར་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་
གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་ནས་

མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ཚད་མས་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པར་མཉན་བྱ་དེ་ལ་འགོད་
ཚུལ་ལྟར་བྱུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་བྱུབ་

པ་མི་སྲིད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་སོང་ན་ཏྲགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སོང་བའི་ཆོ་མཉན་བྱ་ངེས་ནས་སྒྲ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་ན་ཡང་
མཉན་བྱ་ལ་མི་ཏྲག་པས་བྱུབ་པ་ངེས་ནས་

སྒྲ་ལ་མི་ཏྲག་པས་བྱུབ་པ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པའི་སྤར་མཉན་བྱ་ལ་མི་ཏྲག་པས་བྱུབ་པ་
ངེས་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན་ཁང་

བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་མ་ཤེས་པར་ཁང་བ་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ། སྲིད་ན་སྤར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་
ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས་སྐྱ་ལ་

དམིགས་ནས་འདི་ནི་མཉན་བྱའོ་ཞེས་པའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཕྱིས་གོ་བར་བྱར་ཡོད་པས་མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་དང་

@018B སྐྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པའི་སྤར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ངེས་པ་སྲིད་ཀྱང་། དེ་རྗེས་མཉན་བྱ་དང་སྐྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་ནས་མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སོང་བ་མེད་པའི་

ཕྱིར། །མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྤར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ངེས་དེ་རྗེས་མཉན་བྱ་དང་སྐྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་ནས་སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། སྤར་མཉན་བྱ་ལ་མི་

རྟག་པས་བྱུང་པ་ངེས་པའི་ངང་ནས་མཉན་བྱ་དང་སྒྲིའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ངེས་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་

བྱེད་ལས། སྒྲ་མ་བདེན་མོད་ཀྱི་ཕྱིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་ན། དེ་ཕྱིན་ཆད་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངས་

ན་དང་པོར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ངེས། དེ་རྗེས་མཉན་བྱ་སྒྲིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སུ་ངས། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་ཀྱང་། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དུ་སོང་བའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ལ་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་

@019A ༄། །གསལ་བྱེད་ལས། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་སྤར་ངེས། དེའི་རྗེས་མཉན་བྱ་སྒྲིའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྤྱངས། དེའི་རྗེས་སྤྱ་སྒྲིའི་རྟག་པར་ངེས་ཀྱང་ཚུལ་
གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དོན་སྒྲིའི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་རྟོགས་ནས་རྗེས་དཔག་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤར་

མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ངེས་པའི་མངོན་སུམ་དང་ཕྱིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་གྱི་བྱེད་པ་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟགས་

ལས་རྟོགས་ཀྱང་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱབ་པ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པའི་ཆོ་མཁས་པའི་དབང་བོ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་བྲགས་པས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ།
སྤར་མཉན་བྱ་སྒྲིའི་ཅིག་ཐ་མ་

ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ངེས། དེ་རྗེས་མཉན་བྱ་དང་སྒྲིའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས། དེ་རྗེས་སྒྲིའི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཚུར་མཐོང་དེས། སྒྲིའི་ཅིག་ཐ་མ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

པར་ཐལ། དེས་དེ་གསར་དུ་རྟོགས་

དེའི་ཆེ་རྒྱུ་དཔག་གིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་གྱི་ཚད་མ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་སྒྲད་ཅིག་ཐ་མ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་འབྲའི་
ཚུར་མཐོང་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་

@019B པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་སྒྲད་ཅིག་ཐ་མ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེན་མ་བྱུང་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་རྟགས་ལས་རྟོགས་ཀྱང་
སྒྲ་སྒྲད་ཅིག་ཐ་མ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་རགས་པའི་མི་

རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་པ་མི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་སྒྲད་ཅིག་ཐ་མ་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མར་མེ་སྒྲད་ཅིག་ཐ་མ་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས། བདག་གི་ཆོངས་སྒྲོར་ཤར་ཆོད་

ནི། གཞི་སྒྲ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ། རང་བྱུང་ཙམ་ནས་འཇིག་རིས་སུ་བྱུང་པའི་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མོ་དང་། གཞན་སྤེས་རྟག་པ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དུས་སྤྱི་མ་ན་གང་ཡོད་དུས་སྤི་མ་ན་ཡོད་པར་འདོད་པས། དེ་

སྒྲུབ་འཛིན་པའི་རྟག་འཛིན་རགས་པའི་

འཛིན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོག་ཕྱོགས་རགས་པའི་མི་རྟག་པའི་རྩལ་གཉིས་བྱས་ནས། སྒྲ་དང་མཉན་བྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་མ་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་མཉན་བྱ་ལ་འཛོག་རྩལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་མངོན་སུམ་

གྱིས་ངེས། དེ་རྗེས་མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས། དེ་རྗེས་སྒྲ་ཡང་འཛོག་རྩལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱབ་པ་ཞིག་སྲིད་ལ། དེ་འབྲེལ་གང་
ཟག་དེས། སྒྲ་དང་མཉན་བྱ་གང་ཡང་

བྱབ་ཅུམ་ནས་འཛིག་ངེས་པའི་མི་རྟག་པར་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་དེས་སྒྲ་དང་མཉན་བྱའི་སྒྲུང་གི་སྒྲ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་སྐབས་འདིའི་རྣམ་པ་ཤད་ཀྱི་དོན་

@020A ༄། །ཡིན་ནམ་སྒྲུམ་མོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་རྣམ་པ་ཤད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་དགའ་བས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་དེ་ལེགས་པ་ཤད་གསར་བ་ཞིག་སྒྲིན་པར་འོས་

སོ། །གསུམ་པ་རྒྱུད་གི་རབ་བྱེད་དང་

འགལ་ཚུལ་ནི། ཕྱི་རོལ་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། བྱང་མིན་ངོ་མིན་གྱི་རེག་བྱ་བཏང་སྒྲོམས་པ་ཆོས་ཅན། རྩལ་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་རྩལ་ལ་བརྟེན་
པས་བྱབ་པ་བྱེ་བྲག་པ་རང་གི་

གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྩལ་གང་ལ་བརྟེན་བྱས་པ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་བཞི་གང་རུང་གི་རྩལ་ལ་བརྟེན་བར་ཐལ། རེག་བྱ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འབྱུང་བཞིའི་
རྩལ་གང་ལ་བརྟེན་ཞེ་

ན། །རྒྱུད་གི་རྩལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། ལྷ་དང་ཤིང་མེད་པའི་མྱ་ངམ་གྱི་ཐང་ན་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་གི་རྩལ་ཡོད་དེ། བྱང་མིན་ངོ་མིན་གྱི་རེག་བྱ་བཏང་སྒྲོམས་པ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། ས་རྒྱ་མི་གསུམ་

ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ས་རྒྱ་མི་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོང་བའི་རྩལ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་རེག་བྱ་བཏང་སྒྲོམས་པ་དེ་མཐོང་བའི་རྩལ་ས་རྒྱ་མི་གསུམ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བརྟེན་དྲིས་

པས། ས་རྒྱ་མི་གསུམ་

ཆོས་ཅན། བྱང་མིན་རྩོམ་གྱི་རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་མེད་དེ། དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར། དེས་ན་རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་བྱེ་བྲག་པས་མ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། སྟོབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་བྱོང་
ལྟར་ན་བྱེ་བྲག་པས་

@020B མཐོང་བའི་ས་རྒྱ་མི་གསུམ་ལ་བྱང་མིན་རྩོམ་གྱི་རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །ཕྱོག་ཁྲབ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་

ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོལ་གྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རྒྱུང་གི་རབ་བྱེད་ལས། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བ་དག་ལ་
འགོག་བར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་མཐོང་ཕྱིར་རིག་མཐོང་བ་ལ། མི་ལྡན་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་

པ་མ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། གཞི་དེར་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་ཡོད་ན་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ལ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ས་སོགས་གསུམ་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་མེད་པར་སྐབ་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་བའི་

ས་སོགས་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་མེད་པར་སྐབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་པས་སྤང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་
འགོག་འདོད་ནས། དེ་ཆོས་ཅན། རེག་

བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་མེད་དེ། དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ལ། དེ་ནི་བྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། ས་སོགས་ཙམ་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་དམིགས་རུང་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ^{@021A} ༄༄༅། །རི་བོ་ལ་སོགས་པས་བར་ཆོད་པ་དང་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་ས་སོགས་ཙམ་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་རུང་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྤང་རུང་གི་ས་སོགས་

ལ་རེག་བྱ་བྱང་སྟོམས་པ་བཀག་པས་སྤང་མི་རུང་གི་ས་སོགས་ལ་རེག་བྱ་བྱང་སྟོམས་པ་འགོག་ཀྱས་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ས་སོགས་སྤྱི་རེགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ས་སོགས་
ཀྱི་རེག་བྱའི་བྱང་

པར་གཅིག་རྩ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་བལ་དང་རེ་བ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པའི་རེག་བྱ་མི་འདྲ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་ངེས་ལྟར་ན། འོན་སྤང་མི་རུང་གི་ས་སོགས་
ལ་རེག་བྱ་

བྱང་སྟོམས་པ་གང་གིས་འགོག་ཅིས་དྲིས་པས། དེ་ཆོས་ཅན། རེག་བྱ་བྱང་སྟོམས་པ་མེད་དེ། དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རེག་བྱ་བྱང་སྟོམས་པ་མ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་

པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་ཕྱོག་བྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཀྱན་བརྟམས་ལས། གང་
ཡང་གལ་དེ་

མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་སྤང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ། སྐབས་འདིར་སྤང་དུ་རུང་བའི་ས་སོགས་ལ་མཐོང་བ་དང་། སྤང་དུ་
མི་རུང་བའི་ས་སོགས་

@021B ལ་མ་མཐོང་བའི་ཐ་སྟད་བྱས་ནས། རྣལ་འབྱེལ་ལས་མཐོང་བའི་ས་སོགས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས་མ་མཐོང་བའི་ས་སོགས་ལ་རིག་བྱ་བྟེན་སྟོམས་པ་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་

མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་བྱུང་པར་འདོད་པའི་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་བ་གཉིས་ལ་བྱན་མོང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་ཚུལ་ནི། སྐྱུ་རུ་ར་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལག་མཐིལ་གྱི་སྐྱུ་རུ་ར་རོ་མངར་བྱད་
པར་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་ལྟོག་བྱུང་ཡིན་

པར་ཐལ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་སྐབས་གྱི་ཕྱི་ཕྱོད་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། སྐྱུ་རུ་རའི་རྩལ་དེ་ལ་གཅིག་རོ་མངར་བྱད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་
བས་སྐྱུ་རུ་ར་གཞན་ལ་རོ་མངར་བྱད་པར་ཅན་དེ་ཡོད་

པར་ངེས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཞིང་ས་བཟང་ངན་དང་འོ་མས་སྐྱུ་རུ་རའི་ཞིང་བཅུས་མ་བཅུས་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་ལས་སྐྱུ་རུ་རའི་རྫས་ལ་རོ་མངར་སྐྱར་དང་རྩས་པ་ཆེ་
ཆུང་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ལྟེ་ཤེས་མངོན་སུམ་ལ་སྤྲང་བའི་

ཕྱིར། །དེ་ལྟར་ཡང་ནལ་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་ལས། །རྫས་ལ་རྩས་པ་ཐ་དད་སྤྲང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་
ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱབ་བྱབ་པར་འདོད་པའི་གཞན་སྤེའི་གཙོ་བོ་གསུམ་

ལ་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་གྱིས་གཞོད་པ་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྟོལ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་སྐབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོན་ལྷས་
ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་ཀྱང་གསོན་ལྷས་ལ་གང་

@022A ༄༄༅། །ཟག་གི་བདག་ཡོད། ས་ལ་ཤེས་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ཀྱང་ས་ལ་ཤེས་པ་ཡོད། འོ་མའི་དུས་ན་ཞོ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ཀྱང་། འོ་མའི་དུས་ན་ཞོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་དང་པོ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཁས། གཉིས་

པ་རྒྱུང་འཕེན་པ་ལ་ཁས། གསུམ་པ་གྲངས་ཅན་པ་ལ་ཁས། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་ཡོད་སོགས། །མེད་པར་རབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པའི། །མ་དམིགས་གང་
ཡིན་དེ་ཁོ་ན། །གཏན་ཚིགས་མེད་སྐྱབ་

ཡིན་ནམ་ཅི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཏྲགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་བྱུང་གྲུབ་པ་རིགས་པས་མི་འགོག་པར་ལུང་གིས་འགོག་པ་མི་རིགས་པར་
ཐལ། ལུང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་

ལ་གནོད་སྐྱབ་ཏུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཏྲགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་བྱུང་གྲུབ་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་གཉིས་ནང་འགལ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལུང་གིས་བཀག་པ་

ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྩལ་གསུམ་ཡོད་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡོད་པས་བྱུང་བེར་ན། སྒྲ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་ཏྲག་པར་
སྐྱབ་པའི་རྩལ་གསུམ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོད། རྗེས་བྱུང་ཡོད། ལྷོག་བྱུང་གྲང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཡོད་
པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་

@022B ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་
གྲུབ། བྱོད་སྐྱ་དང་ཐ་དད་པའི་རྩལ་གྱིས་སྐྱའི་

སྟེང་དུ་འགོད་རྩལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་ཡོད་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཆོས་

ཅན། བྱོད་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གྲུབ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་
ཆད་མས་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་བྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
རྟགས་ཆོས་གཉིས་དང་མི་ལྡན་

པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གྲུབ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཁོན་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཆོས་སྟོགས་ལྟ་འོད་ཟེར་གྱི་གསུངས། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས། མ་

བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྲུབ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རོན་རིག་འདས་པ་དཔེ་དག་དང་། བྲལ་ཞིང་
རྟགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དཔེ་

@023A ༄། མེད་ཅན་ཡིན་དངོས་རྣམས་ནི། སྐྱད་ཅིག་གིས་ནི་འཇིག་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དངོས་པོ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན།
རོན་བྱེད་རྣམས་པ་གཙོ་བོའི་སྐྱ་

དོན་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱལ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱལ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ། བསྐྱབ་བྱ་ཚད་མས་བསལ་
པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་

ལས། གཏན་ཆོགས་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཅན་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཏྲགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན། བྱལ་པ་མི་འགྲུབ། བྱལ་པ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་
འགྲུབ་སྟེ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་

མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་བྱལ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ན། སྐྱ་དོན་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་གཞོད་ཀྱི་རྗེ་ན་རེ། ཏྲགས་ཡང་དག་
གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་

མི་འཐད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩ་ལ་གཅིག་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་
ཆོགས་དོན་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་།

དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་བཞི། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་བཤད་པ། ཚུལ་
གསུམ་སོ་སོ་ངོས་བབྱང་ཞིང་ཆོས་ཅན་

@023B གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ། རྟོལ་བ་གང་གི་ངོར་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ངོས་བབྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆོས་བྱབ་པ་ཡི་མི། །གཏན་ཆོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞུང་དེས་ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་
བསྟན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱས་

པའི་རྟགས་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཕྱོགས་ཆོས། ཞེས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་
པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངོས་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་

ཕྱོགས་ཆོས་བསྟན། དེ་ཆས་བྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་པས་ཕྱོགས་བཏགས་པ་པ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱ་དེའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མི་ཏྲག་པས་ཏྲགས་བྱས་པ་ལ་བྱབ་པ་ཡི་ཞེས་ཇེས་བྱབ་དངོས་སུ་
བསྟན་ནས་ཕྱོག་བྱབ་ལྷགས་ལ་བསྟན་པ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པས་ཏྲགས་ཡང་དག་དེ་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་བྱངས་ངེས་པར་བསྟན། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་
ཏྲགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་

ཏྲགས་གསུམ་དུ་བྱངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཏྲགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་བསྟན། གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་པས་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བའི་
ཏྲགས་ཐམས་ཅད་ཏྲགས་ལྟར་སྒྲུང་དུ་

@024A ཨཱ། །བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་ལེན་དང་པོའི་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིས་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བྱངས་ངེས། བྱངས་ངེས་པའི་རྒྱ་
མཚན། བསྐྱོག་ཕྱོགས་

གཏན་ཆོག་ས་ལྟར་སྒྲུང་སྟེ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་ལ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། རྒྱ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྟེད་ཅིག །ཅིས་པ་ནས། མི་དམིགས་པས་ནི་མི་འབྲུག་པོ། །ཞེས་པའི་བར་
བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

གཞན་ལྷགས་དགག་པ། རང་ལྷགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟགས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་རྩ་ལ་དང་པོ་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཕྱོགས་ཡང་དག་གིས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་

མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ངོར་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྒྲོར་བཞོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱ་མི་

རྟག་པ་བྱུང་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཆོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་བྱུང་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་རྟགས་
ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་

@024B མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འགལ། དེས་ན་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་འདོགས་རིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་འདོགས་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཟེར། རྟགས་ཚུལ་
དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་མི་བརྗོད་པར་ཆོས་ཅན་གྱི་

ཆོས་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཚུད་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གསུམ་ག་ལ་ཉི་བས་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བྱུང་བའི་མིག་
ཤེས་ཀྱི་བརྒྱུང་བུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་

ཆོས་ཅན་བྱམ་པའི་ཁ་རྟོག་གི་ཆོས་སུ་བྱུང་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་དུ་དོགས་པ་དང་། དེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བྱམ་པའི་ཁ་
རྟོག་གི་ཆོས་སུ་བྱུང་པས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་

ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མ་རྟོགས་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་གིས་བྲལ་
པ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ལ་ཉེས་སྒོར་གི་ལན་འདི་ལྟར་སྒྲ་སྟེ། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་སྟོགས་ཆོས་ཞེས་མ་བརྗོད་པར་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་སྒྲོས་པས་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་
གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཚུལ་

དང་པོ་གྲུབ་སྒྲུལ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་མི་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་མི་འཇུག་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་
ལ་ཡང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་

@025A ༄༄༅། །མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་འཇུག་ན་རྗེས་བྲལ་སྟོན་པའི་ངག་ལས་མཐུན་དཔེ་གཞིར་བབྱང་ནས་རྟགས་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་སྒྲའི་སྒྲོས་སྒྲོན་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་

གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་ན་ལྡོག་བྱས་སྟོན་པའི་ངག་ལས་མི་མཐུན་དཔེ་གཞིར་བབྱང་ནས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་སྒྲ་
འགལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པ་དེ་དག་གི་ཤྱགས་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་དུས་སུ་ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཚིང་གཞི་ལ་ཉི་བའི་ཤྱགས་གྱིས་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཚིང་གཞི་
ཁོ་ན་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་

ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ་གཉིས། མགོ་མཚུངས་གྱི་རིགས་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་འགོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་
པ་ལ་ཉིས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་

ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོག་བྱུང་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཇུག་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་སྒྲ་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། མི་རྟག་པ་ལ་
འཇུག་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་

རྒྱུ་ལྟོན་པའི་སྒྲ་དང་སྒྲ་སྒྲོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚུད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མི་འཐད་པ། བྱ་བེན་ལན་དུ་མི་རུང་བ། རང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་

@025B ཅན་གྱི་སྒྲ་ཚུད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་མིང་ཅན་དུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱ་བེན་མི་འཐད་པ། བྱ་བེན་གྲང་སྒྲོས་
སྒྲོན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏྲགས་མཐུན་

ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བྱ་བ་པ་ཙམ་གྱིས་ཏྲགས་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་བྱ་བ་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲ་བ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཆད་མས་བྱ་བ་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མཐུན་དཔེ་བྱས་པ་ལ་ཡོད་

པར་ཆད་མས་བྱ་བ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱ་བ་ན། བྱས་པ་མི་ཏྲག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཆད་མས་བྱ་བ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་བྱས་པར་ཆད་མས་བྱ་བ་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་བྱ་བ་པ་དེའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བྱས་པའི་རྟགས་གྱིས་

བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱས་པ་བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་

ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒང་གིས་རྩལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ། ཞེས་
གསུངས་པའི་རྟགས་རྩལ་གསུམ་པ་ལྟོག་ @026A ༄༅། །བྱུང་སྟོན་པའི་སྐྱ་སྐྱོས་པའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་རྩལ་གཉིས་པ་རྗེས་བྱུང་སྟོན་པ་ན་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་
ཡོད་པར་བསྟན་པས་ཤུགས་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་བྱུང་

ཟིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་སོང་། ཁོ་ན་རེ། དེ་བྱུང་ཟིན་ཀྱང་། རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་བྱུང་པ་གང་རུང་ཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་གཉིས་པ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་རྩལ་གྱིས་སྒྲོར་བའི་དབྱེ་བ་ཤེས་
པའི་དོན་དུ་གསུམ་ག་དངོས་སུ་

སྒྲུབ་སོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་མཐུན་དཔེ་བཟུང་ན། དེ་ཆས་བྱབ་ཅེས་པའི་རྗེས་བྱབ་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་སྒྲོམ་སྟོན་
མེད་པར་ཐལ། རྗེས་བྱབ་

སྟོན་པའི་ངག་དེ་ལས་རྟགས་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་། རྟགས་རྩལ་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ན། རྟགས་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་
ཉིད་ཡང་བསྟན་ནས་ངེས་པའི་ཕྱིར་

དུ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་བསྟན་ནམ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་མི་ཆོད་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པ་རང་ལན་ནི། རྟགས་

རྩལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པ་དང་། ཚུད་གཞི་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་སྟོས་རིགས་ཀྱི་ཚུད་གཞི་ལ་ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྟོས་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚུད་གཞི་ལ་ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྟོས་
ན་སྟོན་དེ་དག་རིམ་པར་སྟོང་

@026B དགོས་པས་རྟོགས་དགའ་ལ། རྩོད་གཞི་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ན་སྒྲོན་དེ་དག་འབད་མེད་དུ་སྤངས་ནས་རྩོད་གཞི་བདེ་སྒྲུག་དུ་གོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། ཕྱོགས་ཚེས་དེ་ཆས་
བྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་ཚིག་བྱུང་གི་ཕྱོགས་སྒྲ་དེ་

ཞེས་འདོད་ཚེས་ཅན་སྒྲ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཆ་ཞེས་པ་སྒྲའི་ཆ་མི་རྟག་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་བ་ལས། མི་རྟག་པ་སྒྲའི་ཆ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། དེའི་ཆ་
ཞེས་པ་སྒྲ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་

བསམ་པ་ལ་སྒྲ་དེའི་ཚེས་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། ཚིག་གི་སྒྲེབ་སྒྲོར་བསྒྲིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཆས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་འདོད་པ་
དང་མཐུན་པར་དོན་སྒྲོན་པ་མ་

གཏོགས་རང་དབང་དུ་དོན་སྒྲོན་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་དེའི་སྒྲིང་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱ་སྒྲུའི་ཚེས་མི་རྟག་པས་རྟོགས་བྱས་པ་ལ་བྱབ་པ་ཡི། ཞེས་འགྲེལ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཆ་ནི་

སྒྲ་བ་བོའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེའི་ཆོས་ཡིན་གྱི། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲི་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན།
སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲ་བ་པའི་ཕྱོགས་

ཀྱི་སྒྲ་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བཏགས་མིང་དང་། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་ལ་དངོས་མིང་དུ་འབྱུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བཏུས་ལས། རྟགས་ཀྱི་བསྒྲ་བ་བྱ་ཆོགས་པ་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་
ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དག །གཙོ་

@027A ༄༅། །པོ་མིན་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱིར། བསྒྲ་བ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲ་བ་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདོགས་པའི་ཆོས་
གསུམ་ཚང་སྟེ། འདོགས་

པའི་རྒྱ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲ་བ་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་མཚན་

ཉིད་པ་སྐྱ་མི་ཏྲག་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཆོག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བདག་གཅིག་འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ལ།
ཆོགས་པའི་མིང་གིས་ཡ་གྲུལ་ལ་བཏགས་

པ་དང་། ཡ་གྲུལ་གྱི་མིང་གིས་ཆོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་ཆོགས་པའི་མིང་གིས་ཡ་གྲུལ་ལ་བཏགས་པའོ། །ཅོད་གཞི་སྐྱ་ལ་ཕྱོགས་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། དེ་ཕྱོགས་གྱི་མིང་གིས་གདགས་

རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བའི་ཆོས་སུ་བྱུང་པ་ཙམ་གྱིས་རྩལ་དང་པོ་བྱུང་བམ་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཆེད་པར་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོད་

བྱེད་ཡོད་དེ། སྐྱ་དེ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ། དེ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྱབ་པ་སྐྱ་མི་ཏྲག་
པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱབ་

@027B ཡིན་པར་ཐལ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱལ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱལ་
དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཕྱོག་བྱལ་ཤྱགས་ལ་བསྟན་པའི་

ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་ངག་དེས་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱལ་པ་དང་སྐྱ་བྱས་པར་བསྟན་པས་བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་རྒྱས། དེའི་ཤྱགས་ལ་དེ་སྐྱབ་
གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་

རྟོགས་རྒྱས་པས། རྗེས་བྱལ་དངོས་བསྟན་དང་། ཕྱོག་བྱལ་ཤྱགས་བསྟན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱལ་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་བྱལ་ཡིན་པར་ཐལ།
གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱལ།

དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་གིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱོག་བྱལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རྗེས་བྱལ་ཤྱགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྱལ། ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་

ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲོང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་

ཆོས་ཅན་སྐྱའི་སྤྲོང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་སྐྱ་དེ་སྐྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་

@028A ༄༄༅། །ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་
པའི་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཆོས་ཅན་གཏན་ཆོག་དངོས་གྱུར་ན། །ཤེས་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་
སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་

ན། སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་མ་བྱལ་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་འབྱལ་པ་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་སྒྲོན་མེད་འབྱལ་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱས་པ་

སྐྱའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཙམ་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཅུ་བར་འདོད་ཟེར་ན། དེ་བྱལ་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེས་སྐྱ་རྟག་མི་
རྟག་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་ན། བྱས་པ་གང་ཟག་དེ་

ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་སུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་ན། བྱས་པ་གང་ཟག་དེ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་
པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱལ་ཡིན་ན། བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གྲུབ་པས་བྱལ་ཟེར་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཞེས་
པའི་ངག་ལས་བྱུན་

@028B མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་བད་སྟོར་འོས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་
གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གྲུབ་པར་ཐལ།

བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་
ལས། དེ་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འདི་ལ་ནི། །སྟུར་

བྱ་རང་བཞིན་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ཟེར་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཞེས་
པའི་བད་སྟོར་འོས་པ་དེ་ཡིན་ན།

དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་རིག་འདས་

པ་དཔེ་དག་དང་། །བྲལ་ཞིང་རྟགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་
པས་བྲལ་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་

གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ངག་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་རྒྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་བད་སྒྱུར་འོས་པར་སྐྱབ་
པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་

@029A ༄༄༅། །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རས་ཀྱི་སྐུ་གུ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་ཀྱི་དཔེ་
ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས་

དཔེར་ན་རྩའི་སྐྱ་དང་རས་ཀྱི་སྐུ་གུ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རས་ཀྱི་སྐུ་གུ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ།
ཁ་ཅིག །མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ་

ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་དོན་མཐུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་དོན་མི་མཐུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཐིགས་

ལས། མཐུན་པའི་སྟོགས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་དོན་མཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ཐིགས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་

མིན་ན་།གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་རྟག་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཆོས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་

ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱབ་

@029B བྱེ་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་སྦྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་
རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱེ་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ།

དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་རྩལ་ཡིན་སྐབས་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་རྩལ་སྐར་བསྐྱབ་བྱེ་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། སྐྱའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་
བཞག་པ་ལ། རྩལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་

པ། ཆོས་ཅན་སྟོན་མེད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག །ངེས་བརྒྱུད་སྟོས་རྩལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྟོན་མེད་དང་བཅས་པ་
ཡང་ཡིན། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྦྱོགས་ཆོས་ཅན་

དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་སྐྱ་དང་པན་རྩལ་ཐ་དད་པའི་རྩལ་གྱིས་སྐྱའི་སྟེང་དུ་འགོད་རྩལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྦྱོགས་ཆོས་
ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་

སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྟན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ལྟ་བུ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ངས་པ་དེ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་

པའི་རྗེས་བྱུང་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་དང་མི་ལྟན་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ལྟ་བུ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་

@030A ༄། །རང་ཉིད་སྐྱ་མི་(RTGA)་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངས་པ་དེ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་བྱུང་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་
མདོ་ལས། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་

ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དེས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཚུལ་ནི། རྗེས་དཔག་བྱ་ཞེས་པས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་བསྟན། དེ་དང་
ཡོད་དང་ཞེས་པའི་ཚིག་སྒྲེལ་བས་

ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན། དེ་མཚུངས་ཞེས་པས་རྗེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་(DBSTA)ན། མེད་ལ་མེད་པར་ནི་ཞེས་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན། ངས་པ་ཞེས་པས་ཚུལ་གསུམ་སོ་
སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངས་པ་སྒྲོས་དགོས་

པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངས་ལས། ཐ་མར་སྒྲོས་པའི་ངས་པ་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་ག་ལ་བསྟོལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་
ཕྱོགས་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐུ་མཚན་ཡོད་

དེ། སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་སྐུ་

@030B མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཚུལ་དང་པོ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དང་པོ་རྣམས་དོན་གཅིག་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་
པའི་རྗེས་ཀྱི་ཕྱི་ཅས་བརྗོད་

པའི་སྐུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཏྲགས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་ཕྱི་ཅས་བརྗོད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་ཕྱི་ཅས་བརྗོད་

གྱི་ཚུལ་རྣམས་དོན་གཅིག་ །བྱས་པ་

ཆོས་ཅན་ཁྱོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་ཅས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་རྟགས་གྱི་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་སྒྲུབ་གྱི་ལྷོག་བྱུང་། དེ་སྒྲུབ་གྱི་རྟགས་

ཚུལ་གསུམ་པ། དེ་སྒྲུབ་གྱི་ལྷོག་བྱུང་གྱི་ཚུལ་རྣམས་དོན་གཅིག་ །ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་

སྒྲོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་དང་འགལ་རྟགས་དང་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་གཙོ་བོའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་བཞིན་ཕྱོགས་

ཆོས་རྗེས་བྱུང་ལྷོག་བྱུང་རྣམས་གྱི་མཚན་

ཉིད་གྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྒྲོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཆོགས་གྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །དེ་ཡིས་མ་གྲུབ་བརྗོད་དོན་དང་། །འབྲུལ་བ་ཅན་གྱི་གཉིན་པོ་ནི། །ངེས་པ་

བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྟོར་བ་ལྟ་བུ་ལ། བྱབ་པ་ནལ་མ་བཞི་སྟེ། ཇེས་བྲབ། རྟོག་བྲབ། དངོས་བྲབ། བརྒྱུག་པའི་བྲབ་པའོ། །བྱས་པ་དེ་སྦྱབ་
ཀྱི་བྲབ་པའི་ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་

ཡིན་ལ། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྲབ་པ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་དངོས་བྲབ་དང་། མི་ཏྲག་ @031A ལྟོ། །པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་བྲབ་པ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་གོ་བརྒྱུག་གི་བྲབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོར་བ་སྟོར་
གཅིག་ལ་མ་མཆོན་པར་སྦྱིར་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་

ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཚུལ་དང་པོར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱབ་པའི་སྟོན་ས་རང་གི་གཞི་ཤེས་
འདོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་སུ་

ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངས་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཇེས་བྲབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་བྱུབ། རང་ཉིད་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་
ཚུལ་གཉིས་པར་སོང་བའི་

གང་ཟག་གིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ངས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྱ་བ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་
པར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་

སྐབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ནི། སྐ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་
མེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡང་

ཡིན། སྐ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་སྟོགས་བཏགས་པ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། སྐ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྐ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་སྐབ་ཀྱི་
ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་

@031B སྐྱོན་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱས་པ་དེ་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་སྐ་རྟག་མི་རྟག་ཤེས་འདོད་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར། སྐ་ལ་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཚོད་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་

རྒྱལ་ཚན་ཡོད་དེ། སྒྲ་དེ་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཚུ་དེ་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲོན་མེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་
མ་ངེས་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ་རང་ཉིད་

བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་སྟིད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། བྱམ་པ་ལ་དེ་སྒྲུབ་
གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཅེས་བཟོད་

པའི་རྒྱལ་ཚན་ཡོད་དེ། སྒྲ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་རྒྱལ་ཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲོན་མེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་
ཡང་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་

མས་མ་ངེས་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ། རང་ཉིད་མ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་སྟིད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་
པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་

མཚན་ཉིད། རྣམ་མཁའ་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱ་དང་རྣམ་མཁའ་གཉིས་བྲས་པ་དང་མི་རྟག་པར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་
པའི་ཕྱིར། ཞར་བྱང་མཐུན་

@032A ལྷོ། །སྟོགས་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་གང་ཞིག་དེ་སྐྱབ་

ཀྱི་སྐྱབ་རྒྱལ་ལྟར་མི་རྟག་པས་མི་སྟོང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཞིག་ །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་
རྒྱལ་ལྟར་མི་རྟག་པས་སྟོང་

བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཞན་པ་མི་མཐུན་སྟོགས། འགལ་བ་མི་མཐུན་སྟོགས། མེད་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཏེ་གསུམ་ཡོད་དེ། དཔེར་བཞེད་རིམ་བཞིན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་
ལ་མཚོན་ན། གཞལ་བྱ་དེ་དང་པོ་

དང་ཏྲག་པ་དེ་གཉིས་པ་དང་། རི་བོང་རྩ་དེ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ངེས་བཟུང་སྟོས་ཚུལ་ལག་པ་ནི། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱུ་བ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་སྐྱའི་སྤེང་དུ་ཡོད་
པ་དང་། ཉིད་དང་། ཉིད་ཡོད་པའི་

སྐར་མ་སྟོས་པར་ཕྱིས་སྐྱས་པ་དང་། ངེས་པ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ཡོད་པ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱུ་བ་ཕྱོགས་ནས་བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱུ་བ་
པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་དང་།

དགག་ཕྱོགས་ནས་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱུ་བ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་རྒྱུང་བ་ལས། དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོག་གིས་ནི། མིག་གི་
བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

@032B བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ཉིད་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱུ་བ་ཕྱོགས་ནས་བྱས་པ་སྐྱ་མཐའ་དག་གི་
སྤེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྟོ་

ནས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་གྲུབ་བའི་གཏན་ཆོགས་དང་། དགག་ཕྱོགས་ནས་མཚན་མོ་ལོ་མ་འབྱུངས་ཏེ་ཉལ་བ་དེ། ཤིང་མཐའ་དག་གི་སྤང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པའི་སྒོ་
ནས་ཤིང་སེམས་ལྡན་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་

ཆོས་ཡིན་པ་གཙོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་རྒྱུང་བ་ལས། ཉིད་ཀྱི་ཆོག་གིས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉིད་ཡོད་པའི་
སྤར་མ་སྒྲོས་པར་ཕྱིས་སྐྱས་པ་ལ་

དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྤྱབ་སྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོད་པའི་ཆོག་གི་རྗེས་ལ་ཉིད་སྐྱས་པས་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཆོས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ངས་པ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་།
དགག་ཕྱོགས་ནས་ཤུབ་སྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་

གང་ཟག་གི་ངོར་བྱས་པ་དེ། ལ་ཟའི་བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་གཙོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་པ་སྦྱས་པས་ནི། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་
ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

@033A ཨུ། །གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་དུ་ཡོད་པ་སྦྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་
པ་གཙོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་ཡང་ཡོད་པ་སྦྱས་པས་ནི་འགལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་དུ་ཉིད་སྦྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་

གཏན་ཆོགས་ཡིན་པ་གཙོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཉིད་སྦྱས་པས་ནི། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་ཉིད་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིས་མ་
སྦྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་བྱུང་དུང་སྐྱ་

མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱའུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོད་པ་སྤྲས་པ་ལས་སྤར་ངེས་པར་བཟུང་བ་སྤོས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་

ངེས་པ་སྤོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་སྤྱོད་ས་ནས་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་། དགག་སྤྱོད་ས་ངག་སྐྱ་བ་དེ་ངག་སྐྱ་བའི་
སྤོས་བྱ་པ་རོལ་བོ་ཀྱན་མ་བྱེན་དུ་སྐྱབ་

པའི་རྗེས་བྱའུ་ཡིན་པ་གཙོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ངེས་པའི་ཆོག་གིས་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་མ་ངེས་པ་ཉིད་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱའུ་ཀྱི་མཚན་

@033B ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་ལ་མེད་པ་སྤྲས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པ་གཙོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
མེད་པ་སྤོས་པ་ནི། འགལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ཉིད་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པའི་སློན་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་
ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་། མི་རྟག་པ་དེ་

དུང་སྒྲ་ཙོལ་བྱང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྲབ་ཡིན་པ་གཙོ་བོར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉིད་སྒྲིམ་པས་ནི། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉིད་མེད་པའི་

སྒར་མ་སློས་པར་ཕྱིས་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཙོལ་བྱང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷོག་ཁྲབ་ཏུ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་སྒར་མ་བྱས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ངེས་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་བྱས་པ་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་
དང་། དགག་ཕྱོགས་ནས་ཀྱན་མཁྱེན་བསྐལ་དོན་དུ་

སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ངག་སྒྲ་བ་དེ་ངག་སྒྲ་བའི་སྒྲིས་བྱ་པ་རོལ་བོ་ཀྱན་མ་བྱེན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་ཡིན་པ་གཅོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་པ་སྒྲོས་
པས་ནི། མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་ལས་ལྷོག་

@034A ལྷོ། །པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་བསལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ཆོལ་བ་གང་གི་ངོར་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་དབྱད་པ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་
ན། ཕྱི་ཆོལ་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཤེས་

འདོད་དང་ལྡན་པ་ལ་སྒྲ་ཆོལ་ཡང་དག་གིས་རྟགས་བཀོད་དེ་ཚུལ་སོ་སོའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཇི་ཙམ་བསྟན་པ་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་དེས་ཤིང་བསྒྲུབ་བྱ་དེས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་ས་པའི་
དུས་ནི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་བའི་དུས་

ཡིན་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་དེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་སྒྲིས་པ་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ངོས་བབྱང་བ་ནི། དུས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་

ན། སྐྱ་སྦྱོར་བ་དེའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། མི་རྟག་པ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་བསྦྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་། བྱས་པ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་
ཅན་དང་། བསྦྱབ་བྱའི་ཆོས་

དང་། རྟགས་གསུམ་སྟོ་བརྟགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་སྟོ་བརྟགས་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ཚེད་པ་སྟོང་བ་ནི། ཁོན་རེ། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཚུལ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྱུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་
ཉིད་འཇོག་རྒྱ་ཡོད་པའི་

@034B ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་སྟོས་རིགས་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ངེས་པ་སྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁྱབ། གཞན་ཡང་སྐྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག

པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐྱ་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྐྱ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་
སྟེ། སྐྱ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྐྱ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཚད་མ་མདོ་ལས། བཏགས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་སྲིད་ཕྱིར། །འབངས་ལ་རྒྱལ་པོར་བཏགས་པ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞི་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ཁྲབ་ཕྱོག་ཁྲབ་གསུམ་ག་ཡིན་པས་ཁྲབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀ་བྱམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
ཕྱོགས་ཆོས་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གང་ཡང་ཀ་བྱམ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཀ་བྱམ་གཉིས་འགོད་ཚུལ་ཡིན་
འགོད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་

ཆོས་སྤྱོད་པ་མེད་ཀྱང་འགོད་ཚུལ་ཡོད་འགོད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་དང་ལྷན་པའི་གཞིར་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་
འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་

@035A གྲུ་། པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟགས་ལྟར་སྤྱད་མེད་པར་ཐལ། བཞི་བྱུང་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་ལྟར་སྤྱད་ཡོད་པར་ཐལ། རྟགས་ལྟར་
སྤྱད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་བྱུང་པ་

ཡི། །ཞེས་པ་ནས། གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤྱད་དེ་ལས་གཞན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་ཆོས་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཆོས་བཞི་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤོ་ལོ་ཀ་དེས་
རྟགས་ཡང་དག་ཆོས་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་

གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤོ་ལོ་ཀ་དེས་རྟགས་ཡང་དག་མཚན་ཉིད། བྱངས་ངེས། བྱངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན། རྒྱུ་ཕྱོགས་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤྱད་སྟེ། བཞིའི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱུང་སྟེ། གཞུང་དེས་རྟགས་ཡང་

དག་གི་གོལ་ས་གཅིད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོར་བ་གང་དང་གང་ལ་མཆོན་ན་སྒྲོར་བ་དེའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོག་གས་གང་ཡིན་སྒྲོར་བ་དེའི་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིར་
རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་སྒྲོན་མེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་ཚོད་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་

སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚོད་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་
དུག །དེ་བའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་

@035B ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ། བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ། སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ། མཐུན་སྒྲིགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ། ཆོལ་བའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་
སོ་སོའི་དོན་དང་། གྲངས་ངེས་ལ་དོགས་པ་གཅིད་པའོ། །དང་པོ་

ནི། ཉགས་ཡང་དག་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འབྲས་ཉགས་ཡང་དག། རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག །མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ནི་རྣམ་
གསུམ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འབྲས་ཉགས་

ཡང་དག་བཤད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྒོར་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དེ་སྐབ་ཀྱི་འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་སྐབ་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐབ་ཀྱི་
བསྐབ་བྱའི་ཆོས་དང་དེ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཏུ་བ་

ཆོས་ཅན། ཏུ་ལྡན་ཁ་ཁ་མེ་ཡོད་པར་སྐབ་པའི་འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐབ་བྱའི་ཆོས་དང་དེ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐབ་བྱའི་ཆོས་
དང་རྗེས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐབ་བྱའི་ཆོས་

རྗེས་སུ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། སྐྱ་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་མི་ཉག་པ་དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐབ་བྱའི་ཆོས་རྗེས་སུ་བྱུང་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྐྱ་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་

མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་གློ་མ་འབྱུང་བ་ལ་སྤང་བར་ཐལ། སྐྱ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་བྱུང་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་གཉིས་རྩལ་སྤྱ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་^{@036A} ༄༄༅། །འདོད་ན། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་གློ་མ་འབྱུང་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་གློ་མ་འབྱུང་བ་ལ་ཆོས་དང་
ཆོས་ཅན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་། འདོད་ན་དེ་གཉིས་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གློ་

མ་འབྱུང་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་། ཁ་ཅིག། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་ཡིན་ན་སྟོང་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དེ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་སྟོང་

ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱུང་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་དུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་

ལོག་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་གང་ཞིག །མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་དུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུ་བ་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྩ་བར་འདོད་ཟེར་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་

ལྡན་ལ་ལ་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱབ་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་
གཉིས་ནི་དངོས་པོར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ལ། གཅིག

@036B ནི་དགག་པའི་གཏན་ཆོགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་

ཡང་དག་གང་ཞིག །བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། དགག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། མེ་མ་
ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཏུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཏུ་བ་ཏུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་
པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་རིགས་པར་

ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་རྩས་ཀྱང་སྐྱ་རྩས་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེ་ལས་སྐྱེས་
པའི་ཕྱིར། ཏུ་བ་ཏུ་ལྡན་ལ་ལ་ཅན་དན་གྱི་མེ་དང་ལྷག་པའི་མེ་སོགས་ཡོད་པར་སྐྱབ་

པའི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་ཅན་དན་གྱི་མེ་དང་ལྷག་པའི་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཏུ་བ་ཏུ་ལྡན་ལ་ལ་མེའི་བྱད་པར་གསལ་བ་དང་འབར་བ་སོགས་ཡོད་པར་སྐྱབ་
པའི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཏུ་བ་མེའི་བྱད་པར་གསལ་བ་དང་

འབར་བ་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཏུ་བ་དེ་སྐྱབ་གྱི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་བ་བྱབ་ཏུས་མེ་མེད། མེ་བྱབ་ཏུས་ཏུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་
ལས། གལ་དེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་གོ་བར་བྱ་བ།

@037A ཨྲ། །དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། དེའི་ལན་ནི། སྐྱུ་རྩལ་དེ་སྐྱུ་རྩལ་
ཅམ་ལ་བྱེད་དམ། དུ་བ་སྐྱུ་བོའི་རྩལ་

ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱུ་རྩལ་ཆོས་ཅན། མི་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་མེད་པར་ཡང་དེ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཅུའི་སྐྱུ་རྩལ་དང་སྤྱིན་གྱི་སྤྱིང་གི་སྐྱུ་རྩལ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ལྟར་ན། དུ་བ་སྐྱུ་བོའི་རྩལ་དེ་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་རིགས་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། རྟགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྤྱི་རྣམས་བརྩུང་ན་
ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཐལ་འབྱུར་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དུ་བ་ཅན་དན་གྱི་མི་དང་ཤྱག་པའི་མི་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས། དུ་བ་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་གསལ་བ་དང་
འབར་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་མེད་པར་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དུ་བ་འབྱུང་བ་སྤིད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་ཐལ་འབྱུར་བཞི་བ་ལ་བྱལ་བ་མེད་ཅེས་ལན་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྒྱལ་རང་བཞིན་ཇི་སྟེད་
ཅིག །མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲས་བྱ་ནི་

གཏན་ཆོགས། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདིའི་དོན་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མེད་ལ་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་མེའི་རང་བཞིན་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་། མེ་ཙམ་པན་
འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་འབྱུང་ཞིང་། མེད་

@037B ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་དུ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བྱའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ཏུགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །མེའི་
འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།

ཁ་ཅིག །དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བྱུགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལུ་བབྱང་བྱ་ཡིན་ན་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན། དེར་ཐལ། མེ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱབ་

ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བབྱང་བྱ་གང་ཞིག །དེ་དུ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མེ་མེད་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དགག་བྱའི་
ཆོས་ལོག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། ཉག་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་བྱབ་པ་ཁས། འདོད་
ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་ཉག་པར་

སྐྱབ་པའི་དགག་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བབྱང་བྱ་ཡང་ཡིན། དགག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་

སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། དུ་བ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་གྱི་དུ་བ་ཡོད་པ་
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མ་

@038A ཨྲ། །ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེས་ན་པ་གི་ན་དུ་བ་འདུག་པས་མེ་འདུག་སྒྲམ་ཡང་རྟགས་སུ་ནི་དུ་བ་ཉིད་སོང་བ་སྡེ་བདུན་གྱི་
དགོངས་པ་མ་མེད་པའོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཚན་གཞིའི་སྤྱིང་དུ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་
གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། འབྲས་

བྱའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་གྱི་རྟགས་གྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བབྱང་བུ་ཡང་ཡིན། །ཁྱོད་གྱི་
རྒྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་

སྟིང་པ་དེ། ཁྱོད་ལྟ་ དེ་སྐྱབ་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། །གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱ་དངོས་སྐྱབ་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །རྒྱ་སྟོན་སོང་སྐྱབ་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་
དག །རྒྱ་སྟོན་སྐྱབ་གྱི་འབྲས་

རྟགས་ཡང་དག །རྒྱ་བྱུང་པར་སྒྲུབ་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། ཏུ་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་

པའི་ཆོན་ཏུ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའ་ཏུ་བ་སྒྲོ་ལོང་བོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་མེ་སྒྲུ་མ་སྒྲོན་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོན་ཏུ་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི།
ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་

@038B ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོན་རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་
ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དམིགས་སྒྲིན་དང་དེ་མ་

ཐག་སྒྲིན་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མི་སྒྲིབ་བ་སྤྱིད་ལ། རེས་འགའ་སྒྲིབ་བ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོན་དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མི་སྒྲིབ་བ་སྤྱིད་ལ་རེས་འགའ་
སྒྲིབ་བ་སྤྱིད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་ནི། ཁ་

ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སློང་དུ་ཆོས་ཅན། བྱར་རོ་སྒྲ་མས་བྱར་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་སློང་པའི་རྩས་པ་ཡོད་དེ། བྱར་རོ་ད་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོན་བྱར་རོ་ད་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་ལྟ་
བུའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱ་དངོས་སྐྱབ་གྱི་

འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཅིས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱ་དངོས་མེ་དེ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་
རྒྱ་སྒྲོན་སོང་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་

ཅིས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དུ་བ་ནམ་མཁའི་དུ་བ་སྒྲོ་ལོང་བའི་རང་རྒྱ་མེ་སྒྲ་མ་སྒྲོན་དུ་སོང་བར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་རྒྱ་སྒྲི་
སྐྱབ་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཅིས་

བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སློང་དུ་རང་རྒྱ་སྒྲི་ཙམ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ལ་རྒྱ་བྱང་
པར་སྐྱབ་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་

@039A ཨྲ། །དག་ཅེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་སྤིད་ལ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་སྤིད་པ་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རྒྱ་བྱད་པར་བ་དམིགས་རྒྱུ་
དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་གཉིས་

ལས་གཞན་པའི་བདག་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་ལ་རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཅེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། རོ་ད་ལྷ་བ་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ནི་རོ་

སྒྲ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚོས་རོ་སྒྲ་མས་གཟུགས་ད་ལྷ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རྩས་པ་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བྱའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་དཔོག་པའི་འབྲས་ཏྲགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
དུ་བས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེས་

བྱད་ཤིང་གི་འབྱུར་བ་སྐྱེད་པའི་རྩས་པ་དཔོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱད་ཤིང་འབྱུར་བ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །བྱད་ཤིང་གི་འབྱུར་བ་ནི་ཐལ་བ་དང་སོལ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འབྲས་ཏྲགས་ཀྱི་རྣམ་
བཞག་བཙམ་ལྷན་འདས་

གྱིས་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མིར་ཤེས་དང་། །ཅུ་སྐྱུར་ལས་ནི་ཅུར་ཤེས་ལྟར། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྒོ་ལྟན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་
ལས་ཤེས། །ཞེས་པའི་

ཀྱང་བ་དང་པོས་དུ་བ་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་དུ་བསྟན། ཀྱང་བ་གཉིས་པས་ཅུ་སྐྱུར་ལྷིང་བ་དེ་ཅུ་སྐྱུར་ལྷིང་བའི་གཞི་འགར་རྒྱ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་
ཏྲགས་ཡང་དག་དུ་བསྟན་

@039B ལ། དེ་གཉིས་ནི་དཔའི་སྒྱུར་བ་དང་། ཀྱང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་ལྷས་སྒོ་ག་སྒྱིན་པར་གཏོང་རྒྱས་པའི་ལྷས་ཀྱི་སྒྱུད་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་སྒོན་རྒྱས་པའི་ངག་གི་སྒྱུད་པ་བྱུང་

པར་ཅན་དང་ལྟན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཐོང་ལམ་པ་རང་གི་རྒྱུར་བྱུར་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཏྲུགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྒོན་དུ་སོང་བར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཏྲགས་
ཡང་དག་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་དོན་གྱི་སྒྲིབ་བཞུགས། །འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཏུ་བ་མི་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཇེས་སུ་འགོ་ཕྲོག་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོ་རྣམས་རིགས་
མི་མཐུན་གྱི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་

བཀག་ནས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱ་དང་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་དགོ་བ་བྱས་པ་ལ་བཞེན་
ནས་རང་འབྲས་བདེ་བ་

འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་མི་དགོ་བ་བྱས་པ་ལ་བཞེན་ནས་རང་འབྲས་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་ངོ་སྤྲུལ་ཏུ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ནི། ཏུ་བའི་
ཏྲགས་ཀྱིས་ཏུ་ཕྲན་ལ་ལ་མི་

ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྲོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་ལ། ཇེས་སུ་འགོ་ཕྲོག་གི་བྱུང་བ་མི་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་པའི་ཆོད་མས་བྱུང་ལ། མི་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ལ་ཆོད་མ་ཕྱག་གསུམ་ལ་
སོགས་པ་ངེས་བར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་

@040A ཨྲ། །སྒོན་དུ་འགྲོ་བ་མི་དགོས་ཏེ། གང་ཟག་དབང་རྣོན་འགའ་ཞིག་གིས། དུ་བ་མི་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དུ་སྐྱེ་འབྲས་སུ་ངས་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཚད་མ་ལྷུག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དུ་བ་མི་མཐུན་པའི་སྐྱེ་དང་། སྐྱེ་མེད་ལས་སྐྱེ་བའི་ལོག་ཏོག་སྐྱས་པར་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།
དང་པོར་མི་དུ་གཉིས་ཀ་མ་

དམིགས་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་ །དེའི་རྗེས་སུ་མེད་རྗེས་ཁོ་ན་གསར་དུ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ །དེའི་རྗེས་སུ་བ་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་
གཞི་དེར་གསར་དུ་དམིགས་པའི་

མངོན་སུམ་གཅིག་ །དེའི་རྗེས་སུ་མི་དུ་གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ །དེ་རྗེས་མི་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ །དེ་རྗེས་དུ་བ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཞི་
དེར་གསར་དུ་མ་དམིགས་པའི་

མངོན་སུམ་གཅིག་སྟེ་ཚད་མ་ཕྱག་གསུམ་མོ། །ཚད་མ་དེ་དྲུག་གི་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་
བ་རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོར་

གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་བྱང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་མིས་ཕན་བཏགས་སྟོབས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པར་གྲུབ་

@040B པའི་ཕྱིར། མེ་དུའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་འཛིན་པ་ནི་མིན་ཏེ། མེ་དུའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟོག་
པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་

དུའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རྒྱན་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་གང་ལས་ངེས་ཤིང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་རྒྱན་ལ་ལྟོས་ནས་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་ནི་མིན་
ཏེ། དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མ་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཚུང་པ་སྟོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྟོར་ནམ་དག་ཡིན་ན། འབྲས་རྟགས་
ཡང་དག་གི་སྟོར་བ་ཡིན་པས་

བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོར་བ་དེ་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་རྟགས་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མེ་ཡོད་མེད་ལ་གཙོ་བོར་ཤེས་འདོད་
ཞུགས་པའི་ཕྱི་རྟོལ་ཡང་དག་གི་

ངོར་བཞོད་པའི། དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྟོར་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་འབྲའི་སྟོར་བ་དེ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་གི་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་དེ། དེ་འབྲའི་སྟོར་བ་དེ་ཆོག་ཟེན་ལ་མེ་ཅམ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཞོད་ཀྱང་ཕྱི་རྟོལ་གྱི་ཤེས་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྟགས་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མེ་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་སོང་བའི་
དགག་རྟགས་ཀྱི་སྟོར་བར་འཇོག་ @041A ༡༡། །དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཐིགས་དར་ཤིག་ལས། ཕྱི་རྟོལ་གྱི་ཤེས་འདོད་དང་རྟོལ་བའི་དཔག་འདོད་གྲང་རིག་གིས་སྟོང་བ་ལ་གཙོ་
བོར་ཞུགས་ན་ནི་མེ་ཡོད་པ་སྟོར་ཚུལ་ཙམ་དུ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ནི་དགག་པའི་རྟགས་སོ།།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཙམ་ཡོད་མེད་གཙོ་བོར་ཤེས་འདོད་ལྷགས་པའི་ཁོ་ལ་བ་ལ་ཏུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། ཏྲགས་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མེ་ཡོད་དེ། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
བཀོད་པའི་སྟོར་བ་ལྟ་བུ་ཕྱི་ཁོ་ལ་གྱི་ཤེས་འདོད་ཀྱི་

དབང་གིས་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་སྟོར་བར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཐིགས་དར་ཁྱིམ་ལས། མེ་ཙམ་ལ་གཙོ་བོར་ལྷགས་ན་ནི་གང་རིག་གིས་སྟོང་པ་སྟོར་ཚུལ་ཙམ་ཏུ་ཟད་ཀྱི་དོན་
ནི་འབྲས་ཏྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁོ་ལ་བ་ཏུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ལ་སྤྲ་ཁོ་ལ་འགོད་མི་མཁས་པས་བཀོད་པའི་ཏུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྟོར་བ་འབྲས་
ཏྲགས་ཡང་དག་གི་སྟོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་

ཕྱི་ཁོ་ལ་གྱིས་ཤེས་འདོད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རེས་འགའ་སྟེ་བ་དེ་ཉིད་ལེན་གྱི་ཕུང་བོ་རང་རྒྱ་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་སྒྲི་སྒྲུབ་ཀྱི་
འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རེས་འགའ་བའི་

དངོས་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་ངེས་ནས་རང་རྒྱ་དང་བཅས་པར་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རང་རྒྱ་

@041B དང་བཅས་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བབྱང་བྱ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱ་དང་

བཅས་པ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
རང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དེ་སྐྱབ་གྱི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་

ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དེ་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་རྒྱ་དེ་སྐྱབ་གྱི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་། རེས་འགའ་བའི་
དངོས་པོའི་རྒྱའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱུང་རྒྱུ་མས་བྱུང་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་བྱུང་རྒྱུ་བ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། །བྱུང་རྒྱུ་བ་ཕྱི་མ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྟགས་

ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། བྱུང་རྒྱུ་བ་དེ་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བའི་སྟེང་དུ་བྱུང་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རང་

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་བྱས་པ་ལ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་རྒྱུ་བའི་རྟགས་ལས་ཁ་ནང་བྱ་
རམ་གོང་བའི་སྟེང་དུ་བྱུང་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་ཡོད་པར་

@042A ༄། །རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་རྒྱུ་བ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བྱུང་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་དང་
རྗེས་ཐ་དད་གང་ཞིག་། དེ་བྱུང་

གཟུགས་ད་ལྟ་བའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བྱར་རོ་ད་ལྟ་བའི་རྟགས་ལས་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བྱར་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་དེ་

སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་ཚད་མ་དེ་བྱར་རོ་ད་ལྟ་བའི་རྟགས་གྱིས་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བྱར་རོ་སྒྲ་མས་བྱར་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་
རྩས་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཚོས་

རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལས་སྐྱིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་གཉིས་དངོས་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་འབྲེལ་བ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུ་
བས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེས་བུད་ཤིང་གི་

འབྱར་བ་སྐྱེད་པའི་རྩས་པ་དཔག་སྐྱོབས་གྱིས་བུད་ཤིང་འབྱར་བ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རོས་
རྟོགས་པ། །རྒྱ་ཚོས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་

སྒྲེ། འདྲུབ་སྤྱོད་ཤིང་འབྱུང་བ་བཞིན། རྒྱལ་པ་འཕྲུག་པ་མེད་པར་ནི། རོ་མེད་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་རྒྱ། འདྲུབ་འདས་དུས་གཅིག་རྣམས་རྟོགས། འདྲེ་མི་འབྲས་བུའི་རྟོགས་ལས་
སྒྲེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།

@042B རྟོགས་གཅིག་གི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་དེ་གཉིས་སྐྱེ་བ་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ་ཞིན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱར་རོ་ད་ལྟ་བུའི་རྟོགས་ལས་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བྱར་
གཟུགས་ད་ལྟ་བུ་མ་སྐྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་ཡོད་པར་

རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་དེའི་སྟེང་དུ་བྱར་གཟུགས་ད་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་སྔ་མ་དེས་དེའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་ད་ལྟ་བུ་
དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་དེའི་སྟེང་དུ་

དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པ་དེ་བྱར་གཟུགས་ད་ལྟ་བུས་ཁྱེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོགས་ཡང་དག་པའདད་པ་ལ་གསུམ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་
ལུགས་བཞག་པ། རྩོད་པ་སྟོང་།

བའོ། ། དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ ། དེ་སྐབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་ དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་
ཟེར། འོ་ན། དུ་བ་ཆོས་

ཅན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་ ། དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། བྱེ་

མ་མ་གྲུབ་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཞིག་ ། དེ་དང་དེ་བྱུང་ཏུ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་རྗེས་སུ་
དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

@043A ༄༄༅། ། དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། མི་རྟག་པ་སྐྱ་ལ་
བརྟེན་པ་དང་། སྐྱ་དེ་མི་རྟག་

པའི་རྟེན་ཡིན་པའང་རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་རྟག་པ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱས་པ་
དེ་སྐྱའི་རྟེན་ཏུ་མི་རྟག་པ་སྒྲུང་མེད་

གསར་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟག་པ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ རྟག་པ་དེ་ལ་དང་བོར་སྐྱ་གྲུབ། དེའི་རྗེས་སུ་བྱས་པ་སྒྲུང་མེད་གསར་དུ་གྲུབ། དེའི་རྗེས་སུ་
མི་རྟག་པ་སྒྲུང་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པ་

ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་འཛིན་རྟག་པ་ལ་སྐྱ་སྒྲུང་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱ་བྱས་པར་འཛིན་པའི་རྟག་པ་ལ་སྐྱ་གྲུབ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་བྱས་པ་སྒྲུང་མེད་གསར་དུ་
གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་། དེའི་རྗེས་

སུ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟག་པ་ལ་སྐྱ་དང་བྱས་པ་གྲུབ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་མི་རྟག་པ་སྒྲུང་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དུ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་

ཐལ། མེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཞིག །མེ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། །ཁ་ཅིག །ཡོད་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་
ལས། འཇིག་ལ་འབྲེལ་

@043B དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཡོད་པ་དང་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་བམ་མ་
གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡོད་པ་དང་མི་

རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡོད་པ་སྐྱ་མི་
རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་

ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དངོས་པོར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་དངོས་པོར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱས་མི་རྟག་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་མི་
རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་

ཅན་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་ཅན་རྣམས་མི་རྟག་ཕྱིར། །འབྲེལ་བ་ལ་རྟག་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ།
ལུང་དེའི་དོན་ནི། འབྲེལ་བ་

ཅན་བྱས་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལ་འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོད་སྤྱ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ །ནས་ཀྱི་སྦྱ་གུའི་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་དེ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ཅུ་ལུང་
བོད་གཤེར་ཚོགས་པའི་ཞིང་སྟེང་

@044A ༄། །དུ་ནས་ཀྱི་སྦྱ་གུ་འབྱུང་ཅུང་དུ་སྦྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། ནས་ཀྱི་སྦྱ་གུའི་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་ཚོས་ཅན། བོད་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞིང་སྟང་དེར་བྱོད་ངེས་ནས་ཞིང་སྟང་དེར་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གུ་འབྱུང་དུ་རུང་མི་རུང་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞིང་སྟང་དེར་བྱོད་ངེས་
ནས་ཞིང་སྟང་དེར་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གུ་

འབྱུང་མི་འབྱུང་ཐེ་ཆོམ་བ་བའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞིང་སྟང་དེར་བྱོད་ངེས་ན་ཞིང་སྟང་དེར་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གུ་འབྱུང་བར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་དེ་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གུ་འི་རྒྱ་ཡིན་པར་
ངེས་ན་གཞི་དེས་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གུ་

སྐྱོད་པར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲས་སྐྱོད་བྱེད་རྒྱུ་འི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་ཆོག་པ་ལས་འབྲས་སྐྱོ་བར། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་
སྟོས་ཕྱིར། །དེ་ནི་རང་བཞིན་

ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅིས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ནས་ཀྱི་སྐྱ་གུ་འི་རྒྱ་ཆོག་པ་གང་ཆང་དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རྟགས་ཡང་
དག་གི་བྱེད་པར་འབྲས་རང་མ་

དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་དགག་པ་ལ་སྔ་སྟེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དུས་མཉམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོད་སྟོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། འདིའི་
དོན་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱ་

@044B ནས་ས་རྒྱ་ལུད་བློད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལས་དེ་འབྲའི་ཞིང་ཤར་མ་རང་འབྲས་ནས་སྟུག་སྐྱེ་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་

ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྟེར་ཏེ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །བྱོད་སྟེས་འབྲུང་
གི་རྒྱ་རྒྱེན་དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་

སྟོས་པར་རང་བྱུང་ཅམ་ནས་རང་འབྲས་ནས་སྟུག་སྐྱེ་རུང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་སྟེར། བོན་རེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གངས་མ་ངེས་པར་
ཐལ། ནས་ས་རྒྱ་ལུད་བློད་

གཤེར་ཚོགས་པའི་ཞིང་རང་འབྲས་ནས་སྤྱད་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྤྱོད་གྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན། དེ་དེ་སྤྱོད་གྱི་རྟགས་

ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བལ། རས་ས་ཆུ་ལུད་རྩོད་གཤེར་ཚོགས་པའི་ཞིང་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་སྤྱད་སྤྱོད་པའི་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲའི་ཞིང་གིས་ནས་སྤྱད་སྤྱོད་པ་དེ་འབྲའི་
ཞིང་གི་རྩས་པ་སྤྱི་རྣམས་གོང་

འཕེལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་དག་སྤིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ནས་ས་ཆུ་ལུད་རྩོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་། སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་ལ་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་

@045A ༄༄༅། །འདོན་པར་ངས་པའི་ཞིང་སྤིད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྩས་པ་རྣམས། འབྱུང་བ་དང་
འབྲེལ་འབྲས་

བྱ་ལ། །མ་ངེས་པ་ནི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །གོགས་བྱེད་པ་དག་སྲིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་པ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཞིང་ཚོས་
ཅན། རང་འབྲས་

ནས་གྱི་སྐྱུ་གུ་འབྱུང་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ནས་གྱི་སྐྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་ལ་འགལ་སྐྱེན་གྱིས་གོགས་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནི་ཟེར་ན། འོ་ན། བུམ་པ་ཚོས་ཅན། ཡོད་ངེས་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ལ་

འགལ་སྐྱེན་གྱིས་གོགས་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཚོས་ཅན། འཛང་རྒྱ་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛང་རྒྱ་བ་ལ་འགལ་སྐྱེན་གྱིས་གོགས་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འཛང་རྒྱ་བ་ལ་

གནས་ངན་ལེན་གྱི་བྱི་མས་གོགས་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འབྲའི་ཞིང་ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་སྐྱུ་གུ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འབྲས་ནས་སྐྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་ཚད་མས་ངེས་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །མ་

ཁྱབ་སྒྲི། དེ་ལྟར་ཚད་མས་ངེས་ཀྱང་དོན་སྒྲིང་ནས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཞིང་དེས་ནས་སྐྱུག་སྐྱེད་པར་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གྱིས་ཞིང་དེས་
ནས་སྐྱུག་སྐྱེད་པར་ངེས་པ་གང་

@045B ཞིག །ཞིང་དེས་དོན་ལ་ནས་སྐྱུག་མི་སྐྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། གཞན་ཡང་ནས་ས་ཆུ་ལུད་བྱོད་གཤེར་ཆོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དང་དེ་འདྲའི་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་ཞིང་གཉིས་
ནས་སྐྱུག་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་

གང་རུང་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་སྐྱུག་འབྱུང་ངེས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། རང་འབྲས་ནས་སྐྱུག་འབྱུང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཏྲགས་དང་ཙོད་
གཞིར་བབྱང་བ་དེ་ཉིད་རང་འབྲས་

ནས་གྱི་སྐྱུ་གུ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་ཡིན་ན་བསྐྱེད་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཤིང་། རུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐད་ཅིག་དང་པོར་ནས་
ས་ཆུ་ལུད་བྱོད་གཤེར་ཆོགས་པ་

ཚང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་འདོན་པར་ངེས་པའི་ཞིང་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་སྐྱུག་འབྱུང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ནས་ས་ཆུ་ལྷན་བྱོད་གཤེར་ཆོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས།

འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་སྐྱུག་འབྱུང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འབྲས་ནས་སྐྱུག་མི་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འོ་ན་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་བ་ཞེས་
པའི་སྐྱུས་བཅོལ་རུང་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུས་མ་བཅོལ་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། རང་འབྲས་ནས་སྐྱུག་མི་སྐྱེ་བར་ངེས་ན། རང་འབྲས་ནས་སྐྱུག་སྐྱེ་རུང་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཡོད་པར་འབྱུང་།
འདོད་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན་@046A ༄༄༅། རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུས་བཅོལ་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་རི་བོང་ཅན་རྒྱ་སྐྱུས་བཅོལ་རུང་དུ་
སྐྱབ་པའི་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ནས་ས་ཆུ་ལྷན་བྱོད་གཤེར་ཆོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་སྐྱུག་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་མི་བཟླ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྣམ་ངེས་དར་རྟེན་ལས།

ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཡང་ཡིན། ནས་ཀྱི་སྐྱ་གུ་མི་སྤྱིད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པས། གཞི་མཐུན་དེས་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གུ་སྤྱིད་པ་ཁེགས་ན། སྤྱིད་པར་རུང་བ་ཡང་ཁེགས་པར་
འགྱུར་རོཞེན། འོ་ན། ཉོག་

ཡུལ་ན་ཡོད་ན་ཟླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་གི་བྱུང་པ་ཁེགས་པར་ཐལ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་པས་བྱུང་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོགས་པ་ཙམ་ནི་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་རང་སྤྱི་རུང་རང་
ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ནས་ས་རྩ་ལུད་ཤོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན།རང་འབྲས་ནས་སྐྱ་གུ་མི་སྤྱིད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་
རང་འབྲས་ནས་སྐྱ་གུ་སྤྱིད་ངེས་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་

ཕྱིར་ཉ། དེ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་སྐྱ་གུ་འབྱུང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང། རང་འབྲས་ནས་སྐྱ་གུ་འབྱུང་རུང་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་སྐྱ་གུ་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་བྱུང། རང་འབྲས་ནས་སྐྱ་གུ་གི་རྒྱ་ཡིན་ན་
རང་འབྲས་ནས་སྐྱ་གུ་སྤྱིད་བྱེད་ཡིན་པས་བྱུང། དེ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་སྐྱ་གུ་

@046B གླིང་ངེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ནམས་འབྱད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་འདོན་པར་ངེས་པའི་ནས་ས་ཆུ་ལྷད་དོད་གཤེར་ཆོགས་
པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡོད། ཞིང་དེས་རང་འབྲས་

ནས་སྐྱུག་མི་གླིང་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་འདོན་ངེས་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། འོ་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོར་ནས་ས་ཆུ་ལྷད་དོད་གཤེར་
ཆོགས་པ་ཚང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་

པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་བཏོན། སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ས་བོན་བསྐྱར་མ་བཏབ་ནས་རང་འབྲས་ནས་སྐྱུག་གླིང་ངེས་ཀྱི་ཞིང་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་སྐྱུག་མི་གླིང་པར་ངེས་པར་ཐལ། སྐད་
ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་

གིས་བཏོན་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་སྐད་ཅིག་གསུམ་པར་རང་གི་འབྲས་བུའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཁས་པའི་དབང་པོ་བཅ་ཆེན་
བསོད་ནམས་གྲགས་པས།

ནས་ས་ཆུ་ལུད་རྟོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་སྤྱད་མི་སྦྱིད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་བའི་ཞིང་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་སྤྱད་འབྱུང་རུང་ཡིན་
བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུར་གྱི་རྟགས་གསལ་དང་ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བའི་ལན་འདེབས། དེར་མ་བཟད། སྤྱིད་ན་ཡོད་པས་བྱུང་པ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བའི་ལན་འདེབས་ཞེས་གསུངས། གཞན་
ཡང་།ནས་ས་ཆུ་ལུད་རྟོད་གཤེར་

@047A ༄༄༅། །ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་རང་འབྲས་ནས་སྤྱད་མི་སྦྱིད་པ་མི་སྦྱིད་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱིས་རང་འབྲས་ནས་སྤྱད་ཅིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བེར་ན་མ་བྱུང།
ཆོས་རྗེ་རྗེ་བཙུན་

པས་སྤྱིད་ན་ཡོད་པས་བྱུང། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་བྱ་ན་ཡོད་པས་གྱུང་བྱུང། མེད་པས་གྱུང་བྱུང། དེ་ལ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བཟོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན།
མེད་པར་ཐལ། ཡོད་མེད་

ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གསལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་འདེབས་གསུངས། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གཞི་དེར་བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་ཡོད་པའང་སྲིད། མིད་པའང་སྲིད་པར་ཁས་སྒྲངས་
ཀྱང་ཤ་ཟ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་

ལེན་མི་དགོས་པས། ཚོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྤར་བཤད་པའི་ཞིང་དེས་སྟུ་གུ་སྦྱེད་པའང་སྲིད་མི་སྦྱེད་པ་འང་སྲིད་པས་ཞིང་དེ་དང་སྟུ་གུ་མི་སྦྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་
ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཚད་

མས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས་ཚོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཀྱན་ནས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། སྤར་གྱི་རྣམ་ངེས་དར་ཤིག་དང་ཚིག་ཟིན་མི་མཐུན་ཡང་རང་ལུགས་རྣམ་
ངེས་དར་ཤིག་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་

དགོས་པར་རྗེ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསུངས་སོ། ། ཁ་ཅིག་བྱུང་པར་སྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྟུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
གང་ཞིག་རང་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་

@047B བ་རང་གི་བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་སློ་ཡུལ་དུ་

འཆར་བ་རང་གི་བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་བྱད་པར་ལྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ།

དེ་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་གི་བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་གི་བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་སློ་ཡུལ་དུ་

འཆར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དེ་བྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དངོས་པོར་ཡོད་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་རང་བཞིན་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་ཡོད་

པ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་བྱང་པར་སྒོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་

གང་ཞིག །རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་རང་གི་བྱང་པར་བྱེད་ཚེས་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་རང་གི་བྱང་པར་བྱེད་ཚེས་དངོས་པོ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐྱི་ལྷན་ཞེས་
བརྗོད་པའི་སྐྱས་སྐྱི་ལྷན་གྱི་བྱང་པར་

@048A ༄། །བྱེད་ཚེས་སྐྱི་བ་འཕེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་བྱང་པར་བྱེད་ཚེས་དངོས་པོ་འཕེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། གཉིས་པ་རང་ལྷགས་

བཞག་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་རྩ་ལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོ་ཐབ་དང་སྐྱར་
ན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་

རང་བཞིན་གྱི་ཉལ་ས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། བྱོད་སྒྲ་མི་ཉལ་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཉལ་ས་ཡང་དག་གང་ཞིག བྱོད་གྱི་ཉལ་ས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་དངོས་གྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བབྱུང་བ་
ཡང་ཡིན། བྱོད་དང་རང་བཞིན་གཅིག

ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་སྲིད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འབྲེལ་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་སྒྲོར་བ་
ངག་འདོན་དུ་བྲིལ་ན། བྱས་

པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཙམ་དང་རང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མི་ཉལ་པ་སྒྲུ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉལ་ས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་གྱི་སྒྲུབ་ཉལ་ས་ཡང་དག་གང་
ཞིག་མི་ཉལ་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲ་སྒྲོས་པ་ནི། འབྲས་ཉལ་ས་སུ་མ་ཟད་རང་བཞིན་གྱི་ཉལ་ས་ཀྱང་སྒྲོག་གྱུར་གོ་བྱེད་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །ཡོད་ཙམ་ཞེས་པས་བྱས་པ་མི་ཉལ་པ་དང་འབྲེལ་བ་རང་ལས་ཕྱིས་
འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པ་བཅད་ནས་

@048B བྱས་པ་ཡོད་ཙམ་དུ་སྐྱིད་པའི་ལག་ཇེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་རིགས་གྱི་རྒྱ་རྩ་པ་ཐོགས་མེད་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་ལག་ཇེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་རིགས་གྱི་རྒྱ་རྩ་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་ཡོད་ཙམ་
ནས་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱའོ།། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་

དབྱེ་བ་དངོས་དང་། མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། བྱད་པར་ལྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་
དག་དང་། རང་བཞིན་དག་པ་བའི་རང་

བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་བྱད་པར་ལྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་
སྒྲས་རང་གི་བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་འཕེན་པ་དེ་དེ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རྗེས་གཞན་འཕེན་པ་དང་། བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པ་འཕེན་པའི་བྱད་པར་ལྟོས་པ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་
ལ་དབྱེ་ན། བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རྗེས་

གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། བྱགས་ལ་འཕེན་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཏུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཚོལ་བྱང་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ་ཚོལ་བྱང་ལྟ་བུའོ། །ཚོལ་བྱང་ཆོས་ཅན། བྱོད་
ཅས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་རང་གི་བྱོད་པར་བྱེད་

ཆོས་རྗེས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པར་ཐལ། བྱོད་ཅས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་རང་གི་བྱོད་པར་བྱེད་ཆོས་རྗེས་གཞན་ཚོལ་བྱང་གི་རྒྱར་བྱར་པའི་སྐྱས་བུའི་ཚོལ་བ་དངོས་སུ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། ཏུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་

@049A ལྟོ། །བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཅས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་བྱོད་ཀྱི་བྱོད་པར་བྱེད་ཆོས་རྗེས་གཞན་བྱགས་ལ་འཕེན་པར་ཐལ། བྱོད་
ཅས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་བྱོད་

ཀྱི་བྱོད་པར་བྱེད་ཆོས་རྗེས་གཞན་བྱས་པའི་རྒྱ་རྒྱན་གཉིས་པོ་བྱགས་ལ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱོད་པར་བྱེད་ཆོས་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པ་འཕེན་པ་ནི། ཏུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱེ་
ལྡན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ་

སྐྱེ་ལྔ་ལྔ་བུ་ལོ། །སྐྱེ་ལྔ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཅེས་བཟོད་པའི་སྐྱུ་སྐྱོད་ཀྱི་བྱུད་པར་བྱེད་ཆོས་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་པ་འཕེན་པར་ཐལ། བྱོད་ཅེས་བཟོད་པའི་སྐྱུ་སྐྱོད་ཀྱི་བྱུད་པར་བྱེད་ཆོས་རྣམས་
གཞན་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་ལྔ་ཀྱི་སྐྱེ་

བ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་ལྔ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དེ་སྐྱེ་ལྔ་དང་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ལྔ་དེ་རང་གི་སྐྱེ་མོགས་བཞི་དང་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་བཞིན་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་
རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་

ཉིད་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་ཞེས་བཟོད་པའི་སྐྱུ་སྐྱོད་རང་གི་བྱུད་པར་བྱེད་ཆོས་མི་འཕེན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི། དྲུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་
དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་

ཆོ་དངོས་པོ་ལྔ་བུ་ལོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྐྱུ་སྐྱོད་དངོས་པོའི་བྱུད་པར་བྱེད་ཆོས་དངོས་ལྟགས་གང་ལ་ཡང་མ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་ལྟ་
བ་བཀར་བརྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་

@049B བཞིའི་ནང་ནས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབབས་ལ། བདེན་བཞིའི་བྱང་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ན། དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་
བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་

མེད་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱང་། གང་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འགགས་པའི་ཆོས་ཅན་ལོ། །ཞེས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གྱི་རྣམ་

བཞག་གསུངས་ལ། ཐོག་མར་བྱས་པའི་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་ཚུལ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་
རྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། རྟགས་འགོད་པ་དང་།

ཚུལ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའམ། ཡང་ན་གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུག། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ། །ཞེས་
འགོད། གཉིས་པ་ཚུལ་སྐྱབ་པ་ལ་

གཉིས་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་། བྱམ་པ་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོར་བ་འདི་དང་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཕྱི་རྒྱལ་དབང་ཕྱོན་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་འབྱུང་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་
འབྱུང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་དབང་

རྟུལ་ལ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་ཆོ་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་འབྱུང་པོ། །སྟོར་བ་
འདིའི་རྒྱལ་གསུམ་མངོན་སུམ་

@050A ༄། །གྲིས་འབྱུང་སྟེ། སྐྱ་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་བྱས་པས་བྱམ་པར་འཇལ་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱམ་པ་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་རྗེས་གོ་དང་

ཕྱོག་བྱམ་འབྱུང་པ་ལ་ཆད་མ་དུ་དགོས་དཔུང་པ། རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གི་བྱམ་པ་ངས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ངས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པ། འབྲེལ་བ་ངས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་

པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་འགོ་དང་ཕྱོག་བྱལ་འབྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ། དགག་བྱའི་ཚོས་རྟག་པ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མི་རྟག་པ་དངོས་
འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ།

རྟགས་བྱས་པ་དགག་བྱའི་ཚོས་རྟག་པ་ལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་དེ་གསུམ་དགོས་ཀྱི་དེ་ལས་མང་མི་
དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཀྱི་མཚན་གཞི་ངེས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཚད་མ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གི་བྱལ་པ་འབྲུབ་ན་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་
ཕྱོག་གི་བྱལ་པ་བྱལ་པར་ཐལ།

རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་གང་ཞིག །ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྟག་པ་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཞི་མ་བྱལ་པའི་ཉེས་པ་འོ། །དགག་བྱའི་ཚོས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་
ཚད་མ་མེད་པར་ཚད་མ་སྤྱི་

@050B གཉིས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་འགོ་དང་ཕྱོག་པའི་བྱབ་པ་འབྱུང་ན། དུང་དཀར་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་དུང་གཡས་འབྲིལ་སེར་པོར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གི་བྱབ་པ་འབྱུང་པར་
ཐལ། རྟགས་དུང་དཀར་ཚད་མས་བྱུང། རྟགས་དུང་དཀར་

དེ་སྐྱབ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སྟོན་པོ་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྟོ་སེར་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཉིས་པའོ། །རྟགས་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་འགོག་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཚད་
མ་སྤྲ་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་

འགོ་ཕྱོག་གི་བྱབ་པ་འབྱུང་ན། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གི་བྱབ་པ་བྱུང་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཞལ་བྱ་ཚད་མས་ངེས། རྟག་མི་རྟག་
དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

འདི་ནི་རྟགས་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་མ་ཁེགས་པའི་སྟོན་ནོ། །བྱས་པ་རང་བྱུང་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཅིག་གིས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གི་བྱབ་པ་མ་བྱུང་

པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱལ་པ་འབྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་དོད་བྱལ་ངེས་
པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་རྟགས་

ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་བྱལ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་ངེས་པར་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པ་ལ་
ཚད་མ་གསུམ་དགོས། ཞེས་དང་། མི་^{@051A} ༄༄༅། །རྟག་པ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྟོག་པའི་རྩལ་ནི། མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་གཞི་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་
ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་རྗེས་

བྱལ་འབྲུབ་པའི་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཐ་མའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་བྱལ་ཚད་མས་ངེས་

པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་མ་བྱས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། རྟགས་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ། རྟག་པ་བྱས་པ་ལ་འགོག་པའི་ཚད་མ་གསུམ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་བྱལ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་གྱི་རྗེས་བྱལ་ངེས་པ་ལ་བྱས་

པ་རྟག་པ་ལ་འགོག་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་དགོས་ན་གཞན་གཉིས་དགོས་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྟོག་པར་ཚད་མས་ངེས་
པ་སྟོན་དུ་

འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པ་གང་ཞིག །བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་ཐ་དད། མི་རྟག་པ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྟོག་པ་དེ་བྱས་
པ་མི་

@051B རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་
ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་བྱས་

སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་
གཉིས་ཚིག་གིས་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་

ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། །རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ལ་ཆོག་གིས་བཟོད་ཚུལ་ཙམ་མ་གཏོགས་
དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པ་

དང་། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་ཆོག་གི་བཟོད་ཚུལ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རིམ་དང་ཅིག་ཆར་གྱིས་དོན་བྱེད་རྩས་
པས་སྟོང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩས་ཏེ།

བྱས་པའི་སྟོང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་སོ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟགས་པའི་ཚད་མས་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་
རྟགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དོན་རིགས་རྒྱན་ལས། སྐྱ་བྱས་པར་

འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་རྟག་པས་སྟོང་པར་རྟགས་ཀྱི། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟགས་པའི་ཚད་མ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་བྱས་པ་རྟག་པས་སྟོང་བར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ(BPA) དཔེའི་སྟོང་དུ་ངེས་དགོས་པའི་རྒྱ་

@052A

༡༡། །མཚན་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ངེས་པའི་གཞི་མེད་པར་མི་རུང་སྟེ། གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་གཞལ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྩོད་གཞི་ཡང་དེར་མི་རུང་སྟེ།
བྱབ་པ་བྱབ་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་

བྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞི་གཞན་ཞིག་དགོས་ལ། གཞི་གཞན་དེ་ལ་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གི་བྱབ་པ་
ངེས་པ་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་

འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ཕྱོག་པ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཞེས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་
ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་ཐ་དད། མི་རྟག་པ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཕྱོག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་ལ། མི་རྟག་པ་ལོག་

སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྟོག་པར་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་བྱབ་པ་ངེས་པ་ལ། བྱས་
མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་

པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས། འབྲེལ་བ་དེ་ངེས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྟོག་ །པར་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཤིང་། མི་རྟག་པ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྟོག་པར་ངེས་པ། རྟག་པ་
བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པ། རྟག་

@052B པ་དང་བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ངེས་པ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་ངེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བའི་རང་ལྟོག་དང་རྗེས་བྱབ་སྐྱབ་བྱེད་སྟོས་
མེད་གྱི་རྟགས་ལའདད་པ། འབྲེལ་བའི་དོན་ལྟོག་

དང་ལྟོག་བྱབ་སྐྱབ་བྱེད་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལའདད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ལྷལ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་བྱུང་ཅན་ནས་འཇིག་པའི་བདག་
ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པ་

གང་ཞིག །རང་སྐྱོད་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱས་རང་ཉིད་འཇིག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའམ། ཡང་ན། གང་གི་ངོ་བོར་འབྲུག་པ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་དེ་
ལ་ནི། བྱུང་ཙམ་ནས་དེའི་ངོ་

བོར་ངེས་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་སྐྱོད་པ་བཞིན། བྱས་པ་དེ་ཡང་བྱུང་ཙམ་ནས་འཇིག་པར་འབྱུར་བ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་སྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །གཏན་ཆོགས་འདིའི་རྗེས་

འགྲོའི་བྱུང་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་འབྲུག་པོ། གཉིས་པ་རྩེ་ལ་སྐྱབ་པ་ནི། བྱུང་པ་འབྲུག་པ་ལ་ཆད་མ་གསུམ་དགོས་པ་ནི་སྤར་དང་མཚུངས་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ནི། བྱས་པ་སྐྱོད་བྱེད་ལས་
གཞན་པའི་རྒྱ་འམ་བྱས་པ་ལས་དུས་

ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་མ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་མ་བསྐྱེད། བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཡང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བྱས་པའི་འཇིག་པ་

@053A ཨྲ། །དངོས་མེད་ལ་སྟོང་གི་བྱེད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་ས་སྤྱིས་པའི་ཕྱིར། ཉལ་ས་
ཁས། ཉལ་ས་

གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་གིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་མ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། སྟོང་གིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་བྱས་པ་དང་རྗེས་གཅིག་པའང་མ་བསྐྱེད། བྱས་པའི་འཇིག་པ་
བྱས་པ་དང་རྗེས་ཐ་དད་

པའང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྟོང་གི་འཇིག་པ་རང་དང་རྗེས་གཅིག་པ་དེ་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་གྱིས་སྤྱིད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་རང་རྒྱལ་ས་རྫོགས་པར་
གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་

སྤྱིད་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱལ་ས་བྱས་པ་ལས་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། སྟོང་གིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་བྱས་པ་དང་རྗེས་ཐ་དད་པ་མ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། བྱས་པ་མཐར་འཇིག་པར་འགྱུར་
བའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། བྱལ་སྤྱི། བྱས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་བའི་འཇིག་པའི་རང་རྩ་ལ་ཅན་ཡིན་ན་བྱས་པ་རྒྱུ་ལས་མི་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་སྤྱོད་གོས་ལ། མཐར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་
འདི་ལྟར་བྱ་སྤྱི། བྱས་པ་ཆོས་

ཅན། བྱོད་ལ་འཇིག་པས་བྱལ་པ་ངེས་ཏེ། བྱོད་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་དེ། མི་ཏྲག་པ་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་གྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར།
དཔེ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱོན་

@053B མེད་དེ་བྱས་མི་ཏྲག་གཉིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཡིན་པར་དཔེ་བྱམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བྱལ་ན། བྱམ་པའི་སྤྱིང་གི་མི་ཏྲག་པ་དངོས་མེད་ལས་སྤྱི་བ་
མི་འཐད་དེ། དངོས་མེད་རྒྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། བྱེ་བྲག་གི་རྒྱ་དེ་མི་ཏྲག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱར་མི་འཐད་དེ། དུལ་མ་ག་རྩ་ལྟ་བུའི་བྱས་པ་མི་ཏྲག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན། བོད་
ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་མི་ཏྲག་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་

མེད་པར་འགྱུར། སྤྱི་ཤོའི་དུས་ཀྱི་བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན། ཕྱི་ཤོའི་བུམ་པ་མི་འཇིག་པར་འགྱུར། ཟངས་བུམ་གྱི་བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱར་
དགོས་ན་རྩ་བུམ་འཇིག་པའི་རྒྱ་མེད་པར་

འགྱུར་ལ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གསུམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གཞན་མེད་དོ། །དཔེར་ན། མི་རྟག་པ་དེ་སྤྱིར་རྒྱས་བསྐྱེད་ཅིང་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལ་སྟོས་པ་བཀག་པས་བྱས་པའི་རྒྱ་ལ་
སྟོས་པར་གྲུབ། བྱེ་བྲག་གི་རྒྱ་ལ་སྟོས་

པ་བཀག་པས་བྱས་པ་སྤྱིའི་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱར་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད་པ། རྩ་བུ་སྐྱབ་པ། མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ།
དོན་བྱེད་རྣམ་པས་སྟོང་བའི་

ཕྱིར་ཏེ། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་རྣམ་པས་ཀྱང་སྟོང་། ཅིག་ཆར་དོན་བྱེད་རྣམ་པས་ཀྱང་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། བྲུབ་པ་སྐྱབ་
པ་ལ་ཆད་མ་གསུམ་དགོས་ལ།

@054A ཨྲ། །ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། ཏྲག་པ་ཆོས་ཅན། རིམ་དང་ཅིག་ཆར་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམ་པས་སྟོང་སྟེ། རིམ་དང་ཅིག་ཆར་གྱི་སྐད་ཅིག་མས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མས་སྟོང་
བའི་ཕྱིར། གཞན་

ཡང་། དེས་སྟོང་སྟེ། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་རྣམ་པས་སྟོང་། ཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་རྣམ་པས་ཀྱང་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཏྲག་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྐྱེད་པར་ཐལ།
འབྲས་བུ་སྐྱེད་

པ་གང་ཞིག །ཏྲག་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་སྐྱོན་ལ་སྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེད་དོ་ཞིན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཏྲག་པ་ལ་སྐྱོན་གྱིས་བྱུང་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཙ་ཏྲགས་
གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན།

འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་ཐལ། ཏྲགས་པས་འབྲས་བུ་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་སྐྱོན་ཆད་པར་
ཐལ་ལོ།

འདོད་ན། མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་གས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་གི་ལམ་སྐྱོང་དུ་གསུངས་པ་ལ། རིགས་གཏེར་ལས། གནོད་
པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྐྱོང་དུ། །སྒྲོས་

མེད་འཆད་པ་དགོངས་པ་མིན། །དེས་ན་ལོག་རྟོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །གཉིན་པོར་གཏན་ཆོག་གས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་སུ་སྒྲགས་པ་ཁ་ཅིག། དངོས་པོ་རྣམས་འཇིག་རྒྱ་དང་ཕྱད་ན་
འཇིག་ལ། མ་ཕྱད་ན་མི་འཇིག་པར་

@054B འདོད་པ་དང་། རྒྱན་དང་ཕྱད་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོར་གཏན་ཆོག་གས་རྣམ་གཉིས་གསུངས་ཀྱི་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་གས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་
ལམ་སྐྱོང་དུ་གསུངས་པ་ཅུ་བ་མཁན་པོའི་དགོངས་

པ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། རང་ལུགས་ལ་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་གས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་གི་ལམ་སྐྱོང་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྒྲོང་སྟེ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་སྒྲོང་བའི་
ཕྱིར། །ཞེས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་གས་

བཀོད་པ་ལ། གཞན་སྒྲིལ་ཅིག ། ཏྲག་པའི་ངོ་བོ་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གིས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་སྤྱོད་ཀྱང་། ཏྲག་པས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ་སྒྲོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོ་
བ་ལ་སོགས་པ་བྱམ་པའི་འཇིག་རྒྱས་

བྱམ་པའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་མི་སྤྱོད་ཀྱང་། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ་སྒྲོས་མེད་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་གསུངས། གསུམ་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཏྲག་པ་
ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ།

དོན་བྱེད་རྣམས་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྟོར་བ་འདི། བྱས་བའི་ཏྲགས་གྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་ཁྲབ་སྐྱབ་བྱེད་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཏྲགས་སྟོར་དུ་ཁས་སྦངས་པ་ལ། ཕྱོད་སྟོང་རིམ་པ་
གཉིས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་

གསུངས། དེའི་རྩལ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲའི་སྟོར་ངག་དེ་བྱས་པའི་ཏྲགས་གྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་ཁྲབ་སྐྱབ་བྱེད་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཏྲགས་སྟོར་དུ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཏྲག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཁྱད་

@055A ཨྲ། །གཞིའི་ངོས་ནས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟག་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྟོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་དཔུད་མི་བཟོད་ཅིང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བྱས་སྟོང་གི་ངོས་ནས་བརྟགས་ན་
འང་། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟག་ལ་

བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྟོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་དེ་དཔུད་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ། དོགས་པ་དགོད་པ། དེའི་ལན་གདབ་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྟོང་བའོ། དང་པོ་ནི་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་
རྟགས་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་

པའི་ཕྱི་ཁོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱད་གྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གིས་བྱབ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས། ངེས་ན་རྩོལ་བྱང་གི་
རྟགས་གྱིས་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་

ཕྱི་ཁོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱད་གྱི་རྩོལ་བྱང་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དེས། རྩོལ་བྱང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེས་སྒྲ་རྟག་པས་སྟོང་པ་

ངེས་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཇེས་བྱ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །མ་ངེས་ན། བྱས་པའི་
རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐབ་

པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟགས་པའི་ཇེས་དཔག་ངེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་དོགས་པར་ཐལ། དེས་རྟག་པའི་གསལ་
བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གིས་

@055B བྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་
ཕྱོག་བྱབ་མ་རྟགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།

རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་རྣམ་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྟོར་བ་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱོག་བྱབ་སྐབ་བྱེད་གཞི་དཔ་ཅན་ཀྱི་རྟགས་སྟོར་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟེར།

བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཁོ་ལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་
མི་དོགས་ན། རྗེས་དཔག་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་

དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་འདོགས་བཅད་པར་ཐལ། དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་མི་དོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
འདོད་ན། ཚེ་ལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཚེ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་

སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཁོ་ལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚེ་ལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས་ཚེ་ལ་བྱུང་མཐའ་དག་ལ་རྟག་འཛིན་ཀྱི་སྟོང་འདོགས་བཅད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཚེ་ལ་བྱུང་
གི་རྟགས་ཀྱིས་ཚེ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་

སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཁོ་ལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྟོང་འདོགས་བཅད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་དེ་ལ་ལན་
འདེབས་ཚུལ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་@056A ༄། བྱེད་ལས། འདོད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྣམས་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་
ལན་ཐེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་

མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་གོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་ངེས་པའི་ཚད་མས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་པར་ཐལ། ཕྱི་ལྷུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་གོལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་

ཀྱི་རྗེས་བྱུང་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ཕྱི་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཟེར་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་གོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་

ངེས་པའི་ཚད་མས་སྒྲ་ལ་རྗེས་འགྲའི་ཕྱི་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཚོད་པར་ཐལ། ཕ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་

སྐྱབ་པའི་ཕྱི་གོལ་གསུམ་ངེས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པ་ན་བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་པ་ལ་མི་སྒྲོས་པར་དེ་ཡི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒྲོ་སྐྱེད་ལྟས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་

པ་ཚད་མ་སྒྲ་མས་ཤྱགས་ལ་བྱལ་པ་དང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་མ་སྒྲ་མས་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྒྲིང་པོའི་རྒྱན་ལས། དེ་ལྟར་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་
པས་བྱལ་པ་ངེས་པའི་ཚད་

@056B མ་དེས། སྒྲ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་མ་བྱལ་པར་འཛིན་བའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་དགོས་པས། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་མི་གཅོད་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ལུང་

དེ་གཉིས་གྱི་དོན་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་བྱལ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲ་བྱལ་པར་གྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲོ་བ་ཕྱོགས་ནས་དེ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་
འདོགས་མ་ཚད་པ་དང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་

ནས་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་གིས་གསར་དུ་བཅད་པ་ལུང་དེ་གཉིས་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལ་ཅོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་རྟགས་
ལས་ཚུལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་

རྒྱུ་དཔག་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འབྲེན་གྱི་ཚད་མ་སྒྲ་མས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་ལ་བསྒྲན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་
བྱུང་སྟེ། རང་གི་ཉིར་ལེན་ཚད་མ་སྒྲ་མས་

རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་བསྒྲན་ནས་འཇུག་པ་བཅད་ཤེས་གྱི་དོན་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་སྒྲ་མས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་གཅོད་པ་བཅད་ཤེས་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མའི་ལམ་སྒྲིགས་
ལས། དེ་ལྟར་ན་རྟོགས་དེར་བརྟེན་གྱི་

རྒྱུ་དཔག་བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་བཅད་ཤེས་གྱི་དོན་ཡིན་གྱི་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་གཅོད་པ་དེའི་དོན་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

@057A ཨྱེ། རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བྱས་རྟོགས་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟོག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཕྱོད་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་གྱི་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་
མ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་

རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་བཤ། སྐྱ་ལ་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས། དེ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་ཚད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འབྲའི་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་གྱི་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ཚོས་འཇལ་བའི་
ཚད་མས་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས། བྲབ་

པ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་སྟོ་འདོགས་ཚད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་བྲབ་སྟེ། སྐྱ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱ་དེ་ལ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་བྲད་པར་གྱི་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་རྩལ་གྱིས་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་
དགོས་ལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་རྩལ་

གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་སྐྱ་དེ་ལ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་བྲད་པར་གྱི་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་རྩལ་གྱིས་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་རྟོགས་པ་ལ་རྩོལ་སྐྱ་དེ་རྟག་
པས་སྟོང་པའི་བྲད་པར་གྱི་

གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་རྩལ་གྱིས་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་དགོས་ན་རྩལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྲས་པའི་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་

གྱི་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་བྱུང་ངེས་པའི་ཚད་མས་སྐྱ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གྱི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་
དཔག་མ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་ཁས་

@057B ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷགས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་སྒྲངས་རྩང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། སྒྲོ་དེས་སྐྱ་ལ་རྟག་པས་སྒྲོང་པའི་
བྱེད་པར་གྱི་གཞིའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོ་ཁ་ཕྱོགས་

པའི་སྒོ་ནས་སྐྱ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་ན་སྒྲོ་དེས་སྐྱ་རྟག་སྒྲོང་དུ་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོགས་པ་གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་བྱས་སྒྲོང་གི་ངོས་ནས་བརྟག་ན་
འང་དབྱད་མི་བཟོད་པ་ནི། སྱིར་སྐྱབས་

འདིའི་དོགས་པ་སྐྱེད་པའི་གཞི་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་དབང་ལྷག་སྒྲེན་རེ། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་རེ་རེ་ནས་མེད་པར་ངེས་མི་རྒྱས་ཏེ། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་རེ་རེ་ནས་བྱས་པ་
ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་ཚོལ་ལ་སྒྲང་དུ་མི་རུང་

བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པར་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་ངེས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། རང་ལྷགས་ལ་བྱས་པ་
དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་

མཐོང་དགོས་ཀྱི་སྲིད་པར་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་སྟེ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་དགག་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་གོལ་
ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་

སྟོང་དུ་རྟགས་པའི་ཚད་མ་དེས། རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་སམ་མ་ངེས། ངེས་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། བྱས་པ་
རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་

@058A ༄༄༅། །མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བར་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་དེས་བྱས་པ་སྒྲའི་རྟག་སྟོང་དུ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པའི་རྟགས་
ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་བྱུང་

ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྟོལ་
དེས་བྱས་པའི་བྱད་པར་

འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་མ་རྟོགས་པ་གང་
ཞིག་ །དེ་ལས་གཞན་པའི་དེའི་རྒྱུད་

ལ་བྱས་པའི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་འཇིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་རྟོལ་དེས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པར་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་རྟོལ་དེས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་བྱུང་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྟོལ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩོལ་གསུམ་

མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་
བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་།

@058B བར་ངེས་ཀྱང་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བྱུང་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ།
དེའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་

བྱས་པ་བྱད་གཞིར་བརྩུང་བའི་སྟེང་དུ་སྒྲའི་རྟག་པས་སྟོང་པ་བྱུང་ཀྱང་། སྒྲ་བྱད་གཞིར་བརྩུང་བའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་
ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་

པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པས་སྟོང་།
བས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྟག་

པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྣམ་ངེས་དར་ཁྱེལ་ལས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་
བྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མས་བྱས་པའི་གསལ་

བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་ཚོད་ཀྱང་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་མ་ངེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་
བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ངེས་

པའི་ལྷགས་གཉིས་གསུངས། སྤྱི་དོན་རིགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ལྷགས་དེ་གཉིས་ཀ་བཞེད་དེ། རང་ལྷགས་ལྷགས་ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྱང་དགོས་པར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་
པོས་གསུངས་སོ། །གསུམ་

@059A ༄༄༅། །པ་རྩོད་པ་སྟོང་པ་ལ་ཁོན་རེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
ཀྱིས་སྒྲའི་བྱས་པ་མི་རྟག་

པར་ངེས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱབ་སྟེ། དེ་འབྱའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲ་དང་སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་དངོས་ཤུགས་
གང་ལ་ཡང་སྒོ་ཁ་མ་

ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་དར་ཁྱིམ་ལས། ཡང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ངེས་སུ་རྟག་ཀྱང་། སྒྲའི་
བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་

ངེས་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲ་དང་སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་སྒོ་ཁ་ཕྱོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རིགས་པའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

སྒྲར་གྱི་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་འཇིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཚད་པར་ཐལ། བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་
དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་སྒོ་ཁ་མ་

ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་སོང་ཟེར་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཏྲག་པ་ལ་བྱས་པ་ཙམ་མི་སྲིད་པར་ངེས་པ་ན། ཏྲག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཁོགས་ཀྱང་དགག་བྱའི་ཆོས་
ཏྲག་པའི་དབྱེ་བ་བྱམ་པ་དང་

@059B སྒྲམ་བྱའི་སྟངས་གི་ཏྲག་པ་དང་རིག་བྱེད་དང་པི་ཕྱང་གི་སྒྲའི་སྟངས་གི་ཏྲག་པ་ལ་བྱས་པ་མི་སྲིད་པར་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པ་ན་གཞི་གང་གི་
ཡང་སྟངས་དུ་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་དོགས་

པ་མེད་ཀྱང་རིག་བྱེད་དང་པི་ཕྱང་གི་སྒྲའི་སྟངས་དུ་དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡང་དག་དེས། བྱས་
པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་

ཞིག་དང་ཏྲག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པར་ཐལ། དེས་སྒྲའི་བྱས་པ་དང་ཏྲག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། གཞན་ཡང་། བྱས་པ་ཏྲག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་
བར་ངེས་པ་ཏྲག་པ་ཐམས་ཅད་

ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་སྟོས་པར་བཤ། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་

མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ངེས་པ་ལ་སྟོས་པར་བཤ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་
མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྟོག་བྱབ་བྱབ་པར་

འདོད་པའི་གཞུང་འཇུག་རིགས་པར་བཤ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་གྲོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་བྱས་
པའི་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་

@060A ༄། །སྟོག་བྱབ་རྟོགས་པར་བཤ། རྟག་པ་ཆོས་ཙན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྟོར་བ་འདི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོག་བྱབ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྟོར་ངག་ནམ་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། དེས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱོག་བྱལ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་བྱལ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་དར་ཁྱེལ་ལས།
གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་

བརྟན་པའི་རྗེས་དཔག་འདིས་སྤར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟག་པ་ལ་མེད་ངེས་སུ་རྟོགས་པ་མིན་ཏེ། དེའི་རྟོན་གཏན་ཚིགས་དེ།
བྱས་པའི་འགོད་རྩལ་ལ་མ་བྱལ་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྐྱ་དེས་བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་སྟོན་ཡང་། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་རྣམས་
པ་མ་ཡིན་པས་གཞི་བྱས་པ་དང་ཚོགས་

དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱལ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱལ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། །བྱས་པའི་
རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་

པའི་ཇེས་བྱ་བ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྱ་བ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ་བ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱ་བ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས་སྐྱ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒོ་
འདོགས་ཚོད་པར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་

@060B གསུངས་པའི་དོན་ཇེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འབྲེལ་ཆེ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱི་ཕྱོག་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་
བྱ་བ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས་སྐྱ་ལ་རྟག་འཛིན་

གྱི་སྒོ་འདོགས་ཚོད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་སྐྱ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་ཚོད་པས་མ་བྱ་བ་སྟེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུང་འགོད་པ་སྐྱབས་

སུ་བབ་པའི་ཕྱི་ཕྱོག་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེས་སྐྱ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་མ་ཚོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཕྱོག་དེས་སྐྱ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
འདྲའི་ཕྱི་ཕྱོག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་ཚད་མ་

ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་རང་འབྲེལ་ལས། བཟོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དེ་ཁོ་ན་
སྐྱབ་པའམ་སུན་འབྲིན་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྗེས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས་སྤྲི་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་
འདོགས་ཆོད་ཀྱང་། སྤྲི་ལ་རྟག་འཛིན་

གྱི་སྒོ་འདོགས་མ་ཆོད་དེ། སྤྲི་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་སྤྲི་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་འདོགས་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་
དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་རྣམས་^{@061A} ༄༄༅། །འཁྱུང་བསྐྱིགས་ན། སྤྲི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་འདོགས་ལ་སྤྲི་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གིས་བྱུང་པ་བཞེད་དམ་སྐྱམ་
མོ། །གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་གསུམ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ་ངེས་པར་སྐྱབ་པ། བྱེ་བ་

སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། མ་དམིགས་པའི་རྩལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།དེ་སྐྱབ་གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་
མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྩལ་གསུམ་གང་ཞིག །

བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན་དགག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ཁ་ཆེ་རྩྭ་ན་གླི་དང་ལོ་ཆེན་གྱིས། མེ་དང་།

ཅན་དན་གྱི་མེ་དང་། ཏུ་བ་དང་། མིའི་དངོས་རྒྱ་རྩས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞིར་གྱང་རེག་དང་། བ་མོའི་རེག་པ་དང་། གྱང་འབྲས་སྤྱ་ལོང་བྱེད་དང་། གྱང་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་
རྩས་པ་ཐོགས་མེད་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྐབ་པ་ལ།

མེ་དང་། ཅན་དན་གྱི་མེ་དང་། ཏུ་བ་དང་། མིའི་དངོས་རྒྱ་རྩས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་བྱབ་པར་ནོན་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ཆ་རེག་སྒྲོར་བཞིས་གྱང་རེག་སྒྲོར་བཞི་བཞག་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོར་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཅིས་ཟེར། འཇམ་མགོན་

ས་སྐྱ་པཌྱི་ཏས། མིའི་དངོས་རྒྱ་རྩས་པ་ཐོགས་མེད་རྟགས་སུ་བཞོད་ནས། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ཏུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྱང་རེག་སྒྲོར་བཞི་འགོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འགོག་མི་རྩས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་ལས་རྣམ་བཞག་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། ལྷན་ཅིག་མི་

@061B གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལ་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་གཏྲར་ལས་ཚ་རོག་སྒྲོར་བཞིས་གྲང་རེག་བཞི། །བཀག་པའི་སྒྲོར་བ་
བཅུ་དྲུག་ཟེར། །གཞུང་ལས་རྣམ་བཞག་མང་བཤད་ཀྱང་། །འགོག་རྒྱས་སྤྲ་མ་བཅུ་གཉིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

གཙང་ནག་པ་བརྩོན་འགྲུས་སེལ་ཆོ་ཆོ་ཏ་རི་དབྱ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པར་བྱས་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེས་འགོག་ཚུལ་ནི། ལྷགས་
དང་པོས་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་བཞིའི་

གྲངས་ངེས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། མའི་དངོས་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞིར་མེ་སྤང་དུ་མི་རུང་ན་མའི་དངོས་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱང་སྤང་དུ་མི་རུང་། གཞི་དེར་མེ་
སྤང་དུ་རུང་ན་རྟགས་འགོད་པའི་ཆོ་རང་

བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་འགོད་དགོས་ཀྱི་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་འགོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་
འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་བཤད་མ་ཐག

པ་ལྟར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་རྟགས་ལས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བྱུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་རང་བཞིན་འགལ་
དམིགས་ལས་འོགས་སུ་ཙན་དན་གྱི་

མེས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བྱུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། མི་སྟོབས་ཆེན་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་འོགས་སུ་ཙན་དན་
གྱི་མི་སྟོབས་ཆེན་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་

@062A ༄། །འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་སྡེ་བདུན་གྱི་གཞུང་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཙན་དན་གྱི་མེས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བྱུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་
རྟུལ་ན་ཡང་། མེས་གྲང་རེག་

འགོག་པའི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ཆད་མས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་འཇོག་པ་བཞིན་དུ། གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་
འགོག་པ་ལ་དགག་བྱ་དམིགས་

པའི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་དགོས་ཏེ། དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །མི་དམིགས་པ་ལས་
འགྲུབ་པ་ཡིན། །ཚད་མས་གྲུབ་

པར་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི། །དོན་གྱི་བསྐྱོག་པ་ཉིད་ལས་ཡིན། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དགག་པ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་དམིགས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དགག་བྱ་དམིགས་པའི་ཚད་

མ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་ནི། དགག་གཞིའི་སྟངས་དུ་ཕྱི་རྟོག་གྱིས་དགག་བྱའི་ཚེས་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པ་གྲུབ་ཀྱང་དགག་བྱའི་ཚེས་བཀག་པ་མ་གྲུབ་ན། དགག་
བྱའི་ཚེས་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་

དགག་བྱ་འགོག་པར་བྱེད་ལ། དགག་གཞིའི་སྟངས་དུ་ཕྱི་རྟོག་གྱིས་དགག་བྱའི་ཚེས་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པ་མ་གྲུབ་ན། དགག་བྱའི་ཚེས་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པ་དང་། དགག་
བྱའི་ཚེས་བཀག་པ་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚེས་སུ་བྱས་

@062B ནས་དགག་བྱ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་དགག་གཞི་ཕྱི་རྟོག་གི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་རྩུང་བ་དང་མི་རྩུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། མི་རྩུང་ན་མངོན་
སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་གཞི་

དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་མེད་དགག་ཤུགས་ལ་གཞུང་བ་མ་གཏོགས་དགག་གཞི་དང་བྲལ་བའི་མེད་དགག་ཡན་གར་བ་རྩྱུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་མི་རྩུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགག་
གཞི་ཕྱི་རྟོག་གི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་

དུ་མི་རྩུང་ན་རྗེས་དཔག་གིས་དགག་པ་བྱེད་དགོས་སོ། །དགག་གཞི་ཕྱི་རྟོག་གི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་རྩུང་བ་ལ་ཡང་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཕྱི་རྟོག་གི་མངོན་སུམ་
ལ་སྒྲུང་དུ་རྩུང་བ་དང་མི་རྩུང་བ་

གཉིས་སུ་ངེས་ལ། སྒྲུང་དུ་མི་རྩུང་ན་མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཕྱུག །སྒྲུང་དུ་རྩུང་བ་ལ་ཡང་དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཕྱི་རྟོག་གི་མངོན་སུམ་ལ་
སྒྲུང་དུ་རྩུང་བ་དང་། མི་

རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། སྒྲུང་དུ་རུང་ན། སལ་ཆེར་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཐ་སྟོད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་པས་
རང་བཞིན་མ་དམིགས་

པའི་རྟགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། ། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྦྱིར་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་རུང་ལ། དགག་གཞི་དེར་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་
དགག་པ་བྱེད་པ་ན།

@063A ༄༄༅། །དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་རྒྱ་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་
གཉིས་སུ་ངེས་ལ།

དང་པོ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་རྒྱ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། ངོ་བོ་ལ་བྱབ་རྒྱུང་བ། བྱབ་མཉམ་པ། བྱབ་ཆེ་བ་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། བྱབ་རྒྱུང་བ་བཞག་པས་གཞི་དེར་དགག་
བྱའི་ཆོས་འགོག་མི་

ལྷན་ལ། བྱམ་མཉམ་པ་ཕྱི་གྲོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་རྩེད་ནས་མི་སྒྲུང་ན། སྒྲུང་བཤད་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཇུག །བྱམ་ཆེ་བ་ཕྱི་གྲོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་
སྒྲུང་དུ་རྩེད་ནས་མི་སྒྲུང་

ན། བྱམ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག །དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཕྱི་གྲོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་རྩེད་ནས་མི་སྒྲུང་ན། རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་དགག་གཞིའི་
སྒྲེང་དུ། དགག་བྱའི་

ཆོས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་ཕྱི་གྲོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་རྩེད་ནས་མི་སྒྲུང་ན། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག །དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་ལྷན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ། རྒྱ།
བྱམ་བྱེད། རང་བཞིན་

དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཞིན་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ལྷན་ཕྱི་གྲོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་རྩེད་ན། འགལ་ལྷན་དམིགས་པའི་
རྟགས་འཇུག །དགག་བྱའི་

@063B ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ། དེའི་འགལ་ཟླ་ལ་འང་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླའི་ངོ་བོ་དང་།

དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་

ཟླའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་རུང་ན། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་དང་། འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་འཕྱག །དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་

ཆོས་ཀྱི་རྒྱའི་འགལ་ཟླ་དངོས་དང་། དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱའི་འགལ་ཟླའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་རུང་ན། རྒྱ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་
འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་

འཕྱག་དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་བདག་གཅིག་པའི་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་འགལ་ཟླ་དངོས་དང་། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མངོན་
སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་རུང་ན། བྱུང་བྱེད་

བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་དང་འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་འཕྱག །དེ་ལྟར་ན་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་བྱུག །འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བཞི་སྟེ། ལྷན་ཅིག་མི་

གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་

དགག་ཏྲགས་བཅུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་བྱབ་མཉམ་སྒྲུང་དུ་རུང་ནས་མི་སྒྲུང་ན་ཏྲགས་ཀྱིས་དགག་པ་
བྱེད་པའི་ཆོ། བྱམ་པ་ཚད་མས་

@064A ༄། །མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། །བྱམ་པ་མེད་དེ། བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་འཇུག་པ་མི་འཐད་
པར་

ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། བྱབ་མཉམ་སྒྲུང་དུ་རུང་ན་སྒྲུང་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་གིས། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྒྲུང་
དུ་རུང་། དགག་གཞི་

དེར་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་ཀྱི་འཇུག་པ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བྱམ་པ་ཡོད་ནའང་སྒྲུང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་

པོ་བྱུང་སྟེ། ཐར་

ལམ་གསལ་བྱེད་གྱི་ལུང་དེའི་གོང་ཉིད་དུ། སྤྱིར་སྣང་དུ་རུང་ནས་དགག་གཞི་དེར་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ལ། ཞེས་དང་། སྤྱིར་གྱི་ལུང་གཉིས་འབྲེལ་གཅིག་པས་ལུང་བྲངས་མ་ཐག་
པ་འདི་ལྟར་བཤད་དགོས་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། བྱུང་མཉམ་སྣང་དུ་རུང་ན་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་དེས་རྟགས་དེའི་དགག་བྱའི་ཆོས་གྱི་བྱུང་མཉམ་པའི་འབྲེལ་
ཡུལ་བཀག་ནས་དགག་བྱ་

འགོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་སྤྱིར་སྣང་དུ་རུང་། དགག་གཞི་དེར་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ཞེས་པ་ནས་བརྩིས་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་གྱི་འཕྲུག་

@064B དུས་ལོག་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ངེས་དར་ཁྲིམ་ལས། བྱུང་མཉམ་པ་བཀག་པས་འགོག་པ་ནི། སྤྱིར་བཤད་པའི་

རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་

དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་རང་གི་དགག་
བྱའི་ཚེས་ཀྱི་བྱབ་

མཉམ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་འགོག་པ་ལ་འཆད་མི་རུས་ཏེ། རང་
གི་དགག་བྱའི་ཚེས་དང་ངོ་བོ་

གཅིག་པའི་བྱབ་མཉམ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་ཚིག་ཟིན་ལ་འགོག་པའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དགག་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་རང་དང་ངོ་བོ་
གཅིག་པ་དང་། རང་གི་རྒྱ་དང་།

འབྲས་བུ་གསུམ་འཇོག་རིགས་པར་ཐལ། དུ་བས་དབེན་པའི་རྩིག་སྒོར་ན་ཚེས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་འདི་རང་གི་དགག་བྱའི་

ཆོས་དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་ལྟས་པ་

ཐོགས་མེད་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་དངོས་འབྲས་དུ་བ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྒྲིར་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཟེར་ན། འདོད་བྱས་
པ་ལ། རང་གི་འབྲས་བུ་

@065A ༄། །དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཐལ། རུ་བའི་དངོས་རྒྱ་དུ་བ་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་བྱས་པ་ལ། རུ་བའི་དངོས་རྒྱ་ཆོས་ཅན། རུ་བ་དང་དེ་བྱུང་དུ་
འབྲེལ་བར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཞིག་

དེ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་དང་རྗེས་ཐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདག་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། རུ་བའི་དངོས་རྒྱ་དང་དུ་བ་གཉིས་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས་ཟེར་ན། གོང་དུ་འདོད་བྱས་པ་

ལ། རུ་བའི་དངོས་རྒྱ་ཆོས་ཅན། རུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་ཐལ། རུ་བ་དང་རྟེན་བྱུང་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རིགས་ཐིག་དར་ལྷོ་ལས། ཆོས་དེ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ན།

ཆོས་དེ་ལས་བྱུང་མི་དགོས་པར་ཁོ་

བོས་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཀླར་བཤད་ཟིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཀླར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་དུ་བ་དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་
དང་། རྣམ་ངེས་དར་རྟེན་གཉིས་

ཀར། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། ཞེས་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ། རང་གི་རྒྱ། རང་གི་འབྲས་བུ་གསུམ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

རྟེན་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་དང་རིགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྩ་གཅིག་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་
པ་བརྩ། ཕན་

@065B རྒྱན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་གཅིག་སྟེ། བརྩ་གཅིག་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཐིག་ལས། དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེད་བྱ་གི་རྣམ་པ་བརྩ་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་

ལྷན་ཅིག་མི་གནས་

འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྩམ་གྲངས་ངེས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ལྟར་ན་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྒྲོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བརྩེ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྩེ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་ན། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བཞིར་བཤད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་རང་
བཞིན་

དག། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་བཤད། དེ་དང་འགལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱ་ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྒྲོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་
བརྩེ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དང་བོའི་སྐབས་སུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བཞི་བཤད་པ་ནི། གང་ཞིག་གང་དུ་འདུ་བ་བསྟུ་བྱེད་གྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ།

འགལ་

དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་གནོད་པའི་འགལ་ལྷན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། བརྒྱད་ནས་གནོད་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་སུ་འདྲ་
བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། @066A ཨྱ། །རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་གཉིས་བསྟན། འབྲེལ་ལྷན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་ཡུལ་དོན་གཞན་
དང་། དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་དགག་

པའི་འབྲེལ་ལྷན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་སུ་འདྲ་བས། དང་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། གཉིས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་འདྲ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། རྒྱ་མ་དམིགས་
པ་དང་། རང་བཞིན་མ་

དམིགས་པ་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་བཤད་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལ་སྟོས་པའི་དགག་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ།
སྟེར་མ་དམིགས་

པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་དགག་བྱའི་ཚེས་དེ་ཡོད་ན་དགག་གཞི་དང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེར་རུང་བར་སྒྲུང་བ་དང་། མི་རུང་བར་སྒྲུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་
པའི་གཏན་ཚིགས་དང་།

གཉིས་པ་དེ་བྱུང་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་རང་དབང་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ལས། དང་པོ་ལ་རྒྱ་དང་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འགལ་ཁྲ་དམིགས་པ་
དང་འབྲེལ་ཁྲ་མ་དམིགས་

པའི་རྟགས་གཞན་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་རང་དབང་དུ་མེད་པས་རྒྱ་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ནས། རང་བཞིན་རྒྱ་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པའི་

@066B གླུ་བས་སུ་བརྒྱད་ལའད་པ་ནི། འགལ་དང་འབྲས་བྱ་དག་གྲུབ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནི་རྒྱ། ཞེས་སོགས་ཅུ་འབྲེལ་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་སྒྲོར་བ་བརྒྱད་བསྟན་
པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གླུ་བས་

འདིར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བརྒྱད་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་བཞི་དང་།
ཤྱགས་ལ་བསྟན་པ་གཉིས།

རྒྱ་མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད། ཁྱེས་སོགས་ཀྱི་ཤྱགས་ལ་བསྟན་པ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱད་པོ་དེ་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ནི། འགལ་དང་། ཞེས་པས་རང་བཞིན་འགལ་
དམིགས་ཀྱི་རྟགས་

དངོས་སུ་བསྟན་ནས་བྲུབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཤྱགས་ལ་བསྟན། འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། ཞེས་པས་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་དངོས་སུ་བསྟན། རྒྱ་བརྟར་རུང་
བའི། །བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་

གྲུབ་པ། ཞེས་པས་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན། རོ་བོ་བརྟར་རུང་བའི། །བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། ཞེས་པས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
དངོས་སུ་བསྟན་ནས། བྲུབ་

བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཤུགས་ལ་བསྟན། རྒྱ་མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །མེད་ན་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་རྒྱ་འགལ་དམིགས་དང་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་
དམིགས་པའི་རྟགས་

@067A ཨྲ། །གཉིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཤུགས་སྒྲིམ་མ་འདི་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས། །མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཡང་

དག་ལའད་པ། སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལའད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ལའད་པ། མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་གང་ཟག་པ་རོལ་པོ་སྒྲིན་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅའ་མི་

རིགས་ཏེ། དོན་དེ་དག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས། བཙམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་དེང་སྤྲོད་ཆད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤོན་པའི་འདུ་
ཤེས་སྤྱེད་དོ། ངའམ་ང་དང་

འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཚོད་གཟུང་གི། གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཚོད་མི་གཟུང་སྟེ། ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་སངས་རྒྱས་དང་དེ་དང་ཡོན་ཏན་རྗེས་མཐུན་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
རྣམས་གྱིས་གང་ཟག་གཞན་

གྱི་སྤྱོད་ཡོན་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱས་གྱིས། དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གིས་གཞན་རྒྱུད་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་རང་ལ་མི་སྤྲང་བ་ཙམ་གྱིས་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་མེད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། ཞེས་
གསུངས། དེ་བས་ན་གང་

@067B ཟག་གཞན་ལ་སྤྱོད་འདོགས་དང་སྤྱུར་འདེབས་བྱེད་པ་བཀག་ནས། ཕན་འདོགས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ཏུ་བཟུང་ནས་ཕན་བདེའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་སྤྲང་བ་མ་དམིགས་་
པའི་རྟགས་གསུངས་པའི་དགོས་

པའོ། །མདོ་དེའི་དོན་འབྲེལ་བ་ལ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ། །མེད་ལ་མི་འཇུག་འབྲས་བུ་ཅན། ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདི་སྒྲིབ་བ་ངག་འདོན་དུ་བྲིལ་ན། ཤ་བ་
འཇུག་བྱེད་གྱི་ལུང་གི་ཚད་མ་

དངོས་སྟོབས་ཚད་མ་གྲགས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་མི་འཇུག་པ་སྟེ་དེའི་རྒྱད་ལ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་ཡོད་ངེས་གྱི་
བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་

དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་མེད་ལ་མི་འཇུག་པ་སྟེ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་མི་སྒྲིབ་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་སྒྲིབ་བ་མ་དམིགས་པའི་རྩལ་
གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་

ལས། ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱལ་བས་ན་བསྐྱལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་བསྐྱལ་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ནི། མི་མཇེད་གྱི་འཇིག་རྟེན་
འདིའི་གང་ཟག་པལ་བ་ལ།

འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་གྱི་བཀོད་པ་ཞིང་དེའི་འགྲོ་བའི་བྱུང་པར་རྣམས་བསྐྱལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་དེ་དང་གང་ཟག་དེ་དག་དུས་མཉམ་པར་ཡོད་པས་དུས་གྲིས་བསྐྱལ་
བ་མིན་ལ། ཡུལ་དེ་དག་

@068A ༄། །པལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ན་མ་ངོ་བོའི་སློན་ས་བསྐྱལ་བ་མིན་ཀྱང་། གང་ཟག་དེ་དག་ལ་ཡུལ་དེ་དག་ཐག་རིང་བའི་སློན་ས་ཡུལ་གྱི་བསྐྱལ་དོན་
དུ་གྱུར་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དུས་གྲིས་བསྐྱལ་བ་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་རིང་བོ་ན་གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་མི་འབྱུང་ད་ལྟའི་སྐྱེ་བོ་པལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ལས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་
ན་མ་ངོ་བོས་བསྐྱལ་བ་ནི།

ཡུལ་ཐག་རིང་བ་དང་དུས་རིང་བ་མ་ཡིན་པར་ད་ལྟར་དེ་དང་ཉི་བར་ཡོད་ཀྱང་ངོ་བོ་སྤྲ་བའི་དབང་གིས་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ལྟ་མའི་བར་སྤིད་དང་ཤ་བ་རྣམས་ལྟ་
བུའོ། །གཉིས་པ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་

པའི་རྟགས་དངོས་བཤད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྒོར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་ན། དེ་
སྐབ་ཀྱི་སྤང་རུང་མ་

དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་དང་ནི་འབྲས་བུའམ། །སྤང་བ་མཐོང་བ་མེད་ཉིད་རྟགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
གྲུབ་མཐའ་ལ་སྒོ་ཁ་

མ་སྟོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐབ་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། །མ་བྲུབ་ན།

@068B དེ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་བྱས་པ་ལ། དེ་འདྲའི་སོ་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཤེས་བྱ་

མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་
ཚད་མ་རྒྱད་ལ་མི་ལྟན་པ་

དེ་གྲུབ་མཐའ་ལ་སློཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་སོ་སྤྱོད་མས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ཞེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་པར་སྤྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུ་
རབས་པ་ཁ་ཅིག་ །ཤ་བ་

ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཡོད་ངེས་མིན་པ་དང་། ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྤྱབ་པའི་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་

ཞེས་ཟེར། དེ་ཉིད་འགོག་རྩལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་པ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་བ་མེད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཤ་བ་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་ཤ་
བ་ཚད་མས་མ་

དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་ཁས། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བཟོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་

@069A ༄༄༅། །ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་བཟོད་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པར་ཐལ། ཤ་བཟོད་ཆད་མས་མ་དམིགས་
པའི་

ཕྱིར་ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤ་བཟོད་པར་ཐལ། ཤ་བཟོད་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཆད་མ་རྣམ་ངེས་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
གཟིགས་

པ་ལས་ལོག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་གོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བྱིད་རང་ལྟར་ན་ཡང་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བཟོད་པར་ཐལ། དེར་ཤ་བཟོད་ན་དམིགས་
དགོས་པ་ལས། ཤ་

ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཏྲགས་ཕྱི་མ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་ཐེབས་ཏེ། དེར་ཤ་བཟོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་དུ་དེར་ཤ་བཟོད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

སྐྱེ་བོ་གནག་རྩི་མོ་ལ་སྐྱེ་ཏྲག་གམ་མི་ཏྲག་ཅེས་དྲིས་ཆོ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་དེ་ལན་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་བཟོད་པར་ཐལ། ཤ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའི་ཐལ་འགྱུར་

གྱི་ཏྲགས་གསལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་དེ་ལན་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གཞན་ཡང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བཟོད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། དེར་ཤ་བཟོད་མས་མ་
དམིགས་པ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

@069B ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བཟོད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བཟོད་པར་ཐལ། དེར་ཤ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་གང་
ཡོད། ཏྲགས་གསལ་

ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཟེར་ན། ཐལ་འབྱུར་སྤྲ་མ་དེ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། ཁོ་ན་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིའི་ཤ་ཟ་འདི་ལྟ་བུ་བསྐྱལ་དོན་ལ་མི་སྤྲང་བ་མ་དམིགས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྣད་མི་འཐད་པར་ཐལ།
མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་

ཤ་ཟ་ཡོད་ན་དེར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་སྒྲོན་མེད་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པ་སྲིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་གང་ལ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་གྱི་
(CHD)་མ་ལ་སྤྲང་དུ་མི་རུང་བས་མི་

སྤྲང་བ་མ་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་དེར་དེ་ཡོད་ན་འང་སྒྱིར་ཚད་མ་ལ་སྤྲང་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེར་དེ་ཡོད་ཀྱང་རྩུར་མཐོང་གི་ཚད་མས་བལྟར་
མི་རུང་བས་བསྐྱལ་དོན་

དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲིན་སོགས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། བསྐྱལ་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་སོ་སྒྲིས་ཚད་མས་བལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཉགས་མ་བྱུབ་སྟེ།
དེ་སོ་སྒྲིས་

མངོན་སུམ་ལ་བཟུང་མི་རུང་ཡང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་བཟུང་རུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །

@070A ཨྲ། །དེ་སྐབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོན་ཤེས་ཤེས་པ་
བསྐྱལ་དོན་

དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤེས་པ་ཤེས་པ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤེས་པ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་
འཇུག་པར་སྐབ་པའི་མི་སྒྲུང་བ་

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ།
དེ་སྐབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་

ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པར་བཤམ། དེ་སྐབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིགས་ཟེར་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྐྱ་རྟག་པར་བཏགས་པའི་དོན་མི་སྲིད་པར་བཤམ། སྐྱ་རྟག་པ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་རྩས་ཏེ། སྐྱ་རྟག་པར་བཏགས་པའི་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་རྟག་པར་བཏགས་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་
བའོ། །དང་པོ་དེ་སྐབ་

ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྤྱིར་ཡོད།
དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་

@070B ཆོས་ཅན་གྱི་སྣང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། བྱོད་དེ་སྐབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་སྒོ་ནས་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དེ་སྐབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་

ཆོས་སུ་བཀྱགས་པའི་དོན་སྤྱིར་ཡོད་པ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཚད་མའི་བསྟན་བཅས་རིགས་སྐྱེན་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲོས་དགོས་ཏེ། མ་སྒྲུས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་
མས་མ་དམིགས་པ་ཉིད་

ལེན་གྱི་ཕུང་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་
ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་སྣང་བ་མ་

དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ན་ཡང་སྟོང་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
གི་ཚད་མ་ལ་སྣང་ཏུ་མི་རུང་བའི་

ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་སྐྱབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་པར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་
རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པར་བལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་
མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་@071A ༄༄༅། །ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྟོགས་ཡང་དག་གིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བལ།
ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་

སུ་འགོ་ལྟོག་གི་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྟོགས་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་ཁོན་ལ་ཡོད་

པར་ཚད་མས་མགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེན་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱ་མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བྱུང་བྱེད་མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་བོ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཤ་ཟ་ཤ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་
ཟག་གི་ཚད་མས་མ་

དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཆོ་ཤ་ཟ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་ཤ་ཟ་
བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་

ཟག་གིས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་ཏེ། ཤ་ཟ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་རྟགས་དེ་ལྟ་བུའོ། །རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་
རང་རིག་མངོན་སུམ་

@071B གྱིས་བྱུང་ཅིང་། བྱུང་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པ་ནི་སྤར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་བཞིན་ནོ། །མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
དེ། རྒྱུ་འཕེན་པ་ན་རེ། ཐར་བ་དང་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་དེ། དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། རྒྱུ་འཕེན་པ་ཁྱོད་གྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་དམ། སྤྱིར་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འགོད།
སྤྱི་མ་ལྟར་ན་རྟགས་མ་བྱུང་ལ།

དང་པོ་ལྟར་ན། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྒྱུ་འཕེན་གྱིས་ཚད་མས་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། དེ་སྒྱུར་རྒྱུ་འཕེན་གྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟགས་མ་

གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྒྱེ་བ་སྒྲ་ཕྱི་རྒྱུ་འཕེན་ཁྱོད་གྱི་ཚད་མས་མ་མཐོང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མེད་ཅིས་དམ་བཅའ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་རྒྱུ་འཕེན་པ་ཆོས་

ཅན། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འདུག་སྟེ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་དུ་རུང་བ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་

པའི་རྟགས་སྒྲོས་སོ། །གསུམ་པ་ཚེད་པ་སྒྲོང་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཤ་བ་ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་ལ་ཤ་བ་
བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་

@072A ༄། །བའི་གང་ཟག་གིས་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་

དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །ཤ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ། །ཤ་ཟ་
ལ་ཤ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་

དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་དེ་ཡོད་
ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་

མཐུན་འཇུག་པ་ལ། ཆོས་དེ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། འཇུག་པ་སྟོ་སྟོན་ཅན་ཉིད་སྤྱིར། ཞེས་དང་། རྒྱུ་སྟོས། དེས་ན་རྒྱུ་མེད་ན་འབྲས་བུ་མེད་
དོ་སྟུམ་དུ་

བསམ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་མ་ཁྲབ་མཚམས་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་
རང་བཞིན་མ་

དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་དམིགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིགས། ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་གཞི་
འདིར་ཤ་བ་

@072B བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན།

མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་བོ་ཆོས་ཅན། ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་
ཁས་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཤ་

ཟ་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་བ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་
བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་

གང་ཟག་ཡང་ཡིན། ཤ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཟེར་ན་འདོད་བྱས་པ་ལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་
མཐུན་ཡོད་པར་

ཐལ། དེ་ཤ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་བྱས་པ་ལ། ཤ་བ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་བ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་
བསྐལ་དོན་དུ་སོང་

བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་ཡོད་
ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་

@073A ཨྲ། །ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མི་ཡིན་ཞིང་མི་སྤང་བའི་རྟུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གྱི་སྒྲུབ་བ་
རང་ལུགས་གྱི་སྐྱབས་

ལྟར་འགོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་བཤ། ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་
བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འབྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པར་བཤ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འབྱུར་ལ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ལན་ཐེབས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་

ཁྱབ། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འབྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྐར་གྱི་སྐྱོར་བ་དེའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ན། སྐྱོར་བ་དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ལ་བསྐལ་དོན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱོར་བ་དེའི་དགག་
བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་

སྐྱོར་བ་དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ལ་བསྐལ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། ཤེས་པ་ལ་ཤེས་པ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་
མཐུན་འཇུག་པ་ཆོས་ཅན།

@073B དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་པལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་གཙོ་བོ་དང་། དེ་འདྲའི་
བཅད་ཤེས་དོན་

མཐུན་འཇུག་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་པལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་སྣང་བ་མ་
དམིགས་པའི་

རྟགས་ཀྱིས་རང་གི་གཞི་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཚེས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་བྱུང་སྟེ། མི་སྤང་བ་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་

རང་གི་གཞི་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཚེས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་ལས་ངེས་པ་སྐྱེད་མི་བྱུང་ཅིང་། སྤང་རུང་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་

ཡང་དག་གིས་རང་གི་གཞི་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཚེས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པར་ངེས་པ་སྐྱེད་བྱུང་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་
མ་དམིགས་པ་འདི་

གཉིས་ནི་རང་དང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པའི་ཐ་སྐྱད་དགག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཉིད་དུ་འབྱ་སྟེ། གཅིག་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལ། གཞན་ལ་ནི་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་

@074A ༄། །གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གྱིས་རང་གི་གཞི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱིང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད་
ངེས་སུ་

འགོག་མི་རྒྱས་པར་བལ། མེད་ངེས་སུ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མི་སྤང་བ་དང་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱིང་
དུ་དགག་

བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད་ངེས་འགོག་པ་ཙམ་དུ་འབྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་བདུན་རྒྱན་ལས། ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པར་བྱད་པར་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་གྱིས་

ནི། ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་མེད་ངེས་སྐྱབ་མི་རྒྱས་ལ། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་ཀྱང་གོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱི་མི་
རྟག་པ་ཆོས་ཅན།

བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ལ་བསྐྱལ་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་སྟོང་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྟོང་
དེ་འདྲའི་ཕྱི་

ཚོལ་ལ་བསྐྱལ་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་སྟོང་ཚད་མ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་སྟོན་སྟོན་རྟགས་རྩས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། དེ་ལ་བྱལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་དེ་གང་
ཟག་དེ་ལ་བསྐྱལ་དོན་

@074B ཡིན་ན་དོན་དེ་གང་ཟག་དེས་ཚད་མ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་རྟགས་མི་རྩས་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འདྲུག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གོང་གི་རྟགས་མ་བྱུབ་ན།

དེ་ཚོས་ཅན། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་ཚད་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་རྟགས་རྩས་པར་ཐལ། དེས་དེ་རྗེས་དཔག་གིས་རྟགས་རྩས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཚོལ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་
སྟོབས་ཀྱིས་རྟགས་

ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་གི་རྟོན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲིང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། རྣམ་འབྲེལ་
ལས།

ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན། །ཕྱིར་ན་ཚད་མ་ཉིད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲིང་དུ་དགག་
བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་

པའི་དོན་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་རྒྱས་པ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། མཚན་

ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། དང་པོ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་དགག་བྱའི་
ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་

@075A ཨྲ། འདོན་ཡོད་ན་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་སྤང་རྩ་རྩུང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འབྲེལ་ལས། གཏན་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་ནས། འཇགས་ཞིག་མེད་ཤེས་འབྲས་
བྱ་ཅན། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་དེའི་དོན་ནི། སྤང་རྩུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ཤེས་ཤིང་གོ་བའི་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་
གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཏེ་

སྤྱི་བ་བོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་སྤང་རྩུང་གི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་ནས། རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གསུམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་

ཅས་སྒྲོས་པ་ནི་མ་དམིགས་པའི་ཏགས་ཐམས་ཅད་སྤང་རྩུང་མ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་བྱུད་པར་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་
ན་གཉིས་ཡོད་དེ། འབྲེལ་

ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་

ཡང་དག་གང་ཞིག། དེ་སྐབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ། དེ་ལ་དབྱེན་བཞི་ཡོད་དེ། ཟུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག། བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
ཡང་དག།

@075B རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག །དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་སྟེ། བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས།
རྒྱ་དང་ངོ་བོ་བཟླར་རུང་

བའི། །བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། །མེད་དོན་ཅན་མི་དམིགས་རྣམ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་བཟླར་རུང་བའི། །བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། །ཞེས་པས་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་

བསྟན། རོ་བོ་བལྟར་རུང་བའི། བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། ཞེས་པས། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་བྱབ་མཉམ་པའི་རོ་བོ་བལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཡང་དག

དངོས་སུ་བསྟན་ནས། བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། བདག་གཅིག་པའི་བྱབ་མཉམ་གཅིག་པ་བཀག་པས་ཅིག་ཤོས་ཁེགས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་
བདག་གཅིག་པའི་བྱབ་བྱེད་

བཀག་པས་བྱབ་བྱེད་ཁེགས་པ་ཤུགས་ལ་གོ་བའི་ཕྱིར། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སྐབས་འདིའི་རྩ་བར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་། འབྲེལ་ཁྲ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བར་
འཐད་དེ། དགག་བྱའི་

ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་དགག་བྱེད་འགོག་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་དགག་བྱེད་འགོག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་
ཐིགས་ལས་ཀྱང་དངོས་^{@076A} ༡༡། །འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་ཁྲ་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །

དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ། དཔེར་ན། མེ་མེད་མཚན་མེའི་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། ཏུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་མེ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་མ་

དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཏུ་བ་དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་། མེ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྒྲོར་བ་དེ་མེ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྲབ་

བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། འབྲེལ་ལྗེ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་ །དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་བདག་གཅིག་པ་བྲབ་ཆེ་བའི་བྲབ་བྱེད་
བཀག་པ་

རྟགས་སུ་སྒྱུར་བ། དཔེར་ན། ཤིང་གིས་དག་པའི་བྲག་རྫོང་ན་ཆོས་ཅན། ཤལ་བ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ཤིང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་

ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཤལ་བའི་བྲབ་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ཤིང་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤལ་བ་ཞེས་པ་ཨ་ཀ་རུའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་མིང་ངོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་མ་

@076B དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། འབྲེལ་ཁྲིམ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་བྱུང་མཉམ་པའི་རང་བཞིན་བཞག་པ་
རྟགས་སུ་བཀོད་པ། དཔེར་ན། བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཐོགས་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་མེད་དེ། བྱམ་པ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཆོ་བྱམ་པ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་
པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་སྤང་རུང་དམིགས་པ་བྱམ་པ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་

དེ། འབྲེལ་ཁྲིམ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་བཞག་པ་རྟགས་སུ་སྒྱུར་བ། དཔེར་ན། ཏུ་བས་དབེན་པའི་ཕྱི་གསྐྱོར་ན་ཆོས་ཅན། ཏུ་
བའི་དངོས་རྒྱ་ལྷན་པ་

ཐོགས་མེད་མེད་དེ། ཏུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་བྱུ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཏུ་བ་ཏུ་བའི་རྒྱ་ལྷན་པ་ཐོགས་མེད་

ཀྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགལ་ཁྱེད་མིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཁྱེད་རྟགས་སུ་སྐྱར་བ། དེ་ལ་དབྱེ་
ན་གཉིས་ཡོད་དེ། ལྷན་

@077A ༄། ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ལྷན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྐན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ལྷན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། འགལ་ལྷན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དགག་བྱའི་ཚོས་དང་རྟུན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་པར་གནས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་
ན། རྣམ་འབྲེལ་

འདིར་བཤད་པ་རྒྱལ་ཡོད་དེ། འགལ་དང་། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས། ལྷགས་ལ་བསྟན་པའི་བྱུང་བྱེད་འགལ་དམིགས། འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། ཞེས་པས་

དངོས་སུ་བསྟན་

པའི་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས། རྒྱ་མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །མེད་ན་འཁྲལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་ཤྲགས་ལ་བསྟན་པའི་རྒྱ་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་
འབྲས་བུ་དམིགས་

པའི་རྟགས་གཉིས། འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་སྟེ་བྱུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྲབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་རིག་རྒྱན་ཆགས་
སུ་གནས་པ་མེད་དེ།

མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྲབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྲབ་པར་ནོན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དེ་སྟུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། གྲང་
རིག་རྒྱན་ཆགས་

@077B སུ་གནས་པ་སྟུང་བ་དེའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྟགས་པའི་དོན་དང་། དེའི་རང་བཞིན་དུ་བསེལ་རིག་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་སོང་བ་གང་ཞིག །དེ་དང་འགལ་བར་ཆ་རིག་སྟོབས་

ཆེན་མོང་། །དེའི་རང་བཞིན་དུ་མེ་སྟོབས་

ཆེན་པོ་མོང་། སྟོར་བ་དེས་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེས་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་
ཅན། བ་མེའི་

རིག་པ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཆོ་རྟགས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དུ་བ་དྲག་འཕྱར་བས་བྱབ་པར་ནོན་
པའི་ཤར་གྱི་

གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་རིག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱན་ཆགས་པ་མེད་དེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱར་བས་བྱབ་པར་ནོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་རྟགས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །བཞི་བ་ནི། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་
བྱབ་པར་ནོན་པའི་

ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་འབྲས་སྟུ་ལོང་བྱེད་སྟོབས་ཆེན་རྒྱན་ཆགས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་རྟགས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ལྔ་བ་ནི། དུ་

བ་དྲག་འཕྱར་

བས་བྱུང་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གང་འབྱུང་སྤྱེ་ལོང་བྱེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། དེས་བྱུང་པར་ནོན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་རྟགས་དེ་སྟེ། །ཏུག་པ་ནི། མེ་སྟོབས་ཆེན་

@078A ༄། །པོས་བྱལ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གང་སྐྱའི་རྩམ་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། དེས་བྱལ་པར་ནོན་པ་ཡིན་པའི་མྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་རྟགས་དེ་ལྟ་
བུའོ། །གཉིས་པ་

ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་སྐྱེད་མིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། འགལ་སྐྱེད་མིགས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག །དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་ཕན་ཚུན་སྤང་

འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་པར་གནས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་དངོས་འགལ་དང་བརྒྱད་འགལ་གཉིས་ལས་བན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་

རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཅིག་ཤོས་འགོག

པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་བྱུང་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྐྱ་ཆོས་ཙན། རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཆོ་རྟགས་
དེའི་སྒོ་

ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་མི་རུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་རྣམས་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་བརྒྱུད་འགལ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་
པའི་རྟགས་ཀྱི་

རྣམ་བཞག་གཞན་དོན་ལེན་འཇུག་ཏུ་བསྟན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མཇུག་བསྟུས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འབྲེལ་འདིར་ལྟ་བ་
བཀར་བརྟགས་

@078B ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཉིས་ཡོད་དེ། དེས་པས་ལྟོས་

པ་འགོག་པའི་འགལ་ཟླ་

དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ལྟོས་པས་ངེས་པ་དགོག་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་
འབྱུང་གི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་

ལྟོས་པ་མེད་དེ། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་རྟགས་དེ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གོས་དཀར་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཆོན་ཅན་དུ་མ་ངེས་ཏེ། རང་
ཉིད་ཆོན་ཅན་དུ་འབྱུང་

བ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་རྟགས་དེ་ལྟ་བུའོ། །གཏན་ཆོགས་དང་པོ་འདི་ལ་ངེས་པས་ལྟོས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་

གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་པའི་རྟགས་ལས། བུམ་པ་འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྐྱབ་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་དང་པོ་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་མ་སྐྱབ་བ་བོ་ཡོད་དེ།

རང་སྡེ་གནས་མ་བུ་

བདེད་ཡིན་པའི་མིར། དེ་ན་རེ། སེམས་སེམས་བྱུང་དང་སྐྱུ་དང་མི་ལྟེ་དང་སྒྲོག་དང་འབབ་ཆུ་ནམས་ཚོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྒྱུས་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གྲུབ་
ཅོམ་ནས་འཇིག་ངེས་

@079A ༄། །ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱམ་པ་དང་ཀ་བ་སོགས་འདྲས་བྱས་གྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཆོས་ཅན། གླད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་འཇིག་པ་དེ་དེ་ལས་སྤྱིས་

འབྲུང་གི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་འཇིག་པ་བྱམ་པ་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་སོགས་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། འགྲོ་མིན་གང་ཕྱིར་འདུས་བྱས་
ནམས། །སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་

འཇིག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འགོག་པ་ལ། གཏན་ཆོགས་དང་པོ་འདི་གསུངས། གཏན་ཆོགས་འདིའི་རྗེས་འགྲོའི་བྱེད་པ་འགྲུབ་ལུགས་སྟེ་དང་མཐུན་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་

པ་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་

གྲུབ་ཅུམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་རྫོགས་པར་ནམ་གྲུབ་པ་ན་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུས་མི་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པར་ཐལ།
རྒྱུ་ལས་མི་འཇིག་པའི་

ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དོན་གྱིས་སོང་།འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། བྱོད་མི་འཇིག་པའི་རང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། འདོད་ན།

རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །གཏན་ཆོགས་གཉིས་པ་ལ་སྟོས་པས་ངེས་པ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཕྱིས་འགྱུར་གི་རྒྱུ་ལ་སྟོས་པའི་རྟགས་
ལས་གོས་དཀར་པོར་གྲུབ་ཅུམ་

@079B ནས་ཆོན་ཅན་དུ་མ་ངེས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་འཁོར་བ་དང་དེའི་

ཅུ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉིན་པོ་

བདག་མེད་རྟོགས་པ་འི་ཤེས་རབ་གཉིས་སྤང་གཉིན་སྒྲོར་རྩེ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་འི་ཆེད་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྩེ་ལ་དེ་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོར་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་རིགས་
པས་སྐྱབ་པ་ལ་རིགས་པ་འི་

དབང་ཕྱག་ནམ་གཉིས་གྱིས་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་འི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐའ་དཔུང་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དགག་བྱའི་ཆོས་གྱི་འགལ་ཁྲའི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངས་པ་ལ།
འགལ་ཁྲའི་ངོ་བོ་མེས་

གང་རེག་འགོག་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་གྱི། མེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་གང་རེག་འགོག་པ་ལ་ཉི་ཤིང་གི་བྱད་པར་མི་འཐད་པས་རྒྱས་འགོག་མི་རྣམས་ན་འབྲས་བུས་ཀྱང་མི་རྣམས་ལ། དེས་རྣམས་ན་
ཅིག་ཤོས་གྱིས་ཀྱང་རྣམས་

པས་གཞི་འགར་ཆོས་ཅན། གང་རེག་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། བུད་ཤིང་དམིགས་པ་འི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྒྲོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། དེ་དང་

འགལ་བ་ཡིན་ཏུ། །

དམིགས་པའི་སྒྲོལ་བ་གང་ཡིན་དེ། །རྒྱ་མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །མེད་ན་འཁྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་ཡུལ་དང་ནི། །དུས་ལ་སོགས་ལ་སྟོས་པར་
འདོད། །གཞན་དུ་འཁྲུལ་འགྱུར་མི་གང་བ། །

@080A ༄། །སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཐལ་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། །གཞུང་དེ་སྒྲོལ་བ་ངག་འདོན་དུ་བྲིལ་ན། །སྤར་གྱི་ཚོད་པ་གཉིས་པ་དེ་ལ་བྱུང་བ་མེད་དེ། །དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བའི་
རྒྱ་དམིགས་པའི་

ཆོས་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟགས་སུ་སྒྲོལ་བ་གང་ཡིན་པ་བྱད་ཤིང་དེ་ཆོས་ཅན། །རང་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱུང་བའི་གཞིར་གང་རེག་འགོག་པ་ལ་བྱུང་བ་འཁྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། །དེ་འགོག་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་
གནས་འགལ་ལ་བཞིན་

པའི་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག། །གང་རེག་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དག་དང་ནི་ཁྱོད་འགལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། །བྱད་ཤིང་དང་གང་རེག་གཉིས་གཞི་འགལ་ཞིག་ཏུ་

ཕན་ཚུན་གཞོན་པ་མེད་པར་

ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་ཕྱིར། ཚུད་པ་དང་པོ་ལ། ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ལན་ནི། འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་དུ་བ་བྲག་འཕྱར་བས་ཁྱབ་པར་ཞོན་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་
དུ་གྲུབ་པའི་གཞིར།

རང་ཉིད་ཡོད་ཅུང་གིས་གང་རེག་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འགོག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གཞི་འགའ་ཞིག་དུ་དུ་བ་བྲག་འཕྱར་བ་དང་གང་རེག་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དུ་གནས་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
གཞི་དེར་གང་རེག་

རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་མེད་འོད་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་དང་དུ་བ་བྲག་འཕྱར་བཞིན་པའི་དུས་ལ་སོགས་པ་གང་རེག་འགོག་རྒྱས་གྱི་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་གནས་
སྐབས་ཁྱབ་པར་ཅུང་ལ་ལྟོས་

@080B པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ཐལ་བ་དང་སོལ་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གང་རེག་འགོག་པ་ལ་ཁྱབ་པ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་

ཏེ། དེ་འགོག་པ་ལ་འགལ་འབྲས་

དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །མིས་བྲོད་ཀྱིས་བྱུང་པར་མོན་པ་སོགས་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་གང་རེག་འགོག་རྒྱས་ནའང་། དེ་དག་ལ་མི་ལྟོས་པར་གཞན་དུ་འགོག་
མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་གང་བ་

གང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཐལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྐྱ་སྐྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགལ་རྒྱ་དམིགས་པ་ལྟར་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ཡང་རྟགས་
གང་བྱུང་གིས་མི་ཆོག་ཅིས་པའི་དོན་

ནོ། །ཁ་ཅིག་བྱམ་པ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟད་བྱར་རུང་གི་མཚན་ཉིད་བྱས་ནས། དེ་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟད་བྱར་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་རང་
བཞིན་མ་དམིགས་པའི་

རྟགས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པར་ཐལ། བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟད་བྱར་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་མེད་པའི་བརྗོད་པ་སྐྱའི་ཐ་སྟད་བྱར་རུང་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་མེད་

ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྐད་བྱར་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
བྱལ། འོ་ན་བྱམ་^{@081A} ༄༄༅། །པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་འགྲིགས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་བྱམ་པ་

སྒྲ་རུང་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བྱམ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་སྐྱབ་གྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་

སྟེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ནི་དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྐད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལ་དགག་པའི་རྟགས་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དགག་པའི་གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རང་འགྲེལ་ལས། དགག་

པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གློན་མེད་དེ། སྒར་རྒྱ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་ག་དགག་པའི་
གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟན་

པ་ལ་དེ་ནམས་ཀྱིས་དགག་པའི་དོན་དང་ཐ་སྐད་གང་སྐྱབ་སྐྱམ་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་དགག་པའི་ཐ་སྐད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དེ་སྒྲུང་རུང་མ་
དམིགས་པ་ཉིད་རྟགས་སུ་

བཀོད་ནས་ཆོས་དེ་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་པའི་དོན་དང་ཐ་སྐད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་
ལས། དམིགས་པ་

@081B ནི། རིགས་ལྡན་དེ་མི་དམིགས་པར་ཡང་། དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །དགག་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་མི་
དམིགས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་དང་བྱུང་པར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་ཐ་སྐད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ན།
གྲུབ་ཟིན་གྱི་དོན་དང་སྒྲུབ་སྒྱུའི་ཐ་

སྐད་གང་ཡིན་ཞེན། སྒྲོར་བ་སྒྲ་མ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བྱམ་པ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་དོན་དང་། གཞི་དེར་བྱམ་པ་མེད་པ་སྒྲུབ་སྒྱུའི་ཐ་སྐད་
ཡིན་ནོ། །སྒྲོར་བ་དེའི་

བྱུང་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ། ཕྱོགས་ཆོས་བྱམ་པ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་འཛིན་དབང་མངོན་དེས་ས་
ཕྱོགས་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་

པའི་ཤུགས་ལ་ས་ཕྱོགས་དེར་བྱམ་པ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་འཛིན་དབང་མངོན་དེས་ས་ཕྱོགས་འདི་ནི་དམིགས་སོ། །བྱམ་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་སོ་སྐྱམ་པའི་
རྟོགས་པ་དོན་མཐུན་གཉིས་འབྲེན་

པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ས་སྟོགས་དེར་བྱམ་པ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དག་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱོད་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་
ལས། མེད་ལ་དབང་

@082A ༄༄༅། །སྒྲིས་སྒོ་མིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། མེད་དགག་དབང་མངོན་གྱི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱམ་པས་དག་པའི་
ས་སྟོགས་སུ་བྱམ་

པ་མེད་པ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་དོན་དང་། བྱམ་པ་མེད་པའི་ངེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། སྟོགས་ཆོས་གྲུབ་ཆོ་བ་སྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་
ལྟར་ཡོད་ན་

ས་སྟོགས་དེར་བྱམ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་བྱ་རུང་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་གོལ་ཆོས་ཅན། ས་སྟོགས་དེར་བྱམ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་སྒྲོའི་ཐ་སྟོན་གྲུབ་ཟིན་པར་ཐལ། ས་སྟོགས་དེར་བྱམ་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

དེ་ཚོས་ཅན། ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་མེད་པའི་བརྗོད་པ་སྒྲིའི་ཐ་སྙད་བྱུང་བའི་ཕར་ཐལ། དེར་བུམ་པ་མེད་པར་བྱུང་པ་གང་ཞིག །བུམ་པ་མེད་ཅེས་སྒྲ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་

བྱུང་བའི་ཕར་ཐལ། བུམ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་སྒྲིའི་ཐ་སྙད་དང་བརྗོད་པ་སྒྲིའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཁྱོད་ལ་སྒྲུབ་
རྒྱུའི་ཐ་སྙད་མ་ཡིན་

པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་དངོས་འགལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་འགོད་ཚེ། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་
བྱ་རུང་སྟེ། བུམ་པ་

@082B སྒྲ་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་སྒྲུབ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། བུམ་པ་སྒྲ་རུང་མ་
དམིགས་པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་བུམ་པས་དག་པའི་

ས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་གྱི་ཡུལ་བུམ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་ཅུས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་ནི། ཁ་ཅིག །རྟགས་
ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་མ་

དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱབ་རྟགས་ལ་འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་ན། དགག་རྟགས་ལ་ཡང་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་
འགལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས་སུ་

འབྱུང་བས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པ་གཉིས་དགག་རྟགས་ཞེས་གཅིག་དུ་སྦྱད་ན། འབྲས་རང་གཉིས་
ཀྱང་སྐྱབ་རྟགས་ཞེས་གཅིག་དུ་

སྦྱད་པས། རྟགས་ཡང་དག་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་དགག་
རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་

ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་པས། དགག་རྟགས་ལ་གཉིས་སུ་མ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་མེད་རྟགས་ཀྱིས་མི་མེད་མཚན་མེད་ཀྱི་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་

@083A ལྟོ། །ལ་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བརྟན་ནས་འབྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མི་མེད་པ་དུ་བ་
མེད་པ་དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་ཐལ།

མི་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་མེད་མཚན་མེད་ཀྱི་མཚོར་དུ་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། རང་ལུགས་ལ་རྟགས་ཡང་དག་
ལ་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་སྐྱབ་

རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཤོག་གྱུར་ལ་དགག་པ་དང་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ལ། དགག་པ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དགག་རྟགས་དང་།སྐྱབ་པ་དངོས་སུ་
སྐྱབ་པའི་རྟགས་

སྐྱབ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་རྟགས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་བདག་གཅིག་དུ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་

ཡིན་ནོ། རྟགས་ཡང་དག་གི་གྲངས་ངེས་འབྱེད་པའི་ཆོ་སྐྱབ་རྟགས་ལ་འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་བདག་གཅིག་དུ་འབྲེལ་བ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་སྐྱབ་ཞིག་དགོས་པ་རྟགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟགས་པ་ལ་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ།

@083B ལྟན་པའི་འབྲེལ་བ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ནམས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་རྟགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད། དེ་དག་ག་རྟགས་

ཡང་དག་དང་། སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དག་ག་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་

བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན།

དགག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། སྐབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་

པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྐབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བའི་སྒོ་བཤད་པ་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ །ཚུལ་

གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཚད་མ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དབག་བྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་གྱིས་བྱུང་པའི་སྒོ་ནས། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག །ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག །བྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག

གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་འཐད་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སྐབ་བྱེད་མཐར་གཏུགས་ན་དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་བྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་

ཚུལ་རྣམས་སྐྱབ་བྱེད་མཐར་གཏུགས་ན་ཐ་སྐད་པའི་དབང་བོའི་མངོན་སུམ་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་བྱུག་གི་བར་དུ་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

@084A ༄། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ཏྲགས་གསུམ་པོ་འདི་བསྐྱབ་བྱའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ །ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་ །ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་གཞོད་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ལས།

ཁས་སྒྲངས་སྤྱི་རོལ་གྱུར་མིན་ཡང་། །ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་བསྟན་པ་ཡི། །ཕྱིར་ན་ཐ་དད་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེས་ན་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་ནི། །བསྟན་ཕྱིར་གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ །ལས། །སྤྱི་རོལ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་

ཡང་། །ཐ་དད་བྱས་ཡིན་སྔ་མ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཉུགས་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་ །གསུམ་གང་ཞིག་ །དེ་སྐྱབ་

ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྱུབ་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྔར་བཤད་པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་གསུམ་ཡོད། གཉིས་པ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་བཤད་

པ་ལ་དགག་བཞག་སྒོར་

གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་

@084B སྒྲ་རྣམས་རང་གི་བརྗོད་དོན་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲ་རྣམས་དོན་དག་ལ་མེད་ན་མི་
འབྲུང་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། མངོན་མཐོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་པར་ཐལ། ད་ལྟ་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱེད་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་མཐོ་རིས་སུ་སྒྲིབ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་
སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མངོན་མཐོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིས་ལེགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་

སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སྦྱེའི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་རྣམས་རང་གི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོ་ངེས་ལེགས་ལ་མི་སྦྱེ་བར་བྱའདུག་པས་བསྟན་བུ་པལ་བ་མངོན་མཐོ་
ལ་མི་སྦྱེ་བར་རྟོགས་རྒྱས་

པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གསུང་རབ་ལས་གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་རྟོག་ལྡན་འབྲང་མི་རིགས་པར་ཐལ། །ཤིན་ཏུ་རྒློག་གྱུར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་མ་
བྱའདུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིན་

རྒློག་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱའདུག་པ་ཡོད་དེ། བཟོད་དོན་ཚད་མས་མ་བྱའདུག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྟོག་ལྡན་མཁས་པ་འབྲང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚད་
མས་མ་བྱའདུག་དོན་ཅན་གྱི། །

@085A ༄། །བྱའདུག་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་ཅི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤིན་ཏུ་རྒློག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་རྒློག་གྱུར་ལུང་གིས་གྲང་སྦྱབ་མི་

རྩམ།

རིགས་པས་ཀྱང་སྐྱབ་མི་རྩམ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྟོགས་བྱེད་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རྩམ་ཏེ། གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་

ནམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ནི་ཁས་ལེན་ཐབས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་དད་པ་

ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྟོན་
ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ།

ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྦྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩམ་ཏེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཡང་ཁ་

ཅིག །ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་།དེའི་རྟེན་གཏན་ཆོགས་འགོད་ཆོ། དཀར་ཆོས་ཆོས་ཅན། སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་སྟེ། སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
ལུང་ལས་

@085B གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་ཡིན་ན་སྒྲིའི་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
ལུང་ལས་གསུངས་ན་

སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། སྟོན་མེད་དེ། དཀར་ཆོས་ཆོས་ཅན། སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་སྟེ། སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ལུང་རྣམ་

དག་ལས་དོན་མཐུན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུང་རྣམ་དག་ལས་དོན་མཐུན་དུ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས་

བདེ་བ་འབྱུང་བར་

སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀར་ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ངེས་ནས་སྐྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་མི་འབྱུང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀར་ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཏུ་
ངེས་ན་སྐྱད་པ་ལས་

བདེ་བ་འབྱུང་བར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དཀར་ཆོས་སྐྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། དཀར་ཆོས་ངེས་ནས་སྐྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་
བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་

བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དཀར་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་ན། དཔུད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་མ་དག་མ་བརྟགས་པར་རྟོག་ལྡན་
མཁས་པས་ཁས་སྒྲངས་པར་^{@086A} ༡༡། །བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཅིས་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་
ལྡན་མཁས་པས། སངས་རྒྱས་ལ་གྲུས་པ་ཙམ་རྒྱ་

མཚན་དུ་མི་བྱེད་པར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་རིགས་པ་བྲི་མ་མེད་པས་དཔུང་དེ། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་ན་ཁས་སྒྲངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དག་སྒྲོང་དག་གམ་མཁས་
རྣམས་གྱིས། །བསྐྱེད་པ་བཅད་

བཅད་པའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །སྒྲངས་པར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ཡུལ་གཉིས་རྣམ་དག་
ན། །དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་

ཡོངས་འཛིན་པར། །འདོད་པའི་དུས་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། ཁས་སྒྲངས་ནས་བརྟགས་པ་འཇུག་པ་ནི་མིན་གྱི་འོན་ཀྱང་བརྟགས་ནས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། སྦྱིན་

པས་འོངས་སྒྲོད་བྲིམས་གྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོག་སྦྱིན་སོགས་སྦྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་སྦྱབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་ཕྱོགས་ཆོག་སྦྱབ་དག་གི་
ཡན་ལག་ཏུ་འབྱུང་བ་

ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོན་གྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོག་རང་གི་བརྟོན་བྱ་སྐྱབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་

@086B པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་རང་གི་བརྟོན་བྱ་དེ་སྐྱབ་ཉུས་ན། སྤྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྟོན་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་སྤྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྟོན་འབྱུང་བ་འབྱུབ་
པར་འབྱུང་བས། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་

ཆོག་ཙམ་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་འབྱུབ་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་སྐྱངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འབྲའི་ལུང་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་
རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

དེའི་རྟགས་གྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡིན་འགོད་དང་ཡོད་འགོད་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་འགོད་རྩལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་ །དེ་སྐྱབ་གྱི་ཡིད་ཆེས་གྱི་

རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཁས་སྒྲངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་དབྱེ་
གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཆོས་

ཅན། སྒྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་བྲིམས་གྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་སྐྱབ་མ་ཡིན་པར་སྐབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་རྩས་ཏེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་དམིགས་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ། དབྱེ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྐར་གྱི་རང་འབྲེལ་དང་
འགལ་པའི་ཉེས་པ་སོ་

@087A ༄། །ན་གནས་སོ་ཞེ་ན། སྒྱིན་མེད་དེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། སྒྱིར་ལུང་ཙམ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དབྱེ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་རང་གི་
བསྟན་བྱའི་

དོན་ལ་མི་སྒྲིབ་བ་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྐྱུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བོ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལས་སྒྲིག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་འབྱུང་བ་
ཤིན་ཏུ་

སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་དགོ་བའི་ལས་ལས་རྣམས་སྒྲིན་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་མི་དགོ་པའི་ལས་ལས་རྣམས་སྒྲིན་སྒྲིག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་

ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་འབྲེལ་ལས། ལྷུང་ལ་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་ལྟ་
བུ་འོ། །ཞེས་

བདེན་བཞི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཡིད་ཆེས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་ །དེ་
སྐྱབ་གྱིས་

བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན་ཤིང་ཏུ་ཞོག་གྱུར་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བའི་སྐྱེས་བྱ་མཁས་པ་དག་ཤིན་ཏུ་ཞོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་
འཇུག

@087B ལྟོག་བྱས་པའི་པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་བཤད་པའང་ཐོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་འཇུག་ལྟོག་མ་བྱས་ན་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་སྤིད་སྒྲུམ་ཞིང་། ཐབས་གང་ལ་
བརྟེན་ནས་འཇུག་ལྟོག་བྱ་

སྒྲུམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་པ་ན། ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཚད་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ལྟོག་བྱ་མི་རྣམས་པར་ཤེས་ཤིང་། ལུང་དེ་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་སྒྱུ་བ་ཡིན་མིན་ཇི་
ལྟ་བུ་ཞེས་དཔྱད་

པར་བྱེད་ལ། དཔྱད་པ་ན་ལུང་དེའི་བསྟན་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་། ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཞོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆོག་ལ། རང་
ཆོག་སྒྲ་ཕྱི་དང་ཁས་

སྒྲངས་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་སོགས་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པ་སྟེ། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་མཐོང་ནས་དེའི་ཆོ་ལུང་དེ་ཉིད་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་སྟུ་བར་ངེས་ཏེ། ལུང་དེས་
བསྟན་པ་དང་མཐུན་

པར་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི། ལུང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་སྟེ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལུང་དོན་ལ་དཔྱེད་པའི་སྒྲིམ་བུ་དེས་ལུང་དཔྱེད་བྱེད་གྱི་རིགས་པར་མི་བྱེད་པར།
དཔྱེད་པའི་

གཞིར་བྱས་ནས། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་མ་དག་ཏེ་གས་པའི་རིགས་པས། དཔུང་བུ་ལུང་དེ་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་སྟུ་མི་སྟུ་གཏན་ལ་འབབས་སོ། །དེས་ན། ཡིད་ཆེས་གྱི་རང་བཞིན་
གྱི་ཏྲགས་

@088A ༄༄༅། །ཡང་དག་གི་སྒྲོར་བ་འགོད་ཆོ། སྒྲིན་པས་ལོངས་སྟོད་བྲིམས་གྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་སྟུ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་
པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།

བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འགོད་ལ། སྟོར་བ་དེའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་མཐུན་དཔེ་དང་བཅས་པ་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་
ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་འབྲེལ་ལས།

ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་སྤྱི་བའི། །སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་ཞེས་པས་ཤིན་ཏུ་རྒློག་གྱུར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལྟ་བུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན། མི་སྤྱི་བའི་

ཞེས་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བསྟན། སྤྱི་ལས་ཞེས་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ངོ་བོ་བསྟན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། ཅེས་པས་རྟགས་དེ་ལ་བསྟན་པའི་
རྗེས་དཔག་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས།

དང་པོ་ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་ཞེས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། །སྤྱིས་བྱའི་དོན་ནི་རྗེས་བྱེད་དག །ཡོངས་བརྟགས་དབང་དུ་བྱས་ཡིན་གྱི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་
དབང་བྱས་མིན། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི།

ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལཱ་བྱ་འབྲེལ་སོགས་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་སྟུ་བར་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཀྱི།

@088B འབྲེལ་སོགས་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ལུང་གང་ཡང་རུང་བ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྟབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་ཕྱོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་འབྲེལ་སོགས་ཆོས་གསུམ་ཚང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་སོགས་ཆོས་གསུམ་ཚང་སྟེ། ཆོག་སྲ་ཕྱི་འབྲེལ་ཆགས་པ་དང་། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་མངོན་མཐོ་དང་

ངེས་ལེགས་སྟབ་པའི་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཐབས་མ་ཞོར་པར་སྟོན་པ་དང་། ཐབས་དེས་སྟབ་པར་བྱ་རྒྱུའི་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྟོན་པ་སྟེ་བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་ཚིག་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཞེས་པས། སེུ་བཅུ་པའི་ངག་སྟོགས་འབྲེལ་མེད་གྱི་ངག་རྣམས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྒྲུབ་ཡིན་པ་གཙོ། སེུ་བཅུ་པའི་ངག་ནི། ཚུད་རིགས་གྱི་
འབྲེལ་

པར། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཛོམས། སེུ་བཅུ་བྱུང་བ་བྱུག་སྟོད་དང་། །རི་དྲགས་པགས་པ་རྩའི་གོང་བྱ། །དེ་ནས་རྩན་མའི་བྱ་མོ་འདི། །སྤྲ་ཡ་གྲ་ཏའི་བདག་གིའོ། །ཞེས་པའི་ངག་ལ་བཤད་
དོ། །

སྟེས་བྱའི་འདོད་དོན་མངོན་མཐོང་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་ཞེས་པས། འཇོག་པའི་གཙུག་རྒྱན་གྱི་ཉོར་བྱ་སྒྲངས་ན་ལྷས་གྱི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་ཅིས་པའི་ངག་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་
སྒྲུབ་མི་རྒྱས་

@089A ༄༄༅། །པའི་ངག་རྣམས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྒྲུབ་ཡིན་པ་གཙོ། སྟེས་བྱའི་འདོད་དོན་མངོན་མཐོང་ངེས་ལེགས་སྟོན་པ་ཞེས་པས། བྱ་རོག་སོ་རོག་གི་བསྟན་བཅོས་
རྟེན་

བྱ་དགོས་མེད་ཀྱི་ལུང་རྣམས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྟུ་བ་ཡིན་པ་གཅོད་དོ། །འབྲེལ་སོགས་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་ཤིན་ཏུ་ལློག་གྱུར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་ཅན། བྱོད་
རང་གི་

བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྟུ་བར་ཁས་ལེན་པའི་དུས་ཡོད་དེ། བྱོད་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་མ་དག་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ན་བྱོད་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་
ལ་མི་

སྟུ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྟྱི་ལས་ཞེས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། །དོན་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་དང་། །རྗེས་སུ་དཔག་རྣམ་གཉིས་གྱིས་
ཀྱང་། །

གཞོད་མེད་འདི་ཡི་མི་སྟུ་བའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཤིན་ཏུ་ལློག་གྱུར་སྟོན་པའི་ལུང་། སྟོན་པས་ལོངས་སྟོན་ཁྲིམས་གྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་
མི་སྟུ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་དེ། བྱོད་ཀྱི་བཟོད་བྱའི་དོན་ལ། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ། མཐོང་བ་ལློག་གྱུར་འཇལ་བའི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་

@089B གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད། །མ་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་འཇལ་བའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོར་བ་དེའི་མཐུན་དཔེ་སྟོན་པ་ལ།
ལྷང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་

ནི། །ཐབས་བཅས་རབ་ཏུ་ངས་པ་ཡིས། །གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སྦྱའི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་བྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་
སངས་

རྒྱས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྦྱ་བར་སྦྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་དེ། ལུང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གཞན་ཡང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་
མི་སྦྱ་བར་

རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཙོ་བོའི་དོན་བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དེ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྦྱ་བ་གང་ཞིག །རྩུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷང་
བྱའི་

དེ་ཉིད་ནི་འགོག་བདེན་དང་། དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི་སྤྱག་བདེན་གཉིས་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་ངས་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་དེའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ་

གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། སྤྱན་པས་ལོངས་སྟོང་གིས་གྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ།

@090A ༄༄༅། །མངོན་སུམ་ཚད་མ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གསུམ་གྱི་གནོད་པས་དག་ཅིང་རང་གི་བསྟན་དོན་རང་སྒྲུབ་བའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལུང་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤྱིར་དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་ཙམ་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་སྟོན་པའི་སྟོན་ས་དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་

དག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྲུལ་འདི་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་སྟོན་པའི་སྟོན་ས་དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་ནི། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་སྟོན་པའི་སྟོན་ས་དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་དོན་མངོན་གྱུར་བསྟན་པའི་ཆ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གནོད་པ་

མེད་ཅིང་དེས་གྲུབ། གློག་གྱུར་བསྟན་པའི་ཆ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་དེས་གྲུབ། ཤིན་ཏུ་གློག་གྱུར་བསྟན་པའི་ཆ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་དེས་གྲུབ།
རང་

གི་བསྟན་དོན་རང་སྒྲིབ་བོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བསྐྱེད་པ་དང་བཅད་པ་དང་བཅས་བའི་སྒྲོན་མ་སྒྲོན་མ་མཐོང་

@090B བའི་གསེར་དེ་གསེར་རྣམ་དག་ཏུ་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན། དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་ངོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་ཚད་མ་གསུམ་པོ་གང་གིས་ཀྱང་
མི་གཞོད་ཅིང་སྒྲིབ་

བོའི་གང་ཟག་གིས་རང་གི་བསྟན་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལུང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་འབྲས་ཏྱགས་ཡང་དག་གི་སྒྲོར་བ་ནི། སྒྲིན་པས་ལོངས་སྒྲོད་བྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་
ལུང་ཆོས་ཅན་

རང་གི་བརྗོད་བྱ་ཏྱགས་པའི་ཚད་མ་སྒྲིབ་སྒྲོན་དུ་སོང་སྟེ། དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་ཏྱགས་སྒྲོར་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རང་

གི་བསྟན་

བྱའི་དོན་ལ་སྒྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཚུངས་པ་སྤྱོད་བཞི། ཁོ་ན་རེ། དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་། སྤྱིན་པས་ལོངས་
སྤྱོད་

ཁྲིམས་གྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་། རང་གི་བསྟན་བྱུང་གས་པའི་ཚད་མ་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་འབྲས་ཏྲགས་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་བཤམ། དེ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་འབྲས་
ཏྲགས་ཏེ།

ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཏྲགས་དེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཏྲགས་བཏགས་པ་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་དབང་སྒྲེའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པའོ།
འགོ་^{@091A} ༡༡། །ལ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་པའོ། །ཞེས་དང་། །ཆོས་མཆོག་གིས་གྱུང་། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་དཔག་
པའོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་འགོད་ཚུལ་དེ་ལ། ལུང་དོན་ལ་དབྱད་པ་ཇོགས་པའི་ཚོལ་བ་དབང་རྣམ་དང་། དབྱད་པ་མ་ཇོགས་པའི་ཚོལ་བ་དབང་རྟུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། དབྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལས། དེ་འདྲའི་ལུང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྟུ་བར་སྟུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱད་ལ་
ལྟན་པའི་

སྒྲོར་བ་དེའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་དེ་ལུང་དོན་ལ་དབྱད་པ་ཇོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོལ་བ་དེས་གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་དབྱད་པས་དག་ནས་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་གྱུར་དཔྱད་པ་
སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོལ་བ་དེའི་ངོར། ལེན་དང་པོ་དང་གཞུང་འདི་གཉིས་ཀས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་དེ་བསྟན་ལ། དབྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་
ལུང་རང་གི་

བརྗོད་བྱ་རྟགས་པའི་ཚད་མ་སྒྲ་མ་སྒྲོན་དུ་སོང་བར་སྟུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་ངེས་ཤིང་། དེ་སྟུབ་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་ལ་ཤེས་འདོད་ལྷགས་པའི་ཚོལ་བ་དེ་ལུང་དོན་ལ་དབྱད་པ་མ་ཇོགས་པ་

ཞེས་བྱ་ལ།

@091B དེ་ལྟ་བུའི་གྲོལ་བ་དབང་རྒྱལ་དེས། རང་ཚིག་རྣམ་དག་དང་། ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་གཉིས་རང་གི་བཟོད་བྱའི་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེའི་ངོར་དེ་གཉིས་རང་གི་
བཟོད་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་

འབྲས་རྟགས་བཏགས་པ་བར། དེ་ལ་ཁས་སྒྲངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་ཞར་ལ་བསྟན་པ་སྤར་གྱི་ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་
དཔག་གི་ཡུལ་ལ་

ལུང་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་དག་ཏུ་འཇུག་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལུང་ཤེས་བྱེད་རྣམ་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྣམ་
འགྲེལ་ལས།

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཚིག་ །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤིན་ཏུ་ཤོག་གུར་ལ་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། སྐྱིན་པས་ལོངས་སྟོན་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་

པའི་

ལུང་རང་གི་བཟོད་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་ལ་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའི་དོན་ནི། དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་

ལུང་། ཤིན་ཏུ་

ལྷོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་། རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་སྐྱ་བ་བའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་

ལུང་ཡིན་

@092A ༄། ་། ་། དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར་ན། སྐྱ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གིས་སྐྱས་པའི་སྐྱ་རྟག་སྟོན་གྱི་ལུང་ཆོས་ཅན། དེར་

ཐལ། དེའི་

སྤྱིར་ཏེ། རང་གི་བསྟན་དོན་སྐྱ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་རང་སྐྱ་བ་བའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་བྲིམས་གྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་

ཆོས་ཅན། གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་བསྟན་པར་ཐལ། དབྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་བསྟན་པར་ཐལ། མངོན་གྱུར་བསྟན།

ཞོག་གྱུར་བསྟན། ཤིན་ཏུ་ཞོག་གྱུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་བྱས་པ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་གྱུར་བསྟན་པར་ཐལ། སྤྱིན་པ་དེ་དེའི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

གཞུང་དེས་སྤྱིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དེས་སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་འོངས་སྟོད་འབྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། གཞན་ཡང་། སྤྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྟུང་པ་ལས་འོངས་སྟོད་
འབྱུང་བ།

སྤྱིན་པས་འོངས་སྟོད་ཁྲིམས་གྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་སྦྱ་བར་སྦྱབ་པའི་བསྦྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྟུང་པ་ལས་འོངས་སྟོད་
མི་

@092B འབྱུང་བ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིད་ཆེས་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་གྱིས་བསལ་བ་དེ་ལ། ཁས་བླངས་སྲ་ཕྱི་
འགལ་བའི་དོན་དང་མི་

འགལ་བའི་དོན་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་ཡིད་ཆེས་ཇེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱི་མ་ཡིད་ཆེས་ཇེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་འཐད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་
གྲགས་རྟགས་

ལ་གཉིས། གཞན་ལྷགས་དགག་བ། རང་ལྷགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ཁ་ཅིག་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ལ། འདོད་རྒྱལ་གྱི་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་གྲགས་
རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། རླ་སྤྲས་བཞེད་རུང་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་ཆོ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ཀྱི་གཞན་ཅན། ཤིང་སྤྲས་
བཞེད་

རུང་ཡིན་ཏེ། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་ཆོ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འདོད་རྒྱལ་གྱི་གྲགས་པ་
དང་། རྒྱ་མཚན་

གྲི་གྲགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་པོ་ཡང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེས་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅན་སྤྱི་ཡི། །དོན་ནམ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན། །དོན་དམ་པ་ཉིད་འགོག་པ་ལ། །གཞོད་པ་མེད་
པར་

@093A ཨུ། །བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདོད་རྒྱལ་གྱི་གྲགས་པ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། འདོད་པས་འཇུག་ཅིང་འདོད་པ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་

རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ལ་འཇུག་གི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་མི་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟུན་

རྗེས་སུ་ཤིང་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གི་གཞན་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྤྱོད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བ་

ཞེས་པའི་སྤྱོད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་དེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ན་འང་སྤྱོད་བྱེད་དང་

ལྡན་

ཞིང་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ན་འང་སྤྱོད་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་བྱེད་དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུ་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་

འཇུག

རུང་ཡིན་པ་དགག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་ཡུལ་ལ་འདོད་པས་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བ་ཅན། །འདོད་པས་འཇུག་ཕྱིར་

@093B དགག་མེད་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བྱེད་གཉིས་པ་ནི། སྒར་རྒྱ་བར་བརྟུགས་པ་རི་བོང་ཅན་དང་བརྟུགས་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་གྲགས་པའི་དོན་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན།

རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་ཏེ། ཏོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱས་དང་མ་བྱས་པ་རྣམས་སུ། །སྒྲ་ཚོགས་རང་བཞིན་ཉིད་
ཀྱིས་

རུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་དེ་ད་ཀྱིག་ཤིང་ཡིན་པར་སྒྲ་བ་པའི་གྲགས་ཏགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲ་བ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲ་བ་ཀྱི་དགག་
བྱ་

ད་ཀྱི་གཤིང་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་ད་ཀྱི་གཤིང་མིན་ཞེས། །བཟོད་པ་ལ་ཡང་གཞོད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན་

སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་ཐལ། ད་ཀྱི་གཤིང་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་
གཞོད་པའི་

ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་དང་གྲགས་པའི་གཞོད་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྒྲར་གྱི་ལུང་དང་མི་འགལ་ཏེ་ད་ཀྱི་གཤིང་སྒྲས་བཟོད་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པ་སྒྲར་གྱི་
ལུང་གི་དོན་

@094A ༄། །ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །ཏྲོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བཟོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཏྲགས་ཡང་དག་མ་
ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་སྒྲས་བཟོད་དུ་རུང་བ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཏྲོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཟླ་སྒྲས་

བཟོད་

རུང་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་
ལོག་པའི་ལོག་

ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པས་རང་མ་ཡིན་པ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པས་དགག་པར་མི་འགྱུར་གྱི་རང་འཛིན་པའི་སྒོས་དགག་བྱ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
རྟོགས་པས་

དགག་པར་འཛོག་དགོས་པ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གྲགས་པ་དེ་ལ། ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ཡོད་
ཅས་ཟེར།

འོ་ན། ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ་ཡིན་ན། གྲགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དབྱེ་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་ཅན་རྩ་སྒྲིས་བཟོད་རུང་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་

@094B ཁས། མ་གྲུབ་ན། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཆེ་སྤྲུས་བཟོད་རུང་ཡིན་པ་ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། རི་བོང་ཅན་ཆེ་སྤྲུས་བཟོད་རུང་

ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། རི་བོང་ཅན་ཆེ་སྤྲུས་བཟོད་རུང་དུ་གྲུབ་པ་དེས། རི་བོང་ཅན་ཆེ་སྤྲུས་བཟོད་མི་རུང་ལ་གཞོད་པས། དེ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པ་ཞེས་བཟོད་མི་རུང་བར་ཐལ། རི་བོང་ཅན་ཆེ་སྤྲུས་བཟོད་རུང་ཡིན་པ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གྲགས་པའི་

མིང་གིས་བཏགས་ནས་དེས་གཞོད་པས་གྲགས་པས་གཞོད་ཅེས་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཡིན་ན། གྲགས་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅེས་ཟེར་ན། སྤྱི་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ཆོས་

ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པ་གྲགས་དབང་གིས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྩུས་ཏེ།

དེ་དངོས་

དབང་གིས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་

@095A ༄། །ཞིག་ །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། བརྟ་ལམ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
སྐྱར་

ཡང་སྐྱོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། གྲགས་པའི་ཡུལ་ནི་བརྟ་ལམ་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། གྲགས་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གྲགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། དངོས་དབང་
གིས་

ཆ་སྐྱོད་བརྒྱུད་ཅུང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཕྲུལ་ན་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཀོད་ཆོ། རྟོག་ཕྲུལ་ན་ཡོད་པ་སྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད་པ། ཚུལ་སྦྱབ་པ། དཔྱད་བྱ་བརྩམ་པ་

གིས་བཞག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་ན་ཟླ་བ་འི་སྒྲུལ་བརྗོད་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། ག་བྱར་དང་དངུལ་ཁུ་བཞིན། རི་བོང་ཅན་འདི་ཡང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བློགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཁྲབ་པ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་ངག་འདིའི་བློགས་ཆོས་རང་
རིག་

@095B མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་རི་བོང་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་འཛིན་གྱིད་
 ཏུ་དངོས་སུ་གཞུང་།

སྟོབས་གྱིས་རི་པོར་ཅན་རྟོག་པ་དེའི་བཟུང་བྱར་ལྷགས་ལ་གཞལ་བའི་མྱིར། ལུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རི་པོར་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་རི་པོར་ཅན་
རྟོགས་

པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་རི་བོང་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་བཟུང་བྱར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། རྣམ་མཁུན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་སོ་སྦྱོས་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་གིས་རྣམ་

མཁུན་རྟོགས་པར་ཐལ། རི་བོང་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་རི་བོང་ཅན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་རྣམ་མཁུན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ།

བྱོད་སོ་སྦྱོས་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཅུང་ཡིན་པས་བྱལ། དཔེར་ན་རྣམ་རྟོག་རང་དགའ་བ་བཞིན། རྩ་བ་

ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་ཡང་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བཞེན་ནས་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་ན་རྩ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་ཅུང་ཡིན་པས་བྱལ་བ་འབྱུང་པོ། །སྒྲུབ་ངག་འདིའི་ཚུལ་^{@096A} ༡༡། །གསུམ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པོ། འོ་ན་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་རི་བོང་ཅན་རྩ་སྒྲས་བརྗོད་ཅུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དགའ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན།

དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་ན་སྟན་པའི་ཚིག་དང་མི་སྟན་པའི་ཚིག་འཇུག་རུང་ཡིན་པས་བྲབ་པ་གྲབ་པས། རང་ལ་སྟན་པའི་ཚིག་སྟོབ་པ་ལ་ཆགས་པ་
དང་། མི་

སྟན་པའི་ཚིག་སྟོབ་པ་ལ་སྤང་བ་སོགས་སྟོང་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ། བསྟོབ་བྱ་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་གཞལ་བྱ་ལ་སྟོང་སྟོབས་གྱིས་
རྟོགས་

པར་བྱ་བ་དང་། རང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོང་སྟོབས་ལས་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་དངོས་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་རྣམས་སོ། གཉིས་པ་ལ། རང་ཉིད་
རྟོགས་པ་ལུང་ལ་

ངེས་པར་ལྟོས་པ་དང་། མི་ལྟོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡིད་ཆེས་གྱི་རྟགས་གྱིས་བསྟོབ་བྱ་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་མི་རྣམས་
པ་དང་རྣམས་པ་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྲགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དང་། བྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་

@096B གཞལ་བྱའོ། །འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་དང་། ཚད་མས་བྱབ་པ་མི་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ། ཐག་ཁ་ལ་སྒྲལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཚད་མས་མ་བྱབ་པ་དང་། ཚད་མས་བྱབ་པ་

ལ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་མི་རྣམས་པ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལྟ་བུ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་རྣམས་པ་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྐྱས་བརྗོད་རུང་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་མི་རྣམས་པའི་

རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་ནི་འདོད་པས་བརྟུན་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མིན་གྱི། བྱས་མི་རྟག་ཁོ་ནའི་ཆོས་སུ་ངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་རྣམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་གང་ལ་

བད་སྒྱར་བ་ལ་འཇུག་ལ། བད་ནི་འདོད་པས་སྒྱུར་ཞིང་། འདོད་པ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དགུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་བའི་སྒྱ་འཇུག་པ་འདི་འདོད་པས་བད་སྒྱར་བ་ཙམ་
གྱིས་ཡིན་

ལ། དེའི་ཕྱིར་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྱས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་འདི་འདོད་པས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་བྱུང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྱས་བརྗོད་རུང་ལྟ་བུ་འདོད་པ་ཙམ་
གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་

པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟོབས་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་སྒྱས་བརྗོད་རུང་དུ་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྱ་དོན་ལ་དབང་འཇུག་མེད་
ཕྱིར། །ཞེས་

@097A ༄༄༅། །གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་པ་དེ། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་སྒྱས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྱུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་
ཆོགས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཞི་བ་འཛོམས། ཟླ་བ་ཉིད་སྐྱབ་གཏན་ཚིགས་ལ། །ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །གྲགས་པ་ལས་ནི་ཐ་དད་པའི། །དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལ་བསྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གྲགས་པ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། གྲགས་ཟིན་ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ་དང་། གྲགས་རུང་ཡུལ་གྱི་
གྲགས་པ་གཉིས་

ཡོད། དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྐྱས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ཟླ་སྐྱས་བརྗོད་རུང་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ།
འཇིག་

རྟེན་ན་བུམ་པ་ཟླ་བར་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ། གྲགས་དབང་གིས་བྱུང་པ། བདམས་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ །གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་
ལ་དབྱེ་ན་

གྲགས་ཟིན་ཡུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་དང་། གྲགས་རུང་ཡུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེ་ཟླ་སྐྱས་བརྗོད་རུང་ཡིན་

ཞེས་

@097B པའི་ངག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་རི་བོང་ཅན་རྩ་བར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་རྩ་བའི་སྐྱུ་སྐྱེས་བཅོད་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེ་རྩ་བའི་སྐྱུ་སྐྱེས་བཅོད་རུང་ཡིན་
ཞེས་པའི་ངག་ལྟ་བུ་ཡིན་

ཏེ། བུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ན་རྩ་བར་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་

བསྐྱབ་བྱ་བར་འམ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་བར་འམ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་འདོད་པ་

ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་བྱུ་བ་སྟེ། དེ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་བ་རྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་

ལྟོ་བ་

ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེན་གཉིས་ཡོད་དེ། དོན་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཐ་སྙད་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་
ཞིག །

རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། དེ་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གྱི་དོན་གྲུབ་མ་ཟིན་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱབ་
གྱི་

@098A ༄། །ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གྱི་ཐ་སྙད་གྲུབ་མ་ཟིན་པ། དེ་

གཉིས་ཀའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། མེ་མེད་མཚན་མའི་རྒྱ་མཚོ་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཆོ་མེ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་
དག་གི་

མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །རང་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་
བྱུང་བ་ཟིན་

པ། དཔེར་ན། བུམ་པ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ས་སྟོགས་ན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཆེ་བུམ་པ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལྟ་
བུའོ། །སྟོར་

བ་དེའི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་བྱུང་བའི་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གང་རུང་ཡིན་ན་སྟོར་བ་དེའི་དོན་སྐྱབ་དང་ཐ་སྟོད་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱུང་། སྟོར་བ་དེའི་

རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྟོར་བ་དེའི་ཐ་སྟོད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུང་པོ། །འོ་ན། རྣམ་ངེས་ལས། འབྲས་བུ་དང་བྱུང་བ་

@098B བལྟར་མི་རུང་བ་ལ་ནི། རྒྱ་དང་བྱུང་བ་པར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། མེད་པའི་ཐ་སྟོད་གོ་བར་བྱེད་ལ། འབྲས་བུ་དང་བྱུང་བ་བལྟར་རུང་བ་ལ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྟོད་

འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲོར་བ་དེའི་རྒྱ་དང་བྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གང་རུང་ཡིན་ན། སྒྲོར་བ་དེའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་

ཟེར་ན་བྲབ་སྟེ། མི་མེད་མཚན་མེའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་ཡོད་ན་འང་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་ཡུལ་ཐག་རིང་བ་ན་གནས་ཆོ། མི་མེད་མཚན་མེའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་ཡོད་མེད་ཤེས་འདོད་ཉུགས་པའི་ཕྱི་རྟོལ་
ལ།

རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞི་དེར་དུ་མེད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ། གཞི་དེར་དུ་བ་ཡོད་ན་སྤང་དུ་རུང་བ་དང་ཐག་ཉི་བར་སྐྱབ་ཆོ་དུ་བ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་

ཀྱིས་གཞི་དེར་དུ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྤར་ཀྱི་ལུང་གི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་སྐྱབ་དང་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་ལ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་

གསུམ་གང་ཞིག །བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་

གི་མཚན་ཉིད་

@099A ༄། ་ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་ ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་བབྱང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེ་
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ་ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་ ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་བབྱང་བྱ་ཡིན་ན་མཚན་བྱ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་
དེ། ་ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ་ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་ ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་
བབྱང་བྱ་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱབ་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བྱས་ཀྱང་ཚོག་པར་སྒྲུང་དོ། ་དོན་སྐྱབ་དང་ཐ་སྟད་སྐྱབ་ཅེས་པའི་དོན་
དང་ཐ་སྟད་ནི། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་བྱ་ལ་བྱེད་དོ། ་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དོན་དང་ཐ་སྟད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་ཁས་བླངས་པལ། ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་བབྱང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ན་མ་

@099B བྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་མ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྷན་ཅིག་མ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བུ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ།

དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལྷན་ཅིག་མ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་ཏྲག་
པར་སྐྱབ་པའི་

དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱེད་པོ། །བྱས་པ་སྐྱ་ལྷན་ཅིག་མར་སྐྱབ་པའི་དོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་གླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་
འཐད་པར་

ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྐད་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ཏྲག་པ་བྱས་པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་ལྷན་ཅིག་མར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་

ཅིག་མ་བྱས་པའི་རྟགས་

ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་དོན་སྐད་ཅིག་མ་བྱུང་གྱང་། དེ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྟད་མ་བྱུབ་པའི་གྲོལ་བ་ནི།
དབང་པོ་

རྒྱལ་བོ་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་སྒྲོངས་པ་སྟེ། དེའི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྲ་བ་

@100A ༄༄༅། །མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་
རྟགས་

ཡང་དག་གོ། །དང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། བྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་བྱོད་ཡིན་པས་བྲབ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་
པལ་

བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཆོ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མི་འཇུག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན། ཏུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པ་ལ་ཚོལ་བྱུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ་ཚོལ་བྱུང་ལྟ་བུའོ། །དུག་པ་ཚོལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་།

གཞན་

དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཚོལ་གཞན་གྱིས་བཀོད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར། མྱོ་བྱར་དུ་དུ་བ་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་ཚོལ་བ་རང་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་ལ་དུ་

ལྟན་

ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐབས་ཆོ་དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ལ་དུ་བ་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐབས་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་

རྟགས་

@100B ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །རང་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་བཀོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཕྱི་ཚོལ་སྐྱ་

ཏྲག་མི་ཏྲག་ཐེ་

ཚོམ་ཟ་ནས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། སྒྲ་ཚོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་ཆོ་བྱས་པ་གང་ཟག་དེ་ལ་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྱབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་
ཏྲགས་

ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་བྱབ་ན། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱང་། གང་ཟག་གཅིག་ལ་དོན་
གཅིག་སྒྱབ་པ་ལ་ཏྲགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འདུག་པ་མི་སྲིད་དོ།

།གསུམ་པ་ཏྲགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོན་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྟོང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་།སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་གི་ཏྲགས་

སྒྲོན་ཅན་ཡིན་ན། སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་གི་ཏྲགས་སྒྲོན་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། སྒྲོན་དང་སྒྲོན་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆང་དང་ཆང་གི་ཕྱོས་པའི་རྩས་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོར་བ་གང་
དང་གང་

ཡིན་ཀྱང་སྒྲོར་བ་དེའི་རྟགས་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་ན་སྒྲོར་བ་དེའི་ཕྱོགས་སྒྲོན་མ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། འདི་དེ་དག་གི་སྒྲོན་མིན་ནམ། །ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པ། །ཕྱོགས་སྒྲོན་
འདོད་མིན་^{@101A} ༄། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཆོ། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་
མཉན་

བྱ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྒྲོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་པ་བྱོད་རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་ཤིང་། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་སྒྲུངས་ལ་
སོང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བཀོད་ཆོ་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་བཟུང་ནས་ཕྱི་རྟོལ་གྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་
སྒྲུབ་

པའི་ཕྱོགས་སྒྲོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བྱ་སྒྲ་མཉན་

བྱ་མ་ཡིན་པ་སྐྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་

@101B ཀྱི་རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་སྐྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྐྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་

པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་

ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཁྱོད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོར་བ་དེའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་ན་སྐྱོར་བ་དེའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་ན་སྐྱར་གྱི་ལུང་དང་འགལ་ལོ་
ཞེ་ན། སྐྱོན་

མེད་དེ། རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཁོ་ནའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བ་ཆོས་ཅན།

ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔེ་ཁྲོན་འི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྤར་གྱི་ལུང་གི་དོན་ནོ། །ལུང་དེའི་དོན་སྦྱོར་ངག་ཏུ་བྲིལ་ན། ཁ་ཅིག་རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་དཔེ་
ལ་

@102A ༄༄༅། །རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་གཉིས་ཕྱོགས་ཁོ་ནའི་སྐྱོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཁོ་ནའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དཔེ་དེ་དག་གི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་
པའི་

ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྟགས་དཔེ་ལ་སྟོས་པའི་སྐྱོན་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྟགས་དཔེ་ལ་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རིགས་

པ་ཅན་པ་སོགས་སྐྱབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ན་འདོད་པ་དག་གིས། དམ་བཅའ་ལ་ཡན་ལག་སྤུ་མ་དང་། རྟགས་དཔེ་ལ་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་བྱས་པས་དེ་དང་སྒོ་བསྐྱུན་པ་ཡིན་

ནོ། །མཁས་

པའི་དབང་བོ་དག་འདུན་སྒོ་བཟང་གིས། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་ཅུས་པར་ཐལ། བྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྲ་ཆོལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་

བྱུང་བ་ལྟུངས།

བདག་གི་མེད་ས་སྒོར་སངས་འཕགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་ཅུས་པར་བཤ། དེས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཅུས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཅུས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ཅུས་གྱི་གཏན་

@102B ཚིགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་ཅུས་པ་གང་ཞིག་ །དེ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྒྲུལ་མོ། །ཁ་ཅིག་ །གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན།

ཡམ་མི་

རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པར་བཤད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཀས་ཆོས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱམ་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གང་རུང་མེ་ཆང་བས་རྟགས་ཡོན་ཏན་དུ་འགྱུར་བའི་

སྤྱིར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཚང་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་ཏུ་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱད། གོང་གི་རྟགས་ལྷན་སྟེ། དེ་སྟུང་གི་སྟོན་མ་ཚང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱད།

གཞལ་བྱ་ཚེས་ཅན། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚེས་ཡོན་ཏན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚེས་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚེས་གང་ཞིག །དེ་སྐབ་ཀྱི་གཏན་

ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་རྩས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ། བསྐྱབ་བྱ་དེ་སྐབ་པའི་ཏགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་རྩས་པའི་གཏན་

ཚིགས་གང་ཡིན་བསྐྱབ་བྱ་དེ་སྐབ་པའི་ཏགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཏགས་ཀྱན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། །སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དཔུང་ཕྱིར་རོ། ཞེས་

@103A ༄༄༅། །གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱོར་བ་གང་ལ་མཚོན་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཏགས་ཡང་དག་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཏགས་ཡོན་ཏན་ཅན་གཉིས་དོན་གཅིག །དེ་སྐབ་ཀྱི་ཏགས་ལྟར་སྒྲུང་དེ་སྐབ་

ཀྱི་ཏགས་སྐྱོན་ཅན་གཉིས་དོན་གཅིག །བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། གང་ཟག་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་གང་ཟག་སྐྱོན་ཅན་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། ཏགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་ཏགས་སྐྱོན་ཅན་གཉིས་འགལ་

བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། ཁོང་ཁོ་བློ་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དགོ་སྒོར་རྣམ་དག་དེ་དེ་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གང་ཟག་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དགོ་སྒོར་རྣམ་དག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གང་ཟག་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོང་ཁོ་དག་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་ཡང་དག་དང་གང་ཟག་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ།

རྟགས་ཡང་དག་དང་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། ཁ་ཅིག །འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་གསུམ་པོ་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་གི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

@103B དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྐྱོན་ཡིན་ལ། རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་ལ་ལྡན་པ་ཡིན་ནོའོཅེས་ཟེར། འོ་ན། རྒྱལ་གསུམ་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་གི་

ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་དག་དང་། ཡང་དག་ལྟར་སྒྲུང་

དུ་ཐལ་ལོ། ། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྐྱ་བཀོད་པ་གང་ཞིག། སྐྱ་རྟག་པར་

སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དང་། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་དོན་གཅིག །སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་

པའི་རྟགས་སྟོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱུ་པའི་རྟགས་སུ་བརྒྱུད་གྲུ་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱུ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་སྐྱུ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་

སྒྲིམ། དེ་ལ་དབྱེན་གསུམ་ཡོད་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱུ་བ་པའི་རྟགས་སྒྲོན་ཅན་ལ་འགལ་མ་ངེས་མ་གྱུ་བ་པའི་རྟགས་སྒྲོན་ཅན་གསུམ་དུ་དབྱེན་ཡོད་པའི་སྒྲིམ། དང་པོ་སྐྱ་རྟག་པར་

@104A ཨྲ། །སྐྱུ་པ་འི་འགལ་བ་འི་རྟགས་སྒྲོམ་ནི། །སྐྱུ་རྟག་པར་སྐྱུ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཆོ། །ཁྱེད་སྐྱུ་རྟག་པར་སྐྱུ་པ་འི་རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། །ཁྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་

ལྷ་རྟག་པར་ལྷ་བ་པའི་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟུ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ། ལྷ་རྟག་པར་ལྷ་བ་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སྟོན་ནི། ལྷ་རྟག་པར་ལྷ་བ་པ་ལ་གཞལ་བུ་

རྟགས་སུ་བཀོད་ཆོ། བྱིད་སྣ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། བྱིད་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱིས་སྣ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་པ་རྣམས་མ་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་སྣ་བུའོ། སྣ་
རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ནི། སྣ་རྟག་པར་སྐྱབ་པལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཆོ། བྱིད་སྣ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། བྱིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་
སྣ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི། ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཉེད་ཏུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡང་།

ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་གི་སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་ལ་མཆོན་ན། རྟགས་སྟོན་དང་། རྟགས་སྟོན་ཅན་དང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་གྱི་བསལ་བྱ་

གསུམ་བཅི་བར་བྱ་སྟེ། སྟོན་བ་ལྟར་སྒྲུང་གང་ཡིན་ཀྱང་སྟོར་བ་དེའི་རྟགས་སྟོན་ཡིན་ན་གཞི་བྱ་བ་པའི་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་སྟོར་བ་དེའི་རྟགས་སྟེ་གང་བཟུང་སྟོར་བ་

དེའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་སྒྱུ་བ་པའི་སྒྱུ་བ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟོར་བ་དེའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། མེད་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྱུ་བ་པའི་རྟགས་སྟོན་

@104B ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོར་བ་དེའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་ཡིན་ན་གཞི་མ་བྱ་བ་པའི་མ་ཁྲབ་སྟེ། གཞལ་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྱུ་བ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་
གྱི་བསལ་བྱ་གཞི་

མ་བྱ་བ་སྟེ། རྟགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་གྱི་བཟུང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱུ་བ་ཆོ། དེ་སྒྱུ་བ་གྱི་རྟགས་སྟེ་བཟུང་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་
བྱ་བ་པ་རྟགས་

སྟོན་དང་། མིག་ཤེས་གྱི་བཟུང་བུ་རྟགས་སྟོན་ཅན་དང་། མིག་ཤེས་གྱི་བཟུང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱུ་བ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་བྱ་བ་པ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་གྱི་བསལ་བྱ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར།

དེས་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་དཔེ་དང་། ཕྱོགས་གྱི་སྒྲིན་དང་། སྒྲིན་ཅན་ནམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་སྒྲིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེར་གང་བཟུང་

སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་སྒྲིན་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་སྒྲིན་དང་། མི་མཐུན་དཔེའི་

སྒྲིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་སྒྲིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་གང་བཟུང་དེ་ཉིད་སྐྱ་རྟག་པར་

@105A ༄༅། །སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་སྒྲིན་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེའི་སྒྲིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྐྱ་རྟག་
པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེར་གང་

བཟུང་དེ་ཉིད་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་སྒྲིན་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་^(RTGS) ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྒྲིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་གང་བཟུང་སྐྱ་རྟག་

པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེན་ལྔ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་ལ་སྤར་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་
དག་ལ་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་

ལྔ་ཆང་བ་དགོས་ཤིང་། དེའི་བརྒྱུག་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་ལ་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་བོར་མ་ཆང་བའི་ཆ་ནས་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་ཏུ་འགོ་རྒྱུ་ལ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་རྟགས་གིས་སྒྲ་མི་
རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་གི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་

མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱབ་
གྱི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ་དཔའི་ཡོན་ཏན་དང་། །དཔའི་ཡོན་

@105B ཏན་ཅན་དང་། ཕྱོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་ཀྱང་རིགས་བགྱེད་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོན་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་

དཔེའི་སྐྱོན་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་

སྐྱ་པའི་དཔེ་སྐྱོན་ཡིན་དགོས་སམ་མི་དགོས། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱ་པའི་བསྐྱ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པས་སྟོང་བ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱ་པའི་དཔེ་སྐྱོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
སྐྱ་བྱི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་སྐྱ་བྱིའི་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱ་བྱི་མི་མཐུན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་
ལ། དེ་སྐྱ་བྱི་དཔེ་ཡང་དག་གིས་

མ་ཁུབ་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱ་པའི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་ལ་དེ་སྐྱ་བྱི་དཔེ་སྐྱོན་གྱིས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱ་པའི་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ་
ལོ། །ཞེས་ཟེར། ཕྱོགས་གཉིས་པ་

ཁས་མི་ལེན་ལ། ཕྱོགས་དང་པོ་ཁས་བླངས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱ་པའི་བསྐྱ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པས་སྟོང་བ་ཅམ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱ་པའི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་དང་མི་མཐུན་

དཔེའི་སྐྱོན་གང་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་^{@106A} ༄། །ཡོད་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། མི་རྟག་པས་སྟོང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་

མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། མི་རྟག་པས་མི་སྟོང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟོག་ཕྱོགས་

གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་

རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག། །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྩལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེན་གསུམ་ཡོད་དེ། འགལ་བའི་རྟགས་དང་། མ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་། མ་གྲུབ་

པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་རང་

ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་བྱོད་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱུང་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྒྱུར་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་རྟགས་ཡང་དག

@106B དང་། རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གི་བྱུང་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ཞེས་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་འགོ་
ལྗོག་གི་

བྱུང་པ་ནལ་མར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་ལ་ཡང་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། ཕྱོགས་ཚེས་ཞེས་པས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་བཅད་དེ། སྒྱུར་བ་
དེའི་མ་

གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ན། སྒྱུར་བ་དེའི་ཕྱོགས་ཚེས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གི་བྱུང་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ཞེས་པས་མ་
ངེས་

པའི་རྟགས་ཡིན་པ་སེལ་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ན། རང་ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གི་བྱུང་པ་ནལ་མ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་དུ་

ཡང་མ་

ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །འགལ་ཏྱགས་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་ཏྱགས།

ཆོས་གྱི་བྱང་པར་འགོག་པའི་འགལ་ཏྱགས། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་འགོག་པའི་འགལ་ཏྱགས། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་ཏྱགས་དང་བཞི། དཔེར་བརྗོད་རིམ་བཞིན། སྤྱི་ཆོས་

@107A ལྟོ། །ཅན། ཏྱག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་

འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་གྲུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཏྱག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་

ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྤྱད་བྱེད་མེད་ཅིང་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞོད་བྱེད་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་སྤྱིང་དུ་ཏྱག་པ་འགོག་པའི་འགལ་ཏྱགས་

ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཏྱག་པར་སྤྱད་པའི་ཆོས་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་ཏྱགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྱགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བྱས་པ་སྤྱི་སྤྱིང་དུ་ཏྱག་པ་འགོག་པའི་ཏྱགས་ཡང་དག་ཡིན་

པའི་

ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་སྐྱའི་སྟེང་དུ་མི་ཏྲག་པ་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་ཏྲགས་མ་ཡིན་པར་
ཐལ།

སྐྱ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྲགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྲགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གསུམ་ལ་འང་གཞོད་བྱེད་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་ཤེས་
པར་

@107B བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ །ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་ཏྲགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་དེ། ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་
འགལ་ཏྲགས།

ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྲགས། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྲགས། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྲགས་བཞི་ཡོད་ལ། དཔེར་བརྗོད་སྤར་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར།

མིག་སྟགས་

ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཆོ་འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་

ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་བརྩུང་བར་ཐལ། བྱེད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ།

འདོད་ན། མིག་སྟགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། བྱེད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་ཏྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་སྟགས་གཞན་

དོན་བྱེད་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་གང་ཞིག །མིག་སྟགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དང་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྟགས་

@108A ༄། །དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། མིག་སྟགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བསགས་ཀྱི་ཏྟགས་ཀྱིས་མིག་སྟགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་

ཏི།

མིག་སོགས་ཀྱིས་རང་འབྲས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཙམ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་སྐྱབ་ན་བྱུང་ཟིན་སྐྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་བཀོད་

པའི་ཆོ་ན། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྱགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྱགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཟུང་བ་གང་ཞིག །མིག་སོགས་ཀྱི་སྟངས་ཏུ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྱགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
ཆོས་

གང་ཞིག །འདུས་བསགས་ཀྱི་ཏྱགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་ཀྱི་སྟངས་ཏུ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་སྐྱབ་པའི་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱའི་

ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཟུང་བར་ཐལ། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་
ཀྱི་

@108B བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཆོ། འདུས་
བསགས་ཆོས་

ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་དུ་བཟུང་བར་ཐལ། བྱོད་སྒྱུར་བ་བཀོད་མ་ཐག་དེའི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྣམས་

ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གྱི་ངོ་བོར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཞེ་འདོད་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གྱི་ངོ་བོར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདུས་བསགས་ཏེ། མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་
ཡིན་པའི་

ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྟགས་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱས་ཟིན་ལ་འགལ་ཏྟགས་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུས་བསགས་
དེ་སྐྱབ་གྱི་

འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྐབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དང་བྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱབ་སྟེ།
མིག་སོགས་

དེ་སྐབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མིག་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། དེ་
སྐབ་

@109A ༄། །ཀྱི་སྐྱས་ཟིན་ཀྱི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱས་ཟིན་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་མ་ཡིན། སྐྱས་ཟིན་ལ་བྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་
བྱབ་སྟེ།

སྐྱས་ཟིན་ལ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱས་ཟིན་ལ་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་
གང་ཞིག་དེའི་

སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མིག་སྟོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་འདུས་བསགས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བསགས་

ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་དགོས། དེ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐས་ཟེན་ལ་བྱུང་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མ་ངེས་པར་ཐལ། སྐས་ཟེན་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བབྱང་བ་གང་
ཞིག །གཞན་དོན་

བྱེད་པ་དང་བྱུང་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཀྱང་ཡིན། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདུས་བསགས་དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་འགལ་ཏྟགས་ཡིན་
ཡང་སྐས་

ཟེན་ལ་དེ་སྐབས་ཀྱི་འགལ་ཏྟགས་མ་ཡིན་ཞིང་། མིག་སྟོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྐས་ཟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་སྐབས་པའི་འགལ་ཏྟགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་སྐབས་པའི་འགལ་
ཏྟགས་

@109B མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། འདུས་བསགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ངོས་བབྱང་བ་དང་། ཚུད་
པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགལ་རྟགས་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས། སྐྱས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས། སྐྱས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་སྐྱབ་
པའི་འགལ་

རྟགས། སྐྱས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་དང་བཞི་འོ། །དཔེར་བརྗོད་ནི་སྤར་ལའད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་
བྱེད་དེ།

འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཆོ། སྐྱས་ཟིན་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་
དད་པའི་རྩལ་གྱིས་

བཟོད་པས་སྐྱས་ཟིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། དེ་མིག་སོགས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་འདུས་བསགས་འགལ་ཏྱགས་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་འདུས་བསགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་
པར་སྐྱབ་པའི་

འགལ་ཏྱགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཆོ། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་
བོ་དང་།

@110A ལྟོ། །སྐྱས་ཟིན་ལ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྩལ་དུ་བཟོད་པས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་སྐྱས་ཟིན་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་དང་། འདུས་
བསགས་དང་མིག་སོགས་ཀྱི་

སྤྱིང་དུ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྱགས་ཡིན་པས་ན། སྐྱས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྱགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཏྱག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་
ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཆོ། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དངོས་གྲུབ་གྱི་ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་དངོས་པོ་དེ་ནམ་མཁའ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པས་དངོས་པོ་དེ་སྐྱེས་ཟིན་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་

དང་། འདུས་མ་བྱས་དེ་དེ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་དུ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྟགས་ཡིན་པས་ན་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྟགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། གྱེ་བྲག་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཚུད་ཆོ་ནམ་མཁའ་མཐུན་སྦྲང་

དུ་གྲུབ་ནས་ནམ་མཁའི་བྱད་ཆོས་ལ་ཚུད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ལ་མི་མཐུན་ཏེ། གྱེ་བྲག་པས་ནམ་མཁའ་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་དངོས་པོ་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པས་ནམ་མཁའི་ངོ་

བོ་དངོས་པོར་འདོད་ལ། སངས་རྒྱས་པས་ཐོགས་པའི་རིག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ཡང་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་

@110B སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་འདི། གཞན་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་འགོག་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པས་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པས་ནམ་མཁའ་
དེ་རྟག་པ་

ཡིན་ནམ། འོན་དེ་མི་རྟག་ཅིས་དྲིས་པས། རྟག་པའོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གང་ཡིན་དྲིས་པས། དངོས་གྲུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར།

ཞེས་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྒྲོང་དངོས་གྲུར་གྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་ཁས་སྒྲངས་སོ། །རྟགས་སྒྲོར་དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲང་གི་སྒྲོན་བརྗོད་ནས་འགོག་ཚུལ་ནི།

སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེའི་ངོ་བོ་ནི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་
སྟེ། ནམ་མཁའི་

ངོ་བོ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་ནས། དེའི་སྒྲུང་དུ་དངོས་པོ་བྱུང་ཆོས་སུ་ལྡན་མི་ལྡན་ཅོད་ལ། དཔེར་ན་སྒྲུའི་ངོ་བོ་ཉན་བྱ་ཡིན་པར་གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་ནས། བྱུང་གཞི་དེའི་སྒྲུང་དུ་

བྱུང་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཡོད་མེད་ཅོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་གྲུར་བ་ཡིན་ནམ་ཐོགས་རིག་བཀག་ཙམ་ཡིན་མཐུན་སྒྲུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའ་

@111A ཨྲ། །དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བསམས་ནས་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རོན་བྱེད་རྩལ་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་འགོག་བྱེད་ལུང་

དེའི་རོན་ནི། རོན་བྱེད་རྩལ་སྟོང་ཆོས་ཅན། བྱོད་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱས་ཟིན་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་
འགལ་

རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོལ་བ་གངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཉིར་ལྟར་གངས་ངེས་པར་སྐྱབ་པའི་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་ནི། གང་ཟག་གི་
བདག་

ཡིན་ཞིང་། གཞན་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་དེའི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་དང་དབང་བསྐྱར་བྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་གི་དགོས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་བདག་གི་བར་འདོད་དོ། དེ་ལ་
སྐྱབ་

བྱེད་དང་བྲལ་བའི་དམ་བཅའ་ཅམ་ནི། རིགས་པ་སྐྱབ་སྤྱ་ཡང་མི་འདོད་པས། གངས་ཅན་གྱིས་རིགས་པའི་སྟོ་གཉིས་སྐྱས་ཏེ། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་། དབང་

སོགས་

བདག་གི་བར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་ལོ་ལྔ་ལྔ་ལྔ་ལྔ་། བཅོམ་པ་གི་བདག་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་པ་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་སྤྱི་ལོ། བདག་དེ་ཡང་ཟ་བ་བོ་སྤྱི་བདེ་

སྤྱི་ལོ།

@111B སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བོ་དང་། ཏྲ་པའི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་འགྲུར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྩལ་ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། ལྷན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ་

མེད་པ་སྤྱི་ལོ་བར་ལྷན་ལྷན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་འགོ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དབང་སོགས་བདག་གི་བར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི། བྲངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ལྔ་ལྔ་ལྔ་ལྔ་དང་། ཞེ་འདོད་

གཉིས་ལས། སྤྱི་ལོ་ལྔ་ལྔ་ལྔ་ལྔ་། མིག་སོགས་ལྔ་ལྔ་ལྔ་ལྔ་། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མལ་ཆ་དང་སྤྱི་བཞེད་ཞེས་ཞེས་བྱེད་ལ། དེའི་ཞེ་འདོད་ནི།

མིག

སོགས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་མི་འགོད་པ་ཅི་ཞེ་ན།

སངས་རྒྱས་

པས། མཐུན་དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་ཉེས་པ་བརྟེན་ནས། ཏྲགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ཏེ། དངོས་སུ་སྒྲས་ཆོད་ལ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པར་གྲོལ་

བ་གཉིས་

ཀས་གྲུབ་ཅིང་། ཞེ་འདོད་ལ་དབང་སོགས་བདག་གི་བར་གྲུབ་པ་ཞིག་འདོད་ནས་ཟོལ་སྟོར་དེ་ལྟར་སྒྲས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གངས་ཅན་གྱིས། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ།

འདུས་ཤིང་

@112A ༄། །བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྩ་བའི་སྟོར་བ་དེ་ཉིད་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་

བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན། མིག་སྟོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའོ། །སྟོར་

བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་སྐབ་ཆོ། གངས་ཅན་གྱིས། སྟོ་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་བེམ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ལ། སྟོར་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་
བེམ་

པོར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པ་ན། མིག་སྟོགས་བེམ་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སེམས་མེད་བེམ་པོར་གྲུབ། དེ་ལྟར་ན་དེ་རྣམས་རྩལ་དུ་མ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་སྟེ་མ་ནས་འདུས་བསགས་རྟགས་སུ་
བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།།

སྟོར་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །མིག་གི་སྟོགས་ཁོངས་ནས་དམིགས་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་གསུམ་ཆོས་ཅན་དུ་འཇིན་ལ། དེས་བདག་གི་དོན་བྱེད་པའི་
དོན་ཡང་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་ལ། རྣམ་ཤེས་དེ་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུན་གསུམ་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་འདོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
གངས་

@112B ཅན་གྱི་ལྷགས་ལ་རྣམ་ཤེས་དེ་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན། འབྲས་བུ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཕྱུག་ནག་པོའི་རྒྱུད་ལས། སྤྱིས་བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་སྟེ། གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་ལ་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དོན་གཅིག་ །འབྲས་བུ་དང་རྣམ་འགྱུར་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་མིག་སོགས་ཀྱི་ཁོངས་ནས་དབང་བོ་ལྷག་མ་བཞི་བཏོན་ནས།
དབང་བོ་ལྔ་

ཅམ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་ལ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབས་པས་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་འགྱུབ་པ་ལ་མི་ཕན་པར་ཐལ།
དབང་བོ་ལྔ་

ཅམ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག། །གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་དབང་བོ་ལྷ་ས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་^(SGRU)བས་པས་བདག་དོན་བྱེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན། །གྲངས་ཅན་པའི་

ལུགས་ལ། །ཤེས་བྱ་ལ་དབང་བོ་ལྷ་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་ཏུ་གྲངས་ངེས་པར་ཐལ། དབང་བོ་ལྷ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཏུ་འཛིན། དབང་བོ་ལྷ་ལས་གཞན་པའི་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབས་པས་
བདག་

ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱའི་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། རང་ལུགས་ལ། མིག་སོགས་ཞེས་པ་ནི། གྲངས་ཅན་པས་ཤེས་བྱ་ཉིར་བཞི་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་དོན་བྱེད་པར་
སྐྱབ་དགོས་

@113A ༄༄༅། །མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་། མིག་སོགས་དབང་བོ་དང་། གཞུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་བདག་གི་བར་གྲུབ་ན། གཞན་དག་ཀྱང་བདག་གི་བར་འབད་མེད་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
ཞིང་།

དང་པོ་ནས་ཤེས་བྱ་ཉིད་བཞི་བོ་ཚོ་ག་གིས་ཟིན་པར་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ན། ཆོས་ཅན་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་མི་འབྱུང་པས། དེའི་སྤྱིར་རྒྱུ་ལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་བྱུང་པའི་མིག་སོགས་
ཆོས་ཅན། ཞེས་པ་

ཡིན་ལ། མིག་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས། ཤེས་བྱ་ཉིད་གསུམ་བཞི་ནས་གདགས་གཞི་དང་བཅས་པའི་ཤེས་བྱ་ཉིད་བཞི་གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཞི་འདོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་གྲངས་ཅན་གྱིས་

ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྔ་རྒྱང་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་ལ། ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྔ་བོ་ཡང་སྤྱི་གཙོ་བོ། གློ་མ་ཆེན་པོ། ར་རྒྱལ། གཞུགས་སྒྲི་བོ་རིག་བྱ་ལ། དེ་ལ་དེ་ཙམ་ལྔ་ཡང་ཟེར། མིག་ན་བ་སྒྲ་ལྟེ་པགས་
པའམ་

ལུས་ཀྱི་དབང་བོ་སྟེ་གློ་ཉི་དབང་བོ་ལ། ཡིད་དབང་དང་། རག་གི་དབང་བོ། ཀླང་བའི་དབང་བོ། འདོམས་ཀྱི་དབང་བོ། འཕོངས་ཀྱི་དབང་བོ། ལག་པའི་དབང་བོ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དབང་བོ་ལྔ་སྟེ།

དབང་བོ་བརྒྱ་གཅིག་ །ས་རྩ་མི་རྒྱང་ནམ་མཁའ་སྟེ་འབྱུང་བ་ལ། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྤྱིས་བྱ་སྟེ་ཉིད་ལྔའོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནམ་སྤྱི་གཙོ་བོ་རྒྱ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་མ་

ཡིན།

@113B དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ །འབྱུང་བ་ལྟ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པོ་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན། ང་རྒྱལ་དང་། སློའམ་ཆེན་པོ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྟ་དང་བདུན་པོ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་
ལ། བདག་ཤེས་

རིག་གི་སྒྲིམ་བུ་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་འབྲས་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས། ཅུ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ། །ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་
འགྱུར་ཞིང་།

བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྒྲིམ་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བུ་བཅ་པོ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་
ཕྱིར་དེ་ལ་

འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བུ་ཐམས་ཅད་བཅ་པོ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་འདུས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྩལ་དུ་མ་བསགས་པ་

ལ་

འདུས་བསགས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདུས་བསགས་ནི་བཅའ་པོའི་དོན་ལྟོག་ཡིན་པ་ཞེས་གངས་ཅན་པ་རང་ཉིད་སྒྲུབ་། །བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཁོ་ན་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་བོའི་ཡུལ་ཅན་དང་།
ཤེས་བྱ་ཉེར་

བཞི་ནི་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་ཡུལ་ཡིན་པོ། །དེ་ཡང་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུས་མིག་སོགས་དབང་བོ་ལྟའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལྔ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི། བདག་དེ་ལས་གཞན་པའི་མིག་གི་
སྒོ་ནས་གཟུགས་

@114B ལ་ལྟ་བུའི་དབང་ཤེས་སོགས་མེད་དོ། །དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་མཁར་གྱི་བུ་ག་སྒྲ་ཆོགས་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་པོ། །བདག་དེ་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་
བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། འདུས་བསགས་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་ཟེར། དེའི་ཕྱིར་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་པའི་འི་ཡི་སྒྲ་

གཞི་མཐུན་གྱི་སྒྲ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་སྒྲ་མ་ཡིན་པོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་ལས་གཞན་པའི་ཉེར་ལྟ་བ་བདག་ཡིན་ཞིང་། བདག་གི་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཡང་བདག་སྐྱོད་པ་མ་

ཡིན་གྱི་བདག་གི་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན། མལ་

ཆ་དང་སྟན་བཞིན། ཞེས་མཐུན་དཔེར་བཞོད་པས། མལ་ཆ་ཡིས་སྐྱེས་བུའི་གུང་བ་སྐྱོབ་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་སྐྱབ་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཉིད་བཞི་བོས་གུང་བདག་གི་དགོས་པ་སྐྱབ་ཅིང་། བདག་གི་དགོས་པ་སྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་བདག་གི་བའི་མཚན་ཉིད་

ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཅུ་བའི་རང་བཞིན་དང་སྤྱི་དང་གཙོ་བོ་རྣམས་དོན་གཅིག། །དེའི་ངོ་བོ་ནི་རྩལ་ལུན་སྤྱིང་སྟོབས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་མི་གསལ་བ་རྣམ་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་རིགས་པ་གང་གིས་གྲུབ་

ཅིན། གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་རྣམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ། རིགས་གཅིག་པའི་སྒྲ་སྟོ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རིགས་ཆ་མཉམ་པ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་

@115A ༄། །དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྤྱིད་པའི་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གྱིས་བོན་ལས་ནས་གྱི་སྒྲ་གྲུ་འབྱུང་ལ། སྒན་མའི་སྒྲ་གྲུ་མི་འབྱུང་བའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དབྱེར་མེད་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་

གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱི་གཙོ་བོའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟ་སྒྲུབ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྱད་པར་ཚང་ཕྱིར་རྗེས་འགོའི་ཕྱིར། །རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་
ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོ་གསལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །མི་གསལ་བ་ཡི་

རྒྱ་ཡོད་དོ། ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་པན་ཚུན་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་གཙོ་བོ་གཅིག་རྗེས་
སྤྱ་འགོ་བ་མེད་ན་མི་རུང་བར། རྒྱ་ནས་ཀྱི་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གང་

ཡིན་པ་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱ་གྱུའི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་དང་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཀྱི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམས་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཤུར་
འདོད་དོ། །རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་

འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་སྤྱུག་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པས་སྤྱ་གྱུ་སྤྱ་གྱུ་ལས་སྤྱེ་བར་མི་འདོད་ཀྱང་། སྤྱ་གྱུ་ནི་ས་བོན་དང་དེའི་རང་བཞིན་ལས་སྤྱེ་བར་སྤྱ་བ་ན། སྤྱ་གྱུ་དང་ས་བོན་

གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པས། ལྷ་གྱ་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་

ཀྱང་སྐྱེ་ལ། དེར་མ་ཟད། ལྷ་གྱ་རང་གི་རྒྱུ་ཉི་དྲུས་ན་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་རྩལ་གྱིས་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་རྒྱུ་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བ་ན་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་
ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །གངས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་འགའ་

ཞིག་སྐྱེ་བར་མི་སྐྱེ་བར་རྒྱུ་ལས་སྤར་མི་གསལ་བ་ཕྱིས་གསལ་བར་འདོད་མོད་ཀྱང་དོན་འདྲའོ། །འདིས་སྐྱེ་གསལ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་རྩལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་པས་
དངོས་པོ་དང་བུམ་པ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་གཏན་མི་འདྲའོ། །

@115B དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུ་ཉི་དྲུས་ན་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་རྩལ་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྤར་ཡང་སྐྱེ་མོད། སྐྱེས་ཟིན་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་དོ། །རྩལ་ཅུན་སྤྲིང་སྟོབས་གསུམ་ནི་
གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏན། རྩལ་ནི་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །

ཅུན་པ་ནི་ལྷི་བ་དང་གཡོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །སྤྲིང་སྟོབས་ནི་ཡང་བ་དང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །དང་པོ་དང་བདེ་བ་དོན་གཅིག་ །གཉིས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་དོན་

གཅིག །གསུམ་པ་དང་གཉི་མཉུག་དོན་གཅིག །ཡོན་ཏན་འདི་

གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། འདིར་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅིང་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྐབས་ནི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །རྩ་བའི་
རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། ཆེན་པོ་དང་སྟོ་

གཉིས་མིང་གི་ནམ་གངས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་ཡུལ་དང་ནང་གི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཀའི་གཟུགས་བརྒན་འཆར་བ་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ། །ཆེན་པོ་ལས་ང་རྒྱལ་འབྱུང་སྟེ། ང་
རྒྱལ་ནི་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། །ནམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ། སྟིང་

སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ། ལུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལོ། །ནམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་དེ་ཙམ་ལྟ་འབྱུང་། དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་འབྱུང་། སྟིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་ལས་གྱི་
དབང་བོ་ལྟ། སྟོའི་དབང་བོ་ལྟ། དབང་བོ་དེ་གཉིས་ཀའི་

བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་གྱི་དབང་བོ་སྟེ་བརྩ་གཅིག་འབྱུང་། ལུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི་ང་རྒྱལ་གཉིས་ཀའི་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་ས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་རྩལ་ནི། །ན་བ་ལ་སོགས་པའི་

དབང་པོ་ལ། ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་

བའི་ཡུལ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སྒོས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་སྒོས་ཞེན་པར་བྱས་པའི་དོན་དེ་ལ་སྐྱེས་བྱས་སེམས་པར་བྱེད་དེ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་བྱ་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྒྲིད་འདོད་སྐྱེས་པའི་ཆོ།
སྐྱེས་བྱའི་འདོད་པ་ཤེས་པའི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བྱ་

@116A ༄། །གཉིས་ལྷན་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་ནས་ནམ་འགྱུར་ནམས་འབྱེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཇི་སྟིད་དུ་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནམ་སྐྱི་གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བྱ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་ཡུལ་
ལ་ཡོངས་སྒྲིད་པ་དེ་སྟིད་དུ་སྐྱི་གཙོ་བོས་ནམ་འགྱུར་སྒྲུ་

ཆོགས་སྐྱུལ་ཏེ་བདེ་སྐྱབས་སྒྲུ་ཆོགས་སྒྲིང་ནས་འཁོར་བར་འབྲུམས་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆོ་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་རྒྱུད་བཞིན་ཀྱིས་སྐྱེས་བྱས་ཡུལ་ལ་ཉིས་དམིགས་སུ་བལྟས་པས་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་བར་གྱུར་བ་དེའི་ཆོ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་

ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་ན། མིག་དེའི་སྒྲོ་ནས་གཙོ་བོ་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ལ། དེས་བལྟས་པ་དང་། གཙོ་བོ་དེ་གཞན་གྱི་བྱུང་མིང་ལྟར་ངོ་ཆ་བར་གྱུར་བས། བདག་

གི་རྒྱུ་ལྟ་མི་འགོ་ཞིང་བདག་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ།

ནམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལས་བསྐྱོད་པའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་དུ་རབ་དུ་ཐིམ་པའི་ཕྱིར། མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་དེའི་ཚེ་སྐྱིས་བྱ་ཉག་གཅིག་གནས་ཏེ།
དེའི་ཚེ་འཁོར་བ་ལས་གོལ་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་དེ་ནི་ཉག་དུ་

ཡན་གར་བའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཉག་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་སྐྱིས་བྱ་གཉིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་གོལ་ལམ་དུ་འདིས་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་འཕྲོས་དོན་བཤད་ནས། བྲངས་
ཅན་གྱིས་དབང་སོགས་བདག་གི་བར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་

སྒྱུར་སྒྲར་ལྟར་བཀོད་པ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲོན་བརྗོད་ཚུལ་ནི། བྱོད་གྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་པའི་གཞན་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ནམ། འོ་ན་ཏེ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཙམ་
ཞིག་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བྱོད་རང་

གི་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྱུབ་ཅིང་། རིད་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། རིད་སངས་རྒྱས་པས་མིག་སོགས་རང་གི་འབྲས་བུའི་དོན་བྱེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དང་

པོ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ན།

@116B འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲོམ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། མིག་སོགས་ཀྱི་སྤྱང་ཏུ་སྐྱེས་ཟིན་ལ་སྒྲོམ་བ་དེའི་ཆོས་ཅན་

ཀྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པའི་རྩིས་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྐྱབ་དཔོན་གྱིས། འདི་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་འགལ་བ་ཡིན་
ན། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་འདུས་བསགས་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱེས་

ཟིན་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་གྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་

ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དང་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ།

མིག་སྟོན་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག

མིག་སྟོན་པ་ཀྱི་སྟངས་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱངས་ཅན་པས། མིག་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྟོར་བ་འདི། མིག་སྟོན་པ་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་

བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱས་པ་ལ། སྐྱབ་དཔོན་གྱིས་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་གཉིས་ལས། དོན་བྱེད་ཅེས་པ་བྱང་གཞིར་བྱས་ནས། གང་

གི་དོན་བྱེད་ཅེ་ན། དོན་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཆུ་སྐྱར་བའི་དོན་བྱེད་པ་སྟོན་པ་གཞན་ལས་བྱང་པར་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་སྐྱས་ཟིན་ལ་སྐྱས་སོ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྲགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་

@117A ༄། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་མིག་སྟོན་པ་ཀྱི་སྟངས་དུ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྲགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་བྱུང་པས་བཀོད་པའི་སྤར་གྱི་

རྟགས་སྒྲིབ་དང་གྲངས་ཅན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྒྲིབ་བ་འདི་གཉིས་འགོད་ཚུལ་

ལ་ལྟོས་ནས། སྒྲིབ་ཟིན་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། བྱད་པར་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་སྒྲིབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་ཀྱང་། རོན་ལ་སྒྲིབས་འདིའི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་བཞི་བོ་ཆོས་
ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་

ལྡན་ལས། བཞི་བོ་འདི་དག་ནི་སྒྲིབ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རོན་ནི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འབའ་ཞིག་པར་ཟད་དོ། ཞེས་གསུངས། སྒྲིབ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རོན་ནི། གྲངས་ཅན་གྱིས་རྟལ་དུ་མ་འདུས་
ཤིང་བསགས་པ་འདུས་བསགས་ཀྱི་རོན་དུ་བསམས་ནས་འདུས་

བསགས་རྟགས་སུ་བཀོད་ལ། དེ་ཙམ་ཞིག་རྟགས་ཀྱི་རོན་དུ་བྱས་ན་ཡིད་དབང་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པས་དེ་སྒྲིབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་
སངས་རྒྱས་པས་འདུས་བསགས་ཀྱི་རོན་དུ་འདོད་པའི་སྒྲིབ་ཅིག་མ་དུ་མ་འདུས་

ཤིང་བསགས་པ་དང་གྲངས་ཅན་གྱིས་འདོད་པའི་འདུས་བསགས་ཀྱི་རོན་རྟལ་དུ་མ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་རྟགས་ཀྱི་རོན་ནོ། ཞེས་རིགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་སོ། །གསུམ་

པ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ནི། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་གཞན་

དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གངས་ཅན་གྱིས་འདོད་པའི་སྒོ་འམ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱི་གཙོ་བོའི་སྤྱང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།
གངས་ཅན་གྱིས་གང་ལ་བསམས་ནས་སྒོ་འམ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱི་གཙོ་

བོ་ཡོད་པར་སྒོ་བཏགས་པའི་གདགས་གཞིའི་སྤྱང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གངས་ཅན་གྱིས་གང་ལ་བསམས་ནས་སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྐྱས་
པའི་གདགས་གཞི་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། ཆོར་བ་བདེ་སྦྱག་བཏང་

@117B སྟོམས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཆ་དེ་དང་པོ། གཟུང་ནམ་དེ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་
ཅིག་ །མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་

ཆོས་གང་ཞིག་ །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱི་རྟོལ་གྱིས་ཁྱབ་འབྲེལ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་

ཐལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྐབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་

ཕྱི་ཕྱོལ་གྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་བྱང་འབྲེལ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པ་ལ་བྱས་པ་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཆོན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐབ་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་

ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྐབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོལ་གྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་བྱང་འབྲེལ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་

ཆོས་ཅན་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་བྱང་པ་རྣལ་མར་ཡང་མ་ངེས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡང་མ་ངེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་
རྟགས་དང་། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་

མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལའད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དེ་སྐབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་

ཞིག འདྲ་སྒྲིབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མ་མཐོང་། མི་མཐུན་

ཕྱོགས་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག འདྲ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག འདྲ་སྒྲིབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ལ་ཡང་ཆད་མས་མ་མཐོང་བ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག འདྲ་
སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག འཇང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་

@118A ༄། སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཆད་མས་དེ་སྒྲིབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཞེས་ཟེར། དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། འཇང་ཕྱོགས་
ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཆད་མས་སྤྱོད་སྒྲིབ་མི་ཉག་པར་སྒྲིབ་པའི་

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་ཉག་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་མངོན་སུམ་ཆད་
མས་སྤྱོད་མི་ཉག་པ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་

འཛིན་མངོན་སུམ་ཆད་མས་སྒྲིབ་མི་ཉག་པར་མཐོང་བ་གང་ཞིག སྒྲིབ་མི་ཉག་པ་དང་མཉན་བྱ་མི་ཉག་པ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་སྒྲིབ་ནས་ཀྱང་བྱུང་བའི་རྒྱས་གཅིག་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྒྲ་

ལ་སྒྲུབ་འཕུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག །རང་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་ངེས། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡང་ཡོད་
པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ལ་

གསུམ། མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་ཞིང་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་ཞིང་
མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་མ་

ངེས་པའི་རྟགས་དང་། མཐུན་སྟོགས་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཆོ་མཉན་བྱ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་

@118B ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཆོ་མཉན་བྱ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲིས་བྱ་པ་རོལ་བོ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལས་ཆོ་འཕེས་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་བཀོད་ཆོ་མིག་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག །སྒྲ་མ་གསུམ་པོའི་

སྟེང་དུ་མཐུན་སྟེགས་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་ཡང་མེད་ནས་མ་མཐོང་བའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་བཞིར་བྱས་ནས། དཔེར་བརྗོད་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཆོ་མཉན་བྱ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་

སྟེགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་ལས། སྟེགས་ཆོས་མཐུན་སྟེགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
མཉན་བྱ་དེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་སྟེགས་ལ་ཡང་མེད། མི་

མཐུན་སྟེགས་ལ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་

ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་

པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་དེས་མཉན་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་བཤད་པ་ནི། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་
གང་ཟག་གིས་མཉན་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་

ཆོད་མས་མ་ངེས་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྒྲ་

མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུངས་གཞི་དང་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཚུངས་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ཀྱི། མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་ངེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་

@119A ༄། །ཡོད་པར་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་

ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ།

དེ་སྐབས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ལམ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་གང་རུང་
ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ།

དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་། ལྷག་ལྡན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐབས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གང་

ཞིག །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ངེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་
བཞི་ཡོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་

ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དང་།

མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དང་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆ་གཉིས་

སྤྱ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངས་པའི་རྟགས་ཏེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཆོ་གཞལ་བྱ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི།
སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་བཀོད་ཆོ་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་དོན་ལ་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སྤྱ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་པ་ཡིན་ན་རེག་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། །འོ་ན། གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཐུན་སྟོགས་

@119B ལ་ཆ་གཉིས་སྤྱ་འཇུག་པར་བཞག་ཅེན། བྱེ་བྲག་པའི་སྒོ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་ཏྲག་པ་ཡིན་ལ་རེག་བྱ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ཏྲག་པ་ཡིན་ལ་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་
པའང་འདོད་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་བས་འབྱུང་བཞིའི་

རྒྱལ་ཕྱན་དེ་ཏྲག་པ་དང་རེག་བྱ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་པས་ནམ་མཁའ་ཏྲག་པ་དང་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དཔེར་བཞེད་ལ་

ཁ་ཅིག གླེང་ཆོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་

སྤྱིར་ཞེས་འགོད་ལ། ཏྲགས་འདི་མཐུན་སྟོབས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འབྱུག་པའི་དོན་ནི། བྱེ་བྲག་པས་ཏྲག་པ་ཡིན་ལ་ལུས་ཅན་ཡིན་པའང་འདོད་ཏྲག་པ་ཡིན་ལ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའང་འདོད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་པས་

འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་ཏྲག་པ་དང་ལུས་ཅན་དུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ལ། འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་རྫས་དང་། ལུས་ཅན་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་ཅིང་།
རྫས་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པས་བྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་བ་ནི། དཔེར་ན། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་ཏྲག་པ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལྟག་ལྟན་མ་

ངེས་པའི་ཏྲགས་ལ་གཉིས། ཡང་དག་ལྟག་ལྟན་དང་། འགལ་བ་ལྟག་ལྟན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཡང་དག་ལྟག་ལྟན་མ་ངེས་པའི་ཏྲགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་གྱི་མ་ངེས་པའི་

རྟགས་གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་

སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ཤིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་བཅས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ངག་སྤྱི་སྤྱིས་བྱ་པ་
རོལ་བོ་འདི་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ངག་

@120A ༄། །སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་བ་ལྟག་ལྟན་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག །རང་
ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་ཡོད་པར་ངེས་ཤིང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་བཅས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན། ངག་སྤྱི་སྤྱིས་བྱ་པ་རོལ་བོ་འདི་ཆོས་ཅན།
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ངག་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཁ་ཅིག །ལྟག་ལྟན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟག་ལྟན་ནི་བྲལ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྟག་མ་དང་བཅས་ཤིང་། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་མི་

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་

པས། ལྷག་ལྷན་གྱི་རྟགས་དང་མ་ངེས་པའི་རྟགས་མིང་གི་ནུས་གངས་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐབས་ཀྱི་ལྷག་ལྷན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ལ་དེ་སྐབས་ཀྱི་
ཁྱབ་འབྲེལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ནུམ་

འབྲེལ་ལས། གང་ཞིག་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། །ལྟོག་པ་རབ་དུ་སྟོན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་ལ་ལྷག་མ་ལྷན་ཞེས་བརྟེན། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན།
གཞུང་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་

ཟག་ལ་ངག་སྒྲུབ་སྒྲིབ་བྱ་པ་རོལ་བོ་ཆགས་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ལྷག་ལྷན་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་
ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་

ཟག་གིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་ཀྱང་ཡིན། དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཆོད་མས་ངེས་

པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན།

@120B རང་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་འབྱེལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པས་བྱུང་བེད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངག་སྐྱབ་དེ་ངག་སྐྱའི་སྒྲིལ་བུ་པ་
འོལ་བོ་ཀྱན་མ་བྱེན་དུ་སྐབས་པའི་ལྷག་ལྷན་གྱི་ཏགས་ཡིན་

ཀྱང་རང་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་འབྱེལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། །རང་ལུགས་ལ། སྒར་གྱི་ལུང་གི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་
པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་རང་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་

བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་རང་ཕྱོགས་ཚོས་
ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་

ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པས་བྱུང་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཞུང་དོན་ནི། དཔྱོད་པ་ན་རེ། རྒྱུ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་དཔོག་རྒྱས་ཏེ། ལུས་རྒྱས་པ་དབང་བོ་དྲངས་པ་

སྒོ་གསལ་བ་ཙམ་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་དོ། །དེ་

དག་ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་སྤྲོད་པོ་ག་གོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བུང་དཔོག་པ་ལྷག་ལྷན་དུ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྒྱ་མ་ཚོ་གས་པས་འབྲས་བུ་ནི། །རྗེས་
སྤྲོད་པོ་ག་པ་གང་ཡིན་དེ། །ལྷག་མ་དང་ལྷན་རྒྱས་མེད་ཕྱིར། །ལུས་

ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་དཔོག་བཞིན། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཚོ་གས་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བུ་རྗེས་སྤྲོད་པོ་ག་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་རྒྱ་ལུང་དང་བུལ་བའི་ནས་དེ་
ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱུང་པའི་གཞིར་ནས་གྱི་

སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུང་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་རྒྱས་པ་འབྱུང་ནས་ཀྱང་ནས་གྱི་སྐྱེ་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་གྱིས་རང་འབྲས་ནས་སྐྱེ་བུ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཡང་

@121A ༄། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་བུལ་བས་ནམ་ཡང་སྐྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ། །དཔེར་ན། རྒྱེས་བུའི་ལུས་དང་དབང་བོ་དང་སྒོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆགས་བུལ་ལ་མ་མཐོང་དུ་རྒྱག་ཀྱང་།

རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བྱུང་པའི་གཞིར་འདོད་ཆགས་རྗེས་སུ་དཔོག་

པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཆགས་བྲལ་ལ་སྲིད་པ་གང་ཞིག། བྱོད་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ཡང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་མེད་པར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར།
དེས་ན་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷག་ལྷན་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་

ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུའི་སྤྲིས་རྒྱུའི་བྱོད་པར་དཔོག་པ་ལྷག་ལྷན་དུ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། །ཙམ་གྱིས་འབྲས་སྤྲི་མཐོང་བ་ལས། །གཏན་
ཆོགས་ཤེས་པ་ཚད་ལྟར་སྤང་། །ཆོག་ལས་ཆགས་ཅན་ལ་སོགས་

བཞིན། ཞེས་གསུངས། གོང་དུ་དུ་བ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཁས་སྦངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དུ་བ་དུ་
ལྷན་ལ་ལ་ཅན་དན་གྱི་མི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་

ཡིན་ཞེས་ཟེར། འབྲས་བུའི་སྤྲི་དུ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དུ་ལྷན་ལའི་སྟོང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མཐོང་བ་ལས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བྱུང་ཅིང་། བྱོད་དུ་ལྷན་ལ་ལ་ཅན་དན་གྱི་མི་ཡོད་

པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་

གྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་བྱུང་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་ཤིང་འདོད་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆད་མ་སྟེ་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
ཆོག་སྒྲུའི་རྟགས་ལས་ཆོག་སྒྲུའི་ལྟས་བྱིན་ཆགས་ཅན་ཏུ་དཔོག་

པའི་ཁྱབ་པ་འབྱུལ་བ་བཞིན་ནོ། །དཔེའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་པོ་དེ་ལྟག་ལྟན་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ། རྣམ་འབྱེལ་ལས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། །ཙམ་གྱིས་འབྱུལ་བ་མེད་པ་
མིན། །འབྱུལ་བ་སྲིད་པ་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །ཕྱུ་བའི་འབྲས་ནི་ཆོས་པ་བཞིན་

@121B ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ངག་སྐྱབ་བ་དེ་ངག་སྐྱའི་ལྟས་བྱིན་ཆགས་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱབ་མིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་

ན། ངག་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་འབྱུལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་

སྐྱབ་གྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་འབྲུལ་བ་སྤིང་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་ཆོས་པའི་འབྲས་དང་སྤྱ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆུད་པར་མཚུངས་པའི་རྟགས་གྱིས་མ་ཆོས་པའི་འབྲས་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཆོས་པར་སྐྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་འབྲུལ་བ་བཞིན་ནོ། །ངག་སྒྲ་བ་དེ་
ངག་སྒྲའི་ལྷས་བྱིན་ཆགས་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་

ཆོགས་སུ་ཁས་གྲངས་པ་ལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིན། དེ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གང་
ཞིག་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། །ཕྱོག་པ་རབ་དུ་སྟོན་བྱེད་

པ། །དེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་ལ་ལྷག་མ་ལྷན་ཞེས་བརྗོད། ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་དཔོག་པ་ནི་སྤྲ་མ་དང་ལྷན་པའི་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་
ཆོགས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དེ་ནི་འབྲས་བྱའི་སྤྲ་རོལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་བྱ་ལས་རྒྱ་དཔོག་པ་ནི་སྤྲ་མ་དང་ལྷན་པའི་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བྱ་དེ་ནི་རྒྱའི་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་བཀག་ནས།

རང་ལུགས་ཀྱི་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་

པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས། དེ་ཡང་རྟགས་གང་ཞིག་ཆགས་བྲལ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ངག་སྒྲིའི་ལྷས་བྱིན་ཆགས་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་
གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་པའི་བྲལ་པ་རབ་དུ་

@122A ༄། །བྱུང་པོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ངག་སྒྲིའི་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆགས་བྲལ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ངག་སྒྲིའི་ལྷས་བྱིན་ཆགས་ཅན་དུ་
སྐྱབ་པའི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་བརྟེན་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་

སོང་བའི་མ་ངས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག་ །ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་དེས་ཤིང་། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་
མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་

སྤྱིར། །གསུམ་པ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ །དེ་

སྒྱུ་བ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དོན་

ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལྟོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟོ་ལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་མ་གྲུབ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་
པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་

གྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞི་རྟགས་གཉིས་ཀ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རྟགས་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་
ནས་མ་གྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཆོས་ཅན།

མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་འེ་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་འདི་ཆོས་ཅན། སྒྱུ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་རྩས་ཕུག་པ་འེ་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་
ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གིས་བདེ་

སྒྱུ་བ་ཀྱང་ལ་དམིགས་པ་འེ་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །འོ་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པ་འེ་ཕྱིར་སྒྱུ་བ་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་པ་འེ་ཕྱིར་སྒྱུ་བ་

ཡང་དག་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་སྐྱོན་མེད་དེ།

@122B གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བབྱང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་སྒར་བཤད་ཟིན་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བབྱང་བའི་ཆོ་རྟགས་སུ་བབྱང་བ་དེ་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་དགོས་ན།

ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་བ་

ནི། ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མཚན་མོ་ལོ་མ་འབྱུངས་ཏེ་ཉལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཁས་སྦངས་གྱི། ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
ལ་མེད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་བ་ཁས་སྦངས་པའི་

ཕྱིར། ལྟ་བུ་ནི། རྒྱ་བ་གཉིས་སྤྲང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྟག་བྲལ་མ་འབྱུངས་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་

པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་གསུམ། ཏྲགས་ཚོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་

གྲུབ་པ་དང་། གཞི་ཏྲགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞི་ཚོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལོ། །དཔེ་བརྗོད་རིམ་བཞིན། སྒྲ་ཚོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། མི་ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཚོས་
ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ཏྲག་པ་ཚོས་ཅན་

མི་ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པོ་འདི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པའི་ཏྲགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཏྲགས་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟངས་ཏུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
སྟོན་མེད་དེ། ཕྱོགས་ཚོས་ཡིན་ན་ཏྲགས་ངེས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་

ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་དང་། ཏྲགས་དང་ཚོས་ཅན་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཚོས་གྱི་ཚུལ་ཏུ་སྒྲོ་ཡུལ་ཏུ་འཆར་བ་དང་། ཚོས་ཅན་དེའི་སྟངས་ཏུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ལ། གསུམ་པོ་འདི་ལ་
དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གསུམ་པོ་

@123A ༄། །འདི་དོན་ལ་སྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཏྲགས་གྱི་དབྱེ་བར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདི་དག་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟངས་ཏུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསུམ་

པོ་འདི་ཤེས་འདོད་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། ཞེན། དེ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། སྐྱ་སྐྱ་ཡིན་པར་ངེས་ནས་སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཤེས་འདོད་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བཞི། ཤེས་འདོད་མེད་ནས་མ་
གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་

དང་། རྟགས་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞི་རྟགས་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་ཟིན་མ་བཟུང་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར།
སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཆོ་

བྱས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱལ་དོན་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱོད་ལ་འགོད་པ་བོས་དུ་བ་དང་རྒྱངས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་
ངེས་བཞིན་དུ་སྐྱ་རྗེས་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མི་

ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཆོ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །བཞི་བ་ནི། སྤྱོད་ལ་འགོད་པ་བོས། མ་བྱའི་སྐྱ་གང་ན་གྲགས་མ་ངེས་བཞིན་དུ་རི་སུལ་གསུམ་གྱི་དབྱས་མ་ན་ཆོས་ཅན། མ་བྱ་

ཡོད་དེ། མ་བུའི་སྒྲ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཆོ་མ་བུའི་སྒྲ་གྲགས་

པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཤོལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ། སྒྲ་ཤོལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་ཤོལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཤོལ་ཕྱི་ཤོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། གྲངས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་

དུ་ཆད་མས་མ་ངེས་ཤིང་ཕྱི་ཤོལ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་སྒྲོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཐོས་ནས་ཕྱི་ཤོལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྒྲོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་བདེ་ཆོས་ཅན།
སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་

@123B པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་སྒྲ་ཤོལ་གྲངས་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་སྒྲར་ཡོད་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། མངོན་པར་མི་གསལ་བ་ལ་འཇིག་པར་
འདོད་པ་མ་གཏོགས། སྒྲར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་ཅིག་གིས་འཇིག་

པ་སྒྲོ་བདེའི་སྐྱེང་དུ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། གཅེར་བྱ་བས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་

བུ་ལོ། འདི་ཕྱི་ཤྱོལ་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལྟེས་

ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སློག་འགག་པ་འཆི་བའི་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་པས་ཤིང་ལ་འཆི་བའི་དོན་སློག་དང་རྣམ་ཤེས་འགག་པ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་གཉིས་པོ་
འདི་ཡང་སོ་སོར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱིས། ཤྱོལ་ཕྱི་ཤྱོལ་གཉིས་

ཀ་ལ་ལྟེས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲ་མ་ཕྱི་ཤྱོལ་ལ་ལྟེས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ཤྱོལ་གྱི་ངོར་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ན་ཕྱི་ཤྱོལ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་ལྟན་པ་དགོས་ལ་སངས་རྒྱས་པས་སྒོ་
བདེ་སེམས་ཡོད་དུ་ཆད་མའི་སྟོབས་གྱིས་ངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་

པ་འདི་སྤྲ་ཤྱོལ་གཅེར་བྱ་བ་ལ་ལྟེས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཅེར་བྱ་བས་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་འཆི་བ་དང་འཆི་བའི་དོན་གང་ཡང་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདི་སྤྲ་ཤྱོལ་ལ་ལྟེས་ནས་
མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅེར་བྱ་བས་ཤིང་ལྟན་པ་བཤུས་ན་འཆི་

བའི་དོན་ལྟན་པ་བཤུས་ན་སྐྱམ་པ་ཙམ་ལ་འདོད་པ་གང་ཞིག །གཅེར་བྱ་བས་ཤིང་ལྟན་པ་བཤུས་ན་སྐྱམ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འོ་ན། རྟགས་དང་པོ་དེ་ཡང་སྤྲ་ཤྱོལ་ལ་ལྟེས་ནས་མ་གྲུབ་

པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གངས་ཅན་གྱིས་སྤར་ཡོད་གསལ་

བ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ལ་འཇིག་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་གང་ཞིག །གངས་ཅན་གྱིས་སྐྱོ་བ་དེའི་སྤང་དུ་དེ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་འགྲིགས། གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་
སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟབས་ལྟར།

@124A ༄། །དེ་ལྟར་ན་རྟགས་ལ་རྟགས་ཡང་དག་དང་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་བཞིར་གངས་ངེས་ཏེ། སྤྱིར་རྟགས་སུ་བཞེད་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་སུ་ངེས་
ལ། གྲུབ་པ་ལ་བྱུང་པ་རྣལ་མར་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་

བྱུང་པ་རྣལ་མར་མ་ངེས་པ་ལ་བྱུང་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་
དངོས། རྟགས་བསྟན་བསྟུང་བའི་རང་བཞིན།

དངོས་བསྟན་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞུང་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆད་མ་མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ། དེའི་ཡི་

དོན་བསྟན་བཅས་འདིར་འགྲེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

མདོ་ལས། གང་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བགག་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། ཞེས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་གི་ནྟམ་བཞག་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཚད་མ་
མདོ་ལས། གཞན་དོན་རྗེས་སྤྱད་པག་པ་ནི། །རང་གིས་

མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་། གཞན་དོན་རྗེས་སྤྱད་པག་པ་ནི། ཞེས་པས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་མཚོན་བྱར་བསྟན་ལ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱམ་
པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ། ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་ཆོས་

ཅན། བྱོད་ལ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་འགོད་པ་བའི་སྤྱོད་ལ་ཡང་དག་ལས་གཞན་རང་ཉིད་འགོད་པ་སྐྱབས་སྤྱད་པའི་སྤྱོད་ལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ལ་
བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བྱན་

པའི་བྱན་ཤེས་དང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པའི་སྤྱིར་བཏོད་པའི་ངག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། སྐྱབ་ངག་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་

ཡོད་དེ། རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་

@124B གྲིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་ཤེས་པ་དང་། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་བྱུང་དང་
ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། ཞེས་ནི་སྒྲ་སྒྲས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་རྗེས་དཔག་དངོས་དང་
གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་རྗེས་དཔག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཤན་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཅེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་གཞན་དེ་སྐྱབ་ངག་འགོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་རྟོལ་ལ་མེད་པ་ཡིན་
ནོ། །རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། ཅེས་པས་གཞན་

དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན། དེ་ཡང་རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པས། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་སྟོ་སྟོན་དང་བུལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་བསྟན་བྱུང་བྱུང་པའི་རྩིས་

གསུམ་དང་འགོད་པ་བོའི་སྔ་ཚེ་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། དེར་མ་ཟད་སྐབ་ངག་གི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། སྐབ་ངག་གཞན་ལ་འདོམས་པའི་རྒྱ་རྩ་གསུམ་སྔ་ཚེ་གི་ཚད་མས་མཐོང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཞེས་པས། དེ་ཡིན་ན་དོན་སྦྱོན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་བསྟན་

བྱར་འགྱུར་བའི་རྩ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པས། དེ་ཡིན་ན་སྐྱ་སྦྱོན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཆད་ལྷག་ནོར་གསུམ་གྱི་སྦྱོན་དང་བྲལ་བའི་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

བསྟན། དེར་མ་ཟད་སྐབ་ངག་གི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། སྐབ་པའི་ངག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་གསུམ་གཞན་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་མེ་ཐོང་བ་ཞེས་པའི་རང་འདི་གང་ལ་བྱེད་ཅེན། རྒྱན་མཁན་པོའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་

@125A ༄། ཅིག །ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་དབང་བོ་གསུམ་ག་ལ་བྱེད་ཅེས་ཟེར། རང་ལུགས་ནི། རང་དེ་སྐབ་ངག་འགོད་པ་བོའི་སྔ་ཚེ་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། ལྷ་ཀྱ་སྒྲོའི་འབྲེལ་བར། བདག་ཉིད་

གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤོལ་བ་གང་གིས་སྐྱབ་པ་འགོད་པ་བའི་ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་མཐོང་བ་དེ་ཡང་སྐྱ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་མི་བྱེད་གྱི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ཚད་མས་རྟོགས་
པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་སྒྲོམ། མཐོང་བ་

ནི་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ། ཚད་མས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་རྩལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཞིག་ལ་བྱེད་དེ། རྒྱུ་སྒྲོའི་འགྲེལ་བར། དོན་ནི། རྩལ་གསུམ་པའི་གཏན་
ཆིགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རབ་གསལ་

བྱེད་ནི་རྩལ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཆིག་རྣམ་དག་ཅིག་ལ་བྱེད་དེ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། རྩལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རང་གིས་མཐོང་བ་བཞེས་པས། རྩལ་གསུམ་

སྐྱ་ཤོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་ཤོལ་ལ་གྲུབ་པ་གཅོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་སྒྲོའི་འགྲེལ་བར། རང་གིས་མཐོང་བ་ཉིད་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་མ་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་མི་ལྟན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ངེས་པར་བབྱང་

བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་བཟོད་བྱེད། ཅེས་མི་སྒྲོམ་པར་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་
ན། སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་རྩལ་གསུམ་བཟོད་

པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་རྩལ་གསུམ་དངོས་སུ་མ་བཟོད་པ་ཞིག་དགོས་སོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། ཅེས་པའི་ཆོག་
གི་གོ་ངེས་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེན།

@125B དེ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དེ་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཐབས་དེའི་སྒྲོན་ས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཆོ། སྒྲུབ་ངག་གི་བསྟན་བྱར་
བྱུར་བའི་རྩལ་གསུམ་སྔ་གོ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆད་མས་མཐོང་བ་དགོས་པའི་

རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྔར་སྒྲོམ། དེ་ལྟ་བུའི་རྩལ་གསུམ་དོན་ལ་བྱུབ་པ་ཞིག་དགོས་པས། དེ་རྗེས་དོན་ཞེས་སྒྲོམ། དེ་ལྟ་བུའི་རྩལ་གསུམ་དོན་ལ་བྱུབ་ཅིང་སྔ་གོ་ལ་

རང་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་ལ་འདོམས་པའི་ཆོ་ལྷག་ཆད་ནོར་

གསུམ་གྱི་སྒྲིན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཆོག་ཐ་མར་སྤྲུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་རྣམས་ཀྱན་བརྟམ་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་
ཚན་གསུམ་སྟེ། རང་ལུགས་བཞག་པ། གཞན་ལུགས་

དགག་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་དོན་རྣམ་པ་ལྷུ་ལས། དང་པོ་གཞན་གྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཞན་ལ་རྩལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ནས་ཞེས་
པ་འདི་བྱུང་། རྗེས་དཔག་གི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྒྱ་ལས་འབྲས་

བྱར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། མཐོང་དོན་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྩལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཟློན་པ་ནི། གཞན་
གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་

གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། འདིར་རྩལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་མ་བཟློན་ན་ནི་མ་ཆང་བ་ཞེས་བཟློན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་

མོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས། ཕྱོགས་ཆོས་

འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་བྱུང་ག། ཅེས་སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཆིག་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་བཅུ་བརྒྱན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་གི་
ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་པ་བརྗོད་པར་བྱུང་པ་ལ།

@126A ༄། །འོན་ཏེ་རྟོག་གའི་བསྟན་ཚུལ་རྣམས་སྲུ་གཞན་གྱི་དོན་རྗེས་སྲུ་དཔག་པ་ལ། རྗེས་སྲུ་དཔག་པར་བྱ་བ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་བར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྗེ་སྲུ་ཡིན་ཞེ་ན།
ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་ལ་འཕངས་པ་དང་། རང་ལ་ན་ནོ།

དང་པོ་ནི། ཚེད་པ་དེ། སྤྱགས་ཆོས་འབྲེལ་བར་ཞེས་སྤྱགས་ཀྱིས་སྤྱགས་ཆོག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བརྟན་པར་འདོད་པ་དོན་ལ་ངེ་བར་བྱ་ཡི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ངེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་
ཅག་གིས་ལྟར་དོན་དེ་ལྟར་མི་འཆད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེའི་ལ་གྱི་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་རག་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱ་བ་པའི་སྐྱ་བ་རག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་སྐྱ་བ་པའི་རྩམ་པ་

ཡང་མེད། བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་པའི་རྩས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ངག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེད་རྩས་ཀྱི། དེའི་རྒྱུད་ལ་
སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྩེས་དཔག་སྐྱེད་མི་རྩས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

འཆད་པ་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི། དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། །རྟགས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད། ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གང་རྩེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་
དུ་མི་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་

རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དོན་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་འགྲེལ་བ་ལ་དོན་ཚན་གསུམ་སྟེ། སྐྱབ་ངག་གི་ངོ་བོ། རྟགས་བསྟན་བསྐྱབ་
བྱའི་རང་བཞིན། དངོས་བསྟན་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་

གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་སྟོན་པ་ལ། སྐྱབ་རྩེད་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད།

ཅེས་པ་ནས། །དམ་བཅའ་དོན་དུ་

@126B འཐད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་བྱང་། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། གཏན་ཆོག་ས་རབ་དུ་དབྱེ་བའི་དོན། ཞེས་པ་ནས། མེད་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་ས་པ་བཞིན། ཞེས་པའི་བར་བྱང་། ཆོས་གསུམ་པོ་
གཏན་ལ་མ་ཕབ་པར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་རྗེས་

པར་གཏན་ལ་འབེབ་མི་རྒྱས་ཏེ། སྐབ་ངག་གི་ངོ་བོ་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པར། དེ་དབྱིས་བྱིན་པར་ཤེས་མི་རྒྱས། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པར་སྐབ་ངག་བཞེད་པའི་དགོས་པ་གཏན་
ལ་འབེབ་མི་རྒྱས། གཏན་ཆོག་ས་གྱི་རབ་དབྱེ་གཏན་ལ་

མ་ཕབ་པར་སྐབ་ངག་གི་བརྗོད་བྱ་གཏན་ལ་འབེབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དག་ག་གཞག་སྟོང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གིས་མཐོང་
དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་

ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀས་ཆད་མས་བྱུབ་དགོས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སྔ་ཆོལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆད་མས་མ་མཐོང་ཡང་ཕྱི་

གོལ་གཞན་དག་གིས་ཚད་མས་མཐོང་བའམ། ཁས་བླངས་པ་

ཙམ་གྱིས་གཞན་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་གཞན་ཕྱི་གོལ་ཁོན་ལ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབས་བྱ་རྟགས་པའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱི་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒོ་

བདེ་སེམས་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གསུམ་སྤྱོད་གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱི་གོལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་གཞན་
དོན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་སྐབས་ཀྱི་རྩལ་གསུམ་སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་
སངས་རྒྱས་པའི་དོར་གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྟའི་སྟངས་

@127A ༄། །དུ་གྲུབ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་གྲངས་ཅན་རང་ལུགས་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཉིད་ཕྱིར། །བདག་མཐོང་

མིན་ཡང་གཞན་དག་གིས། །མཐོང་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཅིས།

ཁ་ཅིག །ཅིས་གསུངས། དེ་དག་གི་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གུན་བརྟམ་སུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་བྱུང་དུ་མཐོང་བའི་ཆོག་
སྟོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་གསུམ་སྒྲ་གོལ་གྱི་

ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་སྤང་བའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་སྤང་ཕྱིར་བདག་མཐོང་བའི་ཆོག །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་སྟོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་

མཚན་གྱིས། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པས། ལུང་གཞོད་སྐྱབ་དུ་འཇུག་པའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པའི་སྟོན་
ཡིན་པས། ཐོག་མར་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་

སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། ཡོངས་བརྟགས་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོག །ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཤེས་བྱ་

ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་

ལུང་ཚིག་སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལུང་དོན་ལ་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་མ་དག་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས། དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་ཤིན་དུ་སྒོག་གྱུར་
གི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྒོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་

ཅན་དེར་ནི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །

@127B །། ཨོྫ་སྤྱི། གནས་གསུམ་གཞལ་བྱའི་དགྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ། །རྣམ་གསུམ་ཆད་མའི་འོད་གྱིས་གསལ་བྱས་ཏེ། །སྐྱེ་གསུམ་པ་སྒྲོའི་འདབ་ཕྱེང་རྒྱས་བྱེད་པ། །དཔུང་
གསུམ་རྣམ་དག་བཀའ་ཡི་

དགོངས་འགྲེལ་མཆོག་ །སྐྱེ་བའི་དབང་ཕུག་ལྟ་ཡིས་རྗེས་བབྱང་བས། །སྐྱེ་ངན་ཆར་གཅོད་འཇོམ་གྱིང་མཛོས་པའི་རྒྱན། །སྐྱེ་བའི་ཉི་མ་ཕྱོགས་གྲང་གྲགས་པ་ཞེས། །སྐྱེ་བའི་གཙུག་རྒྱན་
དམ་པའི་གསུང་གི་

བཅུད། །རྣམ་གྲོལ་ཐབས་བཅས་ཚད་མ་བསྐྱབས་པ་ཡིས། །བསྟན་དང་སྟོན་པ་ཚད་མར་འབྱུང་བྱེད་ཅིང་། །མངོན་སུམ་ཇིས་དཔག་ཚད་མ་རྟེན་དང་བཅས། །གསལ་བྱེད་བསྟན་བཅོས་
ཚད་མ་གང་འདི་ཉིད། །

མདོ་དང་སྡེ་བདུན་སྟིང་པོ་ཡུང་བའི་བཅུད། །རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཟང་བལྟ་བའི་མིག་གཅིག་སྟེ། །སློ་གསལ་སློ་གྲོས་སྒྲུང་བ་རྒྱས་བྱེད་མཆོག། །དེ་ཕྱིར་ལྷག་བསམ་དག་པས་པར་དུ་
བསྐྱབས། །ཚུལ་འདིར་འབད་པས་

དགེ་བ་གང་ཐོབ་པ། །སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་དགེ་ཆོགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། །རོ་གཅིག་ནམ་མཁའ་ཇི་སྟིད་འཛད་མེད་པར། །མཁའ་མཉམ་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་དུ་ཤོག། །མཉམ་མེད་
དགེ་ལྡན་རང་ལུགས་སྟོགས་

བཅུར་རྒྱས། །བསྟན་འཛིན་མཐའ་དག་ཞབས་བརྟན་མཛད་འཕྲིན་འཕེལ། །ཁྲིམས་ལྡན་རིག་གྲོལ་སྒྲུ་བས་ཞོར་འཛིན་བྱེད། །ལུང་རིགས་སྒྲུ་དབྱངས་སྟིད་མཐར་སྒྲོག་གུར་ཅིག། །ཚུལ་
འདིར་རྒྱ་སྟོར་འབྲེལ་

@128A ༄། །ཐོགས་འགོ་བ་རྣམས། །སྒོ་གསུམ་ཉེས་ལྟར་བྱི་མའི་རྩོག་པ་ཀྱན། །མཆོག་གསུམ་ཐུགས་རྗེའི་བདུད་ཅིས་བྱང་བྱར་ཏེ། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་ལེགས་ཆོགས་ལྷན་
བྱུང་ཤོག །སྒྲེ་

ཞིང་སྒྲིབར་དལ་འབྱོར་ཉིན་ཐོབ་ཅིང་། །ཐེག་མཆོག་བཤེས་གྱིས་རྗེ་བཟུང་རྒྱལ་བསྟན་ལ། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །ས་ལམ་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་སྦྱར་རྗེགས་
ཤོག ། །ཅེས་

མཁས་པའི་དབང་པོ་གཙང་པ་རྩེ་ཏ་གོང་མས་མཛད་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་འདི་ཉིད་ཐེངས་གསུམ་པར་པར་གསར་དུ་བསྟན་པའི་ཆོ། དོན་བྱུང་རབ་བཏན་གྱིང་གི་སྒྲ་སྒྲུལ་ཆེ་བལ།
ཏོར་སྒྲུལ་མིང་བའི་འཛིན་བྱ་སྒྲིན་ས་རྒྱ་སྒྲོར་གྱིས་མཐུན་རྒྱུན་སྦྱར་ཏེ་སྤར་

གྱི་པར་བྱང་། རོང་བོ་ཆོས་རྗེའི་སྒྲིམིང་བ་སྒོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་གྱིས་མཛད་པ་དེ་བཀོད་པའོ། ། །སྒྲས་པ། རྒྱལ་ཆབ་གསུང་ངག་དོ་རྗེའི་ཆོག་བཞིན་བརྟེན་ཏེ། །ས་འོག་གཏེར་ལྷར་ཤིན་ཏུ་
རྩོགས་དགའ་བ། །

དགེ་འདུན་གྲུབ་དད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི། །ཐིན་ལས་ཇི་བཞིན་རྟེན་པ་སྐལ་བ་བཟང་།། ཞེས་པ་འང་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་སོ།། །སྐུ་མཁྱེན་ལོ། །